

ปริชเฉทการเล่าข่าวในรายการโทรทัศน์: “เรื่องเล่าเช้านี้” และ
“เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์”

Discourses of News Talk Television Programs: “Rueng Lao Chao Ni” and
“Rueng Lao Sao A-thit”

ปวิรสฯ ประดิษฐศร

Pavirasa Praditsorn

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทยและภาษาไทยประยุกต์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Degree of Master of Arts in Thai and Applied Thai
Prince of Songkla University

2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปริจเฉทการเล่าข่าวในรายการโทรทัศน์: “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่า
เสาร์-อาทิตย์”
ผู้เขียน นางสาวปวีรศา ประดิษฐ์ศร
สาขาวิชา ภาษาไทยและภาษาไทยประยุกต์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

คณะกรรมการสอบ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนกพร อังศุวิริยะ)

.....ประธานกรรมการ
(ดร.จริญญา ธรรมโชโต)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เข็มทอง สีนวงศ์สุวัฒน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนกพร อังศุวิริยะ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยและภาษาไทย
ประยุกต์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล ศรีชนะ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มี
ส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนกพร อังศุวิริยะ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ลงชื่อ

(นางสาวปวิศา ประดิษฐศรี)

นักศึกษา

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อน และ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ

(นางสาวปวีรศา ประดิษฐศรี)

นักศึกษา

ชื่อวิทยานิพนธ์	ปริจเฉทการเล่าข่าวในรายการโทรทัศน์: “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์”
ผู้เขียน	นางสาวปวีรศา ประดิษฐ์ศร
สาขาวิชา	ภาษาไทยและภาษาไทยประยุกต์
ปีการศึกษา	2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างของปริจเฉทในรายการโทรทัศน์ และศึกษากลวิธีการเล่าข่าวในรายการ “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” โดยการเก็บข้อมูลย้อนหลังทางเว็บไซต์ www.morning-news.bectero.com ตั้งแต่เดือนมกราคม – ธันวาคม ปี พ.ศ.2558 เป็นระยะเวลา 1 ปีผลการวิจัยโครงสร้างของปริจเฉทในรายการโทรทัศน์ทั้งสองรายการ ทำให้เข้าใจรูปแบบของการเล่าข่าว มีการเรียงลำดับวัจนกรรมที่ตายตัวคือ การเล่าข่าวแต่ละครั้ง เริ่มต้นด้วยการกล่าวเปิดรายการ การสนทนาเรื่องทั่วไป การเปิดช่วงรายการ การเปิดประเด็นเข้าสู่เนื้อหาข่าว การเล่าข่าว การปิดประเด็นข่าว การทิ้งท้ายช่วงรายการ และการกล่าวปิดท้ายรายการ เสมอ จุดมุ่งหมายสำคัญของรายการเพื่อเล่าข่าวสารแก่ผู้ชมรายการ ซึ่งข้อเท็จจริงยังคงเป็นหัวใจหลักของรายการข่าว ประกอบกับข้อคิดเห็นหรือทัศนคติส่วนตัวของผู้เล่าข่าวเพื่อทำให้รายการข่าว น่าสนใจแตกต่างไปจากรายการข่าวรูปแบบเดิมคือการรายงานข่าวเพียงอย่างเดียว ซึ่งจะใช้กับประเภทข่าวที่เป็นทางการ เช่น ข่าวพระราชสำนัก แต่โดยปกติ ผู้เล่าข่าวจะใช้วิธีการเล่าข่าวสลับกับการสนทนา โดยมีน้ำเสียงและอวัจนภาษาเป็นเครื่องมือที่สัมพันธ์กับกลวิธีการเล่าข่าวตามเนื้อหาข่าว แต่ละประเภทจุดมุ่งหมายในการนำเสนอข่าวสารจะเชื่อมโยงกับกลวิธีที่ใช้ในการเล่าข่าวโดยทัศนคติของผู้เล่าข่าวนี้อาจส่งผลต่อผู้ชมรายการให้โน้มนำความคิดไปตามทัศนะของผู้เล่าข่าวได้ รวมทั้งบรรทัดฐานของรายการก็เป็นกรอบที่กำหนดให้การเล่าข่าวเป็นไปในทิศทางที่ของผู้เล่าข่าวและผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ต้องการ

รายการข่าวมีการนำเสนอที่เปลี่ยนไปอีกประการ คือรูปแบบรายการเล่าข่าวจะมีความบันเทิง โดยไม่ยึดถือบรรทัดฐานในการรายงานข่าวที่จะต้องจริงจัง แต่กลับเล่าข่าวด้วยน้ำเสียงและท่วงทำนองอย่างมีชีวิตชีวาเป็นกันเอง เสมือนคุยกับเพื่อน คนคุ้นเคยหรือคนในครอบครัว การเล่าข่าวลักษณะนี้ก็เพื่อให้เข้าถึงผู้ชมรายการได้ง่ายกว่าการรายงานข่าวรูปแบบเดิม ผู้ฟังจะซึมซับและเชื่อในสิ่งที่ผู้เล่าข่าวต้องการนำเสนอได้ดีกว่าการรายงานข่าวรูปแบบเดิม นอกจากนี้เทคนิคการนำเสนอข่าวด้วยรูปแบบต่าง ๆ เช่น บุคลิกภาพผู้เล่าข่าว มีส่วนสำคัญที่จะช่วยดึงดูดความสนใจจากผู้ชมรายการ ฉากทั้งหมดของรายการแสดงให้เห็นถึงบรรยากาศที่เป็นกันเองของผู้ร่วมเหตุการณ์ใน

ขณะนั้น มีผู้เล่าข่าวทั้งสองคน ผู้ชมรายการในห้องส่ง เจ้าหน้าที่ออกอากาศและแขกรับเชิญภายในสตูดิโอออกอากาศนับเป็นผู้ร่วมเหตุการณ์การสื่อสารครั้งนี้ด้วย อีกทั้งผู้ชมรายการจากทางบ้านสามารถสื่อสารกับผู้เล่าข่าวได้ด้วยการส่งข้อความผ่านโทรศัพท์มือถือมายังรายการในขณะที่ผู้เล่าข่าวกำลังดำเนินรายการ นับเป็นการสื่อสารแบบสองทางที่ทำให้ผู้เล่าข่าวและผู้ชมรายการมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น

ผลการศึกษาทวิวิธีการเล่าข่าวในรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” พบทวิวิธีการเล่าข่าว 6 ทวิวิธี ได้แก่ การใช้คำบอกความเห็น คิดเป็นร้อยละ 50.12 การลำดับคำเชื่อม คิดเป็นร้อยละ 17.86 การใช้คำถาม คิดเป็นร้อยละ 11.22 การใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึก คิดเป็นร้อยละ 8.12 การซ้ำคำ วลีหรือประโยค คิดเป็นร้อยละ 6.84 การใช้คำบอกจำนวน คิดเป็นร้อยละ 5.82 ซึ่งทวิวิธีที่พบมากที่สุด ได้แก่ การใช้คำบอกความเห็น การแสดงความคิดเห็นจึงนับเป็นลักษณะเฉพาะของรายการประเภทการเล่าข่าวทวิวิธีการเล่าข่าวลักษณะนี้จึงมีส่วนช่วยให้ผู้ชมรายการเข้าใจข่าวง่ายขึ้นเพราะเกิดจากการดึงความรู้สึกร่วมมาถ่ายทอดด้วยการใส่ข้อคิดเห็นประกอบกับรูปแบบความบันเทิงที่แทรกระหว่างการเล่าข่าวด้วยเทคนิคต่าง ๆ ยังเป็นการเข้าถึงผู้ชมรายการได้มากกว่าการรายงานข่าวรูปแบบเดิม

Thesis Title	Discourses of News Talk Television Programs: "Rueng Lao Chao Ni and "Rueng Lao Sao A-thit"
Author	Miss Pavirasa Praditsorn
Major Program	Thai and Applied Thai
Academic	2016

ABSTRACT

The purposes of the study are to analyze discourse structures of TV programs: 'RueangLaoChaoNi and RueangLaoSaoAthit' and to analyze the news narrating strategies used.

The data utilised in the study was collected from TV program records at www.morning-news.bectero.com from January to December 2015.

The result of the structure of the discourse of these two TV programs for narrating news shows that the sequence of speech acts is rigid, that is the programs starting with stating for the opening of the TV news program; next is casually chatting then the opening of the sections of the programs by bringing out news issues. After that narrating news begins, the next step is closing news issues, then summarizing before closing, and the last one is the closing of the programs. In addition, the sequence of speech acts suggests the form of news talk TV programs.

Concerning the aim of these programs, it is to narrate news with a fact which is the main goal of the programs, including expressing the narrators' own opinions or attitudes which lead to the interesting news talk TV programs because of being different from typical news reports; that is, it is only a news report such as royal duty news due to being a sort of official news.

In addition, news narrators narrate news coupling with chatting by making use of the news narrators' tones of voice, their non-verbal language as a tool of being harmonious with the news narrating strategies of each type of news to which the objectives of news reports are related. Moreover, the narrators' own attitudes may

be able to convince their audience including the norm of this kind of programs being a concept under the direction of news narrators and TV program producers.

In terms of the forms of news talk TV programs which deviates from typical news reports, it is found that the form of the news talk TV programs provides entertainments without conforming to the established norm of news reports which has been serious. On the other hand, the news narrator's tone of voice is lively and bright as if they were chatting with their close friends, familiar people or family members. The characteristics of two news talk TV programs reveal that it is easier to access their audiences than the typical news reports. The audiences also could be more easily convinced by the news narrators. Besides, the other factor in various forms of presenting news such as personality of news narrators plays an important role in appealing to their audiences, including the congenial atmosphere of participants, together with two new narrators, their studio audiences, staff and guesses of the news talk TV programs. The television audiences can send messages to the live TV programs through mobile phones which is regarded as two-way communication contributing to being familiar increasingly with the narrators and their audiences.

It is found that six news narrating strategies of these two programs are using opinion-expressing word, sequences of linking words, posing questions, using feeling-expressing word, lexical, phrasal and sentential reduplication, and using quantifiers accounting for 50.12%, 17.86%, 11.22%, 8.12%, 6.84%, and 5.82% respectively. Among these strategies the most frequently utilized strategy has been opinion-expressing word.

The finding of the study suggests that the characteristic of news narrating strategies on TV programs employed by news narrators may lead their audiences to understanding and access to news easily because of sharing the sentiment with their audiences by expressing opinions, including various forms of entertainment coupling with narrating news which has access to their audiences easier than the typical news reports.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตาและกรุณาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนกพร อังศุวิริยะ ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักคอยให้คำปรึกษาที่ดี ชี้แนะแนวทาง และคำแนะนำแก่ผู้วิจัยตั้งแต่เริ่มต้น ทุ่มเทแรงกายตรวจและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างละเอียดถี่ถ้วนเพื่อหนังสือในการค้นคว้าเพิ่มเติมพัฒนาทักษะให้ผู้วิจัยมีความคิด ความอ่านดีขึ้นตลอดมา อีกทั้งยังดูแลเอาใจใส่ชีวิตส่วนตัวเพื่อทำความเข้าใจในข้อจำกัดและเวลางานของผู้วิจัยอีกด้วย เมื่อผู้วิจัยพบอุปสรรคอาจารย์จะเป็นกำลังใจและแนะทางแก้ปัญหา ให้ความรัก ความอบอุ่น อยู่เคียงข้างผู้วิจัย ตั้งแต่วันแรกที่เจอกวบจนวินาทีสุดท้ายของการเรียน

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.จริญญา ธรรมโชโต ที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ในการปรับแก้วิทยานิพนธ์ตั้งแต่สอบโครงร่างจนกระทั่งสอบจบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เข้มทอง สีนวงศ์สุวัฒน์ และอาจารย์ ดร.พัชรีย์ จำปา ที่ให้เกียรติมาเป็นกรรมการในการสอบโครงร่างวิทยานิพนธ์และสอบจบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ มนตรี มีเนียมและรองศาสตราจารย์ ดร.วรรณะ หนูหมื่น อาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในชั้นเรียน ตลอดจนให้คำแนะนำและเป็นห่วงเป็นใย ซักถามความคืบหน้าการเรียนของผู้วิจัยเสมอ ขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สำหรับการสนับสนุนทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะศิลปศาสตร์ทุกท่านเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย สำหรับการติดต่อประสานงานและอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผอ.วิฑูรย์ อุตตเกษม ผู้อำนวยการแขวงทางหลวงสงขลาที่ 2 (นาหม่อม) ซึ่งมีส่วนช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้วิจัยสามารถทำงานระหว่างการเรียนรู้ในครั้งนี้ได้ โดยการอนุญาตให้ผู้วิจัยทำงานในช่วงเวลากลางวันและสามารถเลิกงานได้เร็วกว่าปกติเพื่อไปเรียนตลอดระยะเวลา 2 ปีกว่า ผู้วิจัยจึงนำเงินที่ได้มาเป็นทุนการศึกษาในการเรียนครั้งนี้ตลอดจนเพื่อนร่วมงานแขวงทางหลวงฯ ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

สุดท้ายผู้วิจัยขอขอบพระคุณครอบครัว คุณพ่อวงศ์ศาและคุณแม่กัญยารัตน์ ประดิษฐศรี พระในบ้าน ผู้เป็นแรงบันดาลใจที่สำคัญในการเรียนครั้งนี้ น้องแชมป์ พี่อู๋ น้องอิว ผู้ที่มีส่วนช่วยสร้างรอยยิ้ม เสียงหัวเราะความอบอุ่นจากครอบครัวเป็นเสมือนเกราะกำบังผู้วิจัยจากความเหนื่อยล้าระหว่างการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังมีพี่ตดาว เพื่อนสนิทที่คอยให้กำลังใจและชี้แนะวิธีการบ้านในวิชาภาษาศาสตร์ ปลาชิว เพื่อนนักข่าวคนสนิทกับความช่วยเหลือในการหาหนังสือและข้อมูลปัจจุบันของรายการเรื่องเล่าเช้านี้ นอกจากนี้ยังมีเพื่อนร่วมชั้นผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นพเก้า ณ พัทลุง พี่นุก น้องเวย์ และน้องยอด ที่ได้ฟันฝ่าทุกอุปสรรคร่วมกันมาตั้งแต่เริ่มเข้าเรียนตลอดจนญาติพี่น้องทุกคน กัลยาณมิตรทุกท่านที่คอยช่วยเหลือและเคียงข้างจนกระทั่งการวิจัยครั้งนี้

สำเร็จ บรรลุเป้าหมายไปได้ดังที่คาดหวัง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอบคุณทุกครั้งที่ได้รับการหยิบยื่นความช่วยเหลือต่าง ๆ ที่ดีเสมอมาจึงขอกราบขอบพระคุณทุกท่านมา ณ ที่นี้

คุณความดีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณพ่อและคุณแม่อันเป็นที่รักยิ่งสำหรับความรัก ความดูแลเอาใจใส่ กำลังใจที่ดีที่สุดจากบุพการีจนผู้วิจัยเติบโตใหญ่และประสบความสำเร็จอีกขั้นในวันนี้

ปวีรศา ประดิษฐ์ศร

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	(5)
ABSTRACT.....	(7)
กิตติกรรมประกาศ.....	(9)
สารบัญ.....	(11)
สารบัญภาพ.....	(13)
สารบัญแผนภูมิ.....	(14)
สารบัญตาราง.....	(15)
รายงานผลงานที่ตีพิมพ์และการประชุมวิชาการ.....	(16)
สำเนาต้นฉบับที่กำลังพิจารณาบทความจากผู้พิมพ์.....	(17)
เนื้อหา	
บทนำ.....	1
ที่มาและความสำคัญของการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
ข้อตกลงเบื้องต้นในการถอดเทปข้อมูล.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	11
เนื้อหา	
ผลการศึกษาและการอภิปรายผล.....	22
โครงสร้างปริจเฉทการเล่าข่าวในรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์”.....	23
วิเคราะห์กลวิธีการเล่าข่าวของรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์”.....	55
สรุปผลและข้อเสนอแนะ.....	72
บรรณานุกรม.....	75

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	79
ภาคผนวก ก บทความในที่ประชุมวิชาการ.....	80
ภาคผนวก ข บทความตีพิมพ์ในวารสาร.....	95
ภาคผนวก ค บทความตีพิมพ์ในวารสาร.....	112
ประวัติผู้วิจัย.....	129

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ฉากหลักของรายการเรื่องเล่าเช้านี้.....	25
2	ฉากหลักของรายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์.....	26
3	คณะเข้าเยี่ยมชมเจ้าหน้าที่ควบคุมการออกอากาศ.....	29
4	คณะอาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ศึกษาดูงานที่สตูดิโอ ชั้น 10.....	29
5	คณะอาจารย์และนักศึกษา มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ศึกษาดูงานที่สตูดิโอ ชั้น 10.....	29
6	แขกรับเชิญช่วงครอบครัวบันเทิง.....	30

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 แผนภูมิแสดงโครงสร้างของปริจเฉท.....	23
2 แผนภูมิแสดงลำดับวัจนกรรม.....	33
3 แผนภูมิแสดงรูปแบบการเล่าข่าว.....	46
4 แผนภูมิแสดงองค์ประกอบของรายการเรื่องเล่าชิ้นนี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์.....	53

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางแสดงกลวิธีการเล่าข่าว.....	69

รายการผลงานที่ส่งตีพิมพ์และการประชุมวิชาการ

ผู้วิจัยได้ส่งเคราะห์งานวิจัยเพื่อตีพิมพ์เผยแพร่โดยผ่านการประชุมวิชาการจำนวน 1 บทความและอยู่ในระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 บทความ ดังนี้

Praditsorn P. & Angsuviriya C. (2016). Act Sequenceing of News Talk Television Program Discourse: Rueang Lao Chao Ni and Rueang Lao Sao A-thit in 2015. Presented At the 8th International Conference on Humanities and Social Sciences (ICHiSS), (page), Selangor, Malaysia: Universiti Pertahanan Nasional Malaysia.

ปวีรศา ประดิษฐ์ศร และชนกพร อังศุวิริยะ. (2559). โครงสร้างของปริจเฉทในรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” ปีพ.ศ.2558. ได้รับการตอบรับเข้าสู่กระบวนการพิจารณาบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิในวารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้. วันที่ 28 พฤศจิกายน 2559.

ปวีรศา ประดิษฐ์ศร และชนกพร อังศุวิริยะ. (2559). วิเคราะห์กลวิธีการเล่าข่าวของรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” ปีพ.ศ.2558. ได้รับการตอบรับเข้าสู่กระบวนการพิจารณาบทความจากผู้ทรงคุณวุฒิในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. วันที่ 15 มีนาคม 2560.

Certificate Of Presentation

This document certifies that

Pavirasa Praditsorn

at

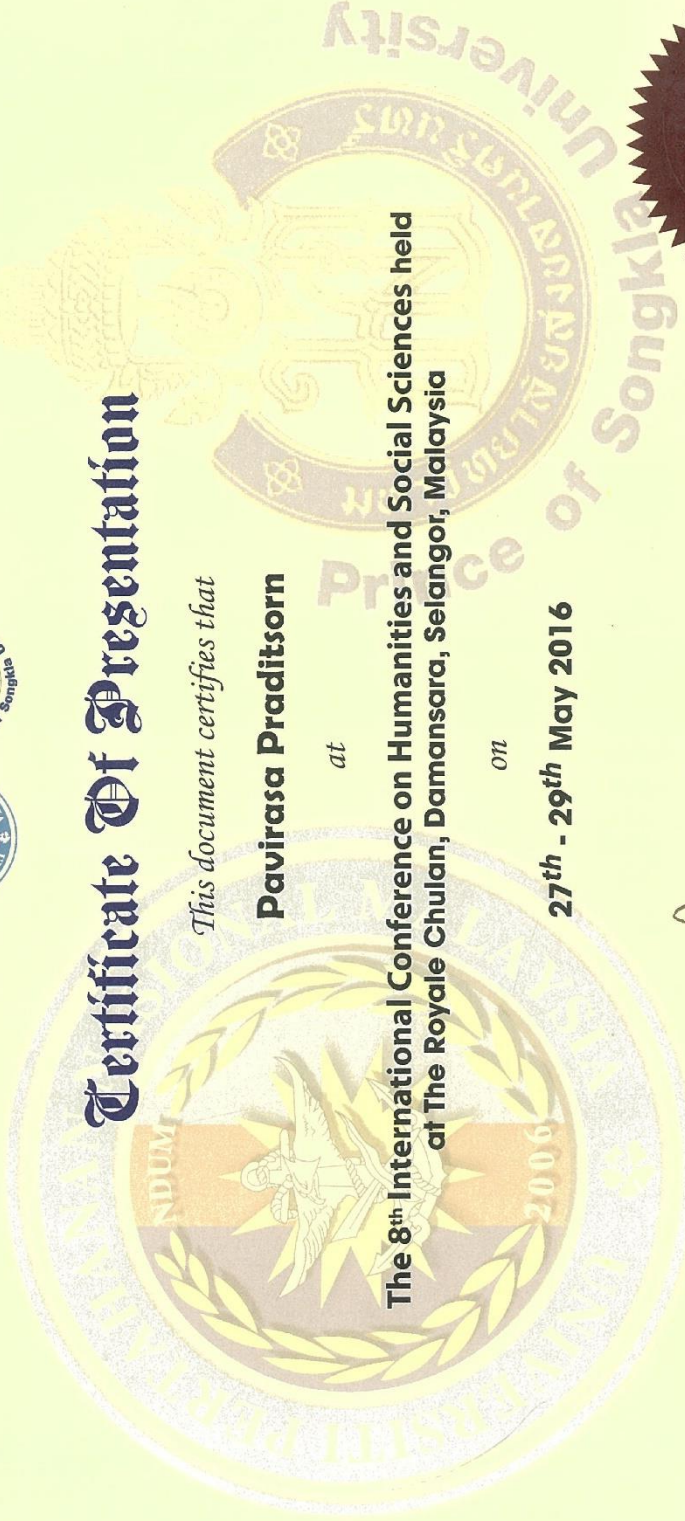
**The 8th International Conference on Humanities and Social Sciences held
at The Royale Chulan, Damansara, Selangor, Malaysia**

on

27th - 29th May 2016

Prof. Emeritus Dato' Dr. Wan Hashim Wan Teh
Dean, Faculty of Defence Studies & Management

ที่ ศธ ๐๕๒๓.๙/๑๒๐

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
๖๓ หมู่ ๕ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๙๐

๒๘ เมษายน ๒๕๖๐

เรื่อง แจ้งได้รับบทความเพื่อพิจารณาลงตีพิมพ์ในวารสารศิลปศาสตร์

เรียน คุณปวีรศร ประดิษฐ์ศร

ตามที่ท่านได้ส่งบทความวิจัยเรื่อง โครงสร้างของปริจเจทในรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่า
เข้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” ปี พ.ศ.๒๕๕๘ เพื่อตีพิมพ์ในวารสารคณะศิลปศาสตร์มหาวิทยาลัย
แม่โจ้ นั้น ขณะนี้ กองบรรณาธิการวารสาร ฯ ได้รับผลงานท่านเป็นที่เรียบร้อยแล้วและอยู่ระหว่างจัดส่ง
ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) ในสาขาที่เกี่ยวข้องพิจารณา

ทั้งนี้ หากผลพิจารณาเป็นประการใด กองบรรณาธิการฯ จะได้แจ้งผลการพิจารณาให้
ท่านทราบในลำดับถัดไป

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนาพร ชันบุตร)

รองคณบดีฝ่ายบริหาร รักษาการแทน

คณบดีคณะศิลปศาสตร์

งานบริการวิชาการและวิจัย

โทร ๐ ๕๓๘๙/ ๕๒๐๐ ต่อ ๑๓/๔

โทรสาร ๐ ๕๓๘๙/ ๕๒๐๘

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

ปัจจุบันเทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การแข่งขันทางธุรกิจก็มีเพิ่มมากขึ้นตามสภาพสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะความต้องการความสะดวกและรวดเร็วของผู้บริโภคในยุคปัจจุบันไม่เว้นแม้แต่การบริโภคข่าวสาร การรับข่าวสารของผู้บริโภคมีทั้งข่าวจากหนังสือพิมพ์รายวันและการรายงานข่าวทางโทรทัศน์ กระทั่งรูปแบบของการรายงานข่าวทางโทรทัศน์เริ่มเปลี่ยนไป เช่น มีการนำข่าวจากหนังสือพิมพ์มาเล่าข่าวผ่านรายการโทรทัศน์ ความนิยมในการเลือกรับข่าวสารจึงเริ่มเปลี่ยนแปลงไปด้วย ประกอบกับการแข่งขันทางธุรกิจเพื่อเพิ่มจำนวนผู้รับชมรายการโทรทัศน์ ทำให้รายการข่าวแบบการเล่าข่าวได้รับความนิยมเพราะทำให้ผู้บริโภครับรู้ข่าวสารได้รวดเร็วขึ้น และได้พัฒนารูปแบบการนำเสนอข่าวไปสู่แบบที่ผสมผสานการเล่าข่าวกับความบันเทิงไว้ด้วยกัน

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับรายการข่าวนั้นเรียกได้ว่าทุกสิ่งที่น่าสนใจผ่านรายการโทรทัศน์จะเปลี่ยนเป็นเรื่องของธุรกิจ ความบันเทิงจึงได้รับการนำมาปรับใช้เพื่อให้ข้อมูลข่าวสารด้วยเช่นกัน (Postman 1985 อ้างจาก เขมลักษณ์ อินลอบ , 2542) วิวัฒนาการข่าวทางสื่อโทรทัศน์เริ่มต้นเมื่อปี 1995 ทางสถานีโทรทัศน์ท้องถิ่นในอเมริกาได้เริ่มพลิกแพลงรูปแบบรายการข่าวให้น่าสนใจเพื่อให้ข่าวข่าวดูเหมือนรายการอื่นๆ ลักษณะเด่นได้แก่การเพิ่มคุณค่าความบันเทิง (entertainment value) เข้าไปมากๆ เพื่อกระตุ้นความตื่นตัวเร้าอารมณ์มากกว่านำเสนอข้อเท็จจริง (sensationalism) เน้นข่าวบุคคลและข่าวอาชญากรรมที่เป็นความอยากรู้อยากเห็นของคน (human interest) ให้ความสำคัญกับบุคลิกหน้าตาของผู้ประกาศข่าว การรายงานข่าวจะใช้เทคนิคโทรทัศน์ต่างๆ ให้น่าสนใจมีการใช้จังหวะการรายงานที่คึกคัก รวดเร็ว (faster tempo) เพิ่มสีสันและสิ่งดึงดูดทางรูปแบบมากกว่าเอาใจใส่ด้านเนื้อหา (Dalhgren 1995 อ้างจาก เขมลักษณ์ อินลอบ , 2542)

รายการข่าวในประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากการพลิกแพลงการรายงานข่าวแบบอเมริกา จึงได้เริ่มนำความบันเทิงมาผสมผสานกับการเล่าข่าวโดยพัฒนารูปแบบการเล่าข่าวให้เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น มีการสร้างจุดดึงดูดความสนใจ เช่น การใช้ผู้ประกาศข่าวมาเป็นจุดขาย การนำดารานักแสดงมานั่งเล่าข่าว จากการรายงานข่าวรูปแบบเดิม ๆ ก็เปลี่ยนมาเป็นการเล่าข่าวที่ใช้อารมณ์ น้ำเสียง การแสดงทศนะของผู้เล่า การสนทนาหยอกล้อกันระหว่างผู้เล่าข่าวสร้างบรรยากาศให้มีความเป็นกันเองเหมือนคนในครอบครัวมาเล่าให้ฟังรายการเล่าข่าวรายการแรก ๆ ในประเทศไทย คือรายการเรื่องเล่าเช้านี้ ของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 โดยหลังจากนั้นก็มียุคของรายการในลักษณะเดียวกันนี้เพิ่มขึ้นในช่องอื่น ๆ

รายการ “เรื่องเล่าเช้านี้” นับเป็นรายการเล่าข่าวที่ประสบความสำเร็จรายการหนึ่ง ซึ่งใช้วิธีนำเสนอด้วยการเล่าข่าวติดต่อกันมาเป็นระยะเวลา 12 ปีแล้วและรายการ “เรื่องเล่าเช้านี้” ก็เป็นรายการเล่าข่าวเวลาเช้า จากปกติรายการข่าวในช่วงเช้าเป็นเวลาที่ยุทธศาสตร์นำเสนอข่าวรูปแบบเดิมตามขนบของการรายงานข่าว แต่รายการเรื่องเล่าเช้านี้ได้สร้างปรากฏการณ์นำเสนอข่าวในรูปแบบใหม่จนสามารถสร้างรายได้จำนวนมากให้กับช่อง 3 อย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อนในการผลิตรายการประเภทข่าว ประเมินได้จากกระแสความนิยมของราคาค่าโฆษณาที่ปรับแล้วปรับอีกถึง 3 ครั้ง จาก 50,000 บาท - 80,000 บาท มาเป็น 100,000 บาทและปรับมาเป็น 135,000 บาทในปัจจุบัน อีกทั้งยังได้ปรับระยะเวลาในการออกอากาศให้ยาวนานขึ้นจากเดิม 06.30 น. - 08.30 น. มาเป็น 06.00 น. - 09.00น. และในปีพ.ศ.2557 รายการเรื่องเล่าเช้านี้ยังขยายเวลาออกอากาศเพิ่มเป็น 06.00 น.- 09.30 น. รวมเป็นระยะเวลาทั้งสิ้น 210 นาที นับเป็นรายการโทรทัศน์ที่มีระยะเวลาออกอากาศนานที่สุด ทางด้านกรรมการผู้จัดการสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 คุณประวิทย์ มาลีนนท์ เคยให้สัมภาษณ์ในนิตยสารโพซิชั่นนิ่งออนไลน์ว่าไม่เคยมีรายการใดในช่วงเช้าที่สร้างระดับความนิยมให้ช่อง 3 ได้มากขนาดนี้มาก่อน (ประวิทย์ มาลีนนท์ บิ๊กทีวี, 2550)

ปัจจุบันมีผู้ใช้เฟซบุ๊กติดตามข่าวจากแฟนเพจรายการเรื่องเล่าเช้านี้ถึง 8,473,660 คนและมีผู้ใช้ทวิตเตอร์ติดตามรายการเรื่องเล่าเช้านี้กว่าล้านคน (ข้อมูลล่าสุดเมื่อวันที่ 5 ม.ค. 2559 จากหน้าแฟนเพจเฟซบุ๊กรายการเรื่องเล่าเช้านี้) ถือได้ว่ารายการเรื่องเล่าเช้านี้เป็นรายการที่ได้รับความนิยมจากผู้ชมเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีรายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์เพิ่มขึ้นในช่วงหลังเมื่อปี พ.ศ.2550 จากผู้ผลิตคนเดียวกันคือบริษัทไรส์ จำกัดของคุณสรยุทธ สุทัศนะจินดา ซึ่งเป็นประธานกรรมการบริษัทและเป็นผู้เล่าข่าวหลักคนเดียวกันทั้งสองรายการสำหรับรายการเรื่องเล่าเช้านี้ออกอากาศครั้งแรกเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2546 โดยได้รับรางวัลรายการวาไรตี้-ทอล์คโชว์ยอดเยี่ยม จากงานเวทีที่ออสการ์ในปี 2547 ด้านผู้ประกาศข่าวหลักอย่างสรยุทธ สุทัศนะจินดาได้รับรางวัลพิธีกรชายยอดเยี่ยมและผู้ประกาศข่าวยอดเยี่ยมในปี 2546,ปี 2548 และปี2553 จากเวทีเดียวกัน (เสกสรร โรจนเมธากุล, 2556) นอกจากนี้ยังได้รับรางวัลอีกหลายรายการ อาทิ รางวัลเทพทองพระราชทานรางวัลสตาร์เอนเตอร์เทนเมนต์อวอร์ดปี 2546 และปี 2547 รางวัลโทรทัศน์ทองคำ รางวัลเกิดอวอร์ด สาขา เกิดมาให้และรางวัลจากนิตยสารเปรียว ปัจจุบัน (พ.ศ.2558) มีผู้เล่าข่าว ได้แก่ สรยุทธ สุทัศนะจินดา, พิชญทัฬห์ จันทร์พุฒ, กฤติกา ขอไพบูลย์, เอกราช เก่งทุกทาง, วิสารท เดชกุล, ศัทลียา กระจ่างเนตร์, โกะตี อารามบอย, รินลณี ศรีเพ็ญ, พรชิตา ณ สงขลา, ภัคจิรา วรรณสุทธิ, วิชชุดา พินดัมและวรชาติ ธรรมวิจิตร

ความน่าสนใจของรายการเล่าข่าวทั้งสองรายการตั้งรายละเอียดที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเลือกศึกษารายการเล่าข่าวทั้งสองมาเป็นข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยเลือกวิเคราะห์โครงสร้างปริจเฉทเพื่อจะได้เข้าใจรูปแบบของการเล่าข่าวว่าผู้เล่าข่าวมีวิธีการเริ่มต้นเล่าเรื่องอย่างไร

ลำดับเนื้อหาและปิดท้ายรายการอย่างไรที่ทำให้รายการได้รับความนิยมในปัจจุบัน ซึ่งผู้วิจัยจะใช้ ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารของเดล ไฮม์ส์ (Hymes 1972 อ้างจากอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ , 2541, 181-184) มาปรับใช้แนวคิดและแนวการวิเคราะห์ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ของรายการ เล่าข่าวทั้งสอง ความคิดหลักคือการเข้าถึงพฤติกรรมของผู้พูดที่ใช้ภาษาในการสื่อสารตามจุดมุ่งหมาย ที่ผู้เล่าข่าวต้องการ ผู้วิจัยค้นพบว่าพฤติกรรมทางเลือกใช้กลวิธีต่าง ๆ ของผู้เล่าข่าวสอดคล้องกับ โครงสร้างปริจเฉทของรายการ ดังที่จะวิเคราะห์ในการเล่าข่าวจากรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่า เสาร์-อาทิตย์ นำมาประกอบการวิเคราะห์องค์ประกอบรายการเล่าข่าวก็จะเข้าใจโครงสร้างปริจเฉท และกลวิธีการเล่าข่าวของรายการทั้งสองได้เป็นอย่างดี

เมื่อศึกษาโครงสร้างปริจเฉทการเล่าข่าวในรายการโทรทัศน์: “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” พบว่าส่วนสำคัญในการสร้างความเข้าใจให้กับผู้ชมข่าวสารทางบ้านคือ วิธีการในการสื่อสาร ในที่นี้จะขอยกตัวอย่างกลวิธีการเล่าข่าวของผู้เล่าข่าว โดยในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะ ใช้ไวยากรณ์ภาษาไทยของนวรรณ พันธุเมธา (2558) เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลและจาก การศึกษาเบื้องต้นผู้วิจัยพบว่า มีการใช้ภาษาแสดงอารมณ์ความรู้สึก การให้ความเห็นปรากฏในการ เล่าข่าว และการใช้ประโยคคำถามทั้งต้องการคำตอบและไม่ต้องการคำตอบเพื่อสะกิดให้ผู้ฟังติดตาม ระหว่างการเล่าข่าว เป็นส่วนหนึ่งของการแทรกความเห็นของผู้เล่าข่าวผ่านการใช้คำถาม ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

“T89/ก: ท่านผู้ชมครับ ปิดท้ายกัน เรื่องสังคมเยอะจริง ๆตอนนี้เกิดอะไร ขึ้นกรณีพยายามจะข่มขืนหรือล้วงละเมิดทางเพศคนชรา ล่าสุดไปเกิดเมื่อวันพุธ ที่ผ่านมาและเพิ่งจะเป็นที่เปิดเผยเมื่อวานนี้เหตุการณ์เกิดขึ้นที่อุดรธานี ในเขตเมือง อุดร ผมจะเอ่ยชื่อนะครับ สำหรับผู้เสียหายซึ่งเป็นคุณยายวัย 63 ปี ชื่อนางสาว ... นี้นะครับ อายุ 63 ปี ผู้ใหญ่บ้านที่นั่นพาคุณยายเข้าแจ้งความกับโรงพักเมือง อุดรธานี ว่าเมื่อกลางดึกของวันพุธที่ผ่านมา เกิดเหตุการณ์ที่คุณยายอายุ 63 ปี ถูก คนร้าย ซึ่งเป็นคนที่รู้จักด้วย เข้ามาล้วงละเมิดทางเพศ โดยที่ผู้ใหญ่บอกกับนักข่าว นะครับว่ากลางคืนวันพุธที่ผ่านตอนตีหนึ่งเศษ ๆ คุณยายได้มาหาตนและถูกคนร้าย อายุ 43 ปี ชื่อนายแหมบ เข้ามาข่มขืนถึงในบ้านและก็มีคดีจี้คือเอาไว้ไม่ให้ร้อง จน สำเร็จความใคร่แล้วขู่ว่าห้ามไปบอกใคร ไม่งั้นจะฆ่าให้ตาย แต่ต่อมาผู้เสียหายอายุ 63 ปี มาหาตนให้พาไปแจ้งความก็เลยพาไปแจ้งความก่อนที่ลูกสาวของผู้เสียหายจะมา รับตัวไปอยู่ด้วยนะครับ เพราะไม่กล้าให้แม่อยู่คนเดียวอีกต่อไป เกรงคนร้ายจะ กลับมาทำร้าย ผู้ใหญ่บ้านบอกนะครับว่านายแหมบเคยข่มขืนคนแก่มาแล้วถึงสาม ครั้ง แต่ไม่มีใครกล้าไปแจ้งความและผู้เสียหายก็เสียชีวิตไปหมดหลังจากนั้น แล้วก็

มาก่อนเหตุอีกกับผู้เสียกายรายล่าสุดอายุ 63 ปี โดยนายแหมบออาศัยอยู่บ้านกับหลานและน้องสาว แต่ตอนนี้หลบหนีไปแล้ว ชาวบ้านในหมู่บ้านก็รู้ว่า นายคนนี้มีนิสัยชอบจับคนแก่หรือสาวแก่ สามสี่เสียชีวิต บางครั้งจะไปคุยด้วยแล้วก็ใช้กระดาษเขียนเบอร์โทรศัพท์ เอาไว้ให้กับบรรดาคนชราเหล่านี้แต่ไม่มีใครสนใจ หลังเกิดเหตุตอนนี้นายแหมบหลบหนีไปแล้วผู้ใหญ่ต้องให้ชาวบ้านจัดเวรยามช่วยกันออกตรวจตราและกึ่งวงวนให้ตำรวจจับตัวคนร้ายให้ได้ ขณะที่ตัวผู้เสียหายอายุ 63 ปี บอกนะครับว่านายแหมบเนี่ยมีบ้านอยู่ใกล้เคียงกัน ปีนเข้ามา แล้วก็ล้วงละเมิดจนสำเร็จความใคร่ ที่ต้องยินยอมไม่กล้าร้องเพราะนายแหมบถือมีดไว้ในมือตลอดเวลา ขณะนี้ตนเองกับคนในละแวกบ้านกลัวกันไปหมดแล้วเนี่ยนะครับย้อนไปฟังเสียงผู้ใหญ่บ้านดูครับ”

(ข้อมูล รายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ ประจำวันที่ 12 กันยายน 2558)

จากกรณีตัวอย่างดังกล่าวสามารถวิเคราะห์ทั้งในส่วนของโครงสร้างปริจเฉท ในองค์ประกอบรายการที่เป็นการปิดท้ายรายการ ซึ่งจากตัวอย่างก็เป็นการปิดท้ายรายการด้วยข่าวสังคมซึ่งผู้เล่าข่าวก็บอกในเชิงปริมาณแล้วว่า “เรื่องสังคมเยอะจริง ๆ” คำว่าเยอะ เป็นคำใช้บอกปริมาณและเป็นการบอกว่าข่าวสังคมนั้นมีจำนวนมาก โดยเฉพาะกรณีปัญหาสังคมและหากวิเคราะห์ในส่วนกลวิธีการเล่าข่าว ประเด็นคำเรียกขานจะพบคำว่า “ท่านผู้ชมครับ ... นั้นแหละครับ” เป็นการเรียกผู้ชมรายการทางบ้านตั้งแต่ต้นข่าว นอกจากนี้ยังมีการใช้คำถามว่า “ตอนนี้เกิดอะไรขึ้นกรณีพยายามจะข่มขืนหรือล้วงละเมิดทางเพศคนชรา” ซึ่งเป็นการใช้คำถามเชิงวาทศิลป์ คือ คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบแต่มีเจตนาเพื่อการสื่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้เล่าข่าวที่มีต่อกรณีหรือเหตุการณ์ในข่าว บ่งบอกความเห็นที่มีต่อข่าวดังกล่าวในเชิงลบหรือใช้ให้เกิดความรู้สึกตื่นตระหนก ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะศึกษากลวิธีของผู้เล่าข่าวในรายการโทรทัศน์: “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” ว่ามีกลวิธีใดอีกบ้างที่น่าสนใจ โดยเฉพาะผู้เล่าข่าวเลือกใช้กลวิธีใดมากที่สุดและเพราะเหตุใด ผลการศึกษาปริจเฉทการเล่าข่าวในรายการโทรทัศน์ทั้งสองรายการส่งผลให้เกิดการยืนยันในรูปแบบรายการเล่าข่าว รวมถึงกลวิธีเล่าข่าวซึ่งจะสะท้อนมุมมองความคิดที่ผู้เล่าข่าวมีต่อเนื้อข่าว ถือเป็นรูปแบบการรายงานข่าวที่ต่างไปจากอดีต ที่เป็นเพียงการรายงานข่าว ผู้ดำเนินรายการอ่านข่าวตามเนื้อหาที่ถูกจัดเตรียมมาเท่านั้นนอกจากนี้ผลการวิจัยดังกล่าวจะสื่อให้เห็นว่าลักษณะการเล่าข่าวเช่นนี้ย่อมส่งผลต่อผู้รับสารสาธารณะให้ตระหนักถึงรูปแบบการนำเสนอข่าวสารที่เปลี่ยนไปด้วย

2.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อวิเคราะห์โครงสร้างของปริจเฉทในรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์”

2.2 เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการเล่าข่าวของรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์”

3.ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

3.1 ทำให้ทราบลักษณะโครงสร้างของปริจเฉทการเล่าข่าวในรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์”

3.2 ทำให้ทราบกลวิธีการเล่าข่าวที่ปรากฏในรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์”

4.ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลที่ได้จากเทปบันทึกรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ย้อนหลังทางเว็บไซต์ www.morning-news.bectero.com เฉพาะช่วงเล่าข่าวจากผู้เล่าข่าวหลัก 2 คน คือ สรยุทธ สุทัศนจินดา และพิชญทัฬห์ จันทร์พุฒ จากรายการเรื่องเล่าเช้านี้ สรยุทธ สุทัศนจินดาและกฤติกา ขอไพบูลย์ จากรายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ทุกวันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 06.00 น. – 09.30 น. และวันเสาร์ – อาทิตย์ เวลา 10.30 น. – 12.15 น. ตั้งแต่เดือนมกราคม – เดือนธันวาคม 2558 เป็นระยะเวลา 1 ปี ตามนโยบายการปรับรูปแบบและผังรายการของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 โดยผู้วิจัยเน้นนำเสนอการวิเคราะห์ในหัวข้อผู้ร่วมเหตุการณ์ (Participants), จุดมุ่งหมาย (Ends), การลำดับวัจนกรรม (Act Sequence) และบรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ (Norm of Interaction & Interpretation) ตามแนวคิดตามทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารของ Hymes (1974) นอกจากนี้ผู้วิจัยยังเน้นวิเคราะห์ที่วัจนภาษามากกว่าอวัจนภาษา

5.ข้อตกลงเบื้องต้นในการถอดเทปข้อมูล

ผู้วิจัยได้ถอดข้อมูลจากเสียงพูดในเทปรายการย้อนหลังมาบันทึกเป็นตัวอักษรเพื่อนำมาวิเคราะห์ เพื่อให้การถ่ายเสียงบทสนทนามีระบบที่ตรงกัน จึงได้คิดระบบการถ่ายเสียงบทสนทนาขึ้นโดยระบบที่นิยมใช้กันดัดแปลงจากเลวินสัน (Levinson 1983 อ้างถึงใน กฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์และธีรนุช โชคสุวณิช , 2551 : 164) ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาใช้เพื่อถ่ายเสียงบทสนทนาจากเทปรายการโดยเลือกใช้เครื่องหมายพิเศษให้เหมาะสมกับงานปริจเฉทการเล่าข่าวประกอบการถอดข้อมูล ดังนี้

1. [แสดงการพูดซ้อนของผู้เล่าข่าวในเวลาเดียวกันทั้งที่อีกฝ่ายยังพูดไม่จบ
2. CAPS แสดงการเน้นย้ำของผู้พูด (ภาษาไทยใช้ตัวหนา)
3. ... แสดงการพูดไม่จบข้อความเพื่อหยุดให้อีกฝ่ายพูดต่อหรือพูดไม่จบข้อความ เพราะมี การขัดจังหวะเกิดขึ้นหรือข้อความที่ไม่ชัดเจนที่ผู้วิจัยไม่สามารถบันทึกเป็นตัวอักษรได้
4. // แสดงจุดที่มีการพูดแทรกขึ้นมา
5. ! แสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูด เช่น ประหลาดใจ ตกใจ ไม่เชื่อหรือ ตื่นเต้น เป็นต้น
6. ? แสดงทำนองเสียงขึ้น มักอยู่ท้ายถ้อยคำแสดงคำถาม
7. . แสดงเสียงตก มักอยู่ท้ายคำบอกเล่า
8. :: แสดงพยางค์ที่เปล่งด้วยความยาวเกินปกติ
9. - แสดงการที่ผู้พูดแก้ไขคำพูดของตนเอง
10. (()) แสดงอากัปกิริยาและท่าทางต่าง ๆ

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะใช้คำเรียกผู้เล่าข่าว ซึ่งมีจำนวน 2 คน ด้วยสัญลักษณ์ Tย่อมาจาก คำว่า Turn Taking แทนผลัดในการพูด ร่วมกับเครื่องหมาย (:) เพื่อแสดงข้อความต่อไปนี้

T1/ก, T2/ข: ตัวอักษรภาษาอังกฤษด้านหน้าแสดงผลัดการพูดของผู้เล่าข่าว ตัวเลข กำกับด้านหลังอักษร T แสดงจำนวนครั้งของผลัดที่เล่าข่าวและอักษร /ก, /ข แสดงผู้เล่าข่าวคนแรก และคนที่สอง ซึ่งจะมีคาลงท้ายแสดงเพศไว้หลังบทพูดเสมอ

หลังจากถอดข้อมูลการเล่าข่าวเป็นตัวอักษรแล้วจึงแบ่งปริจเฉทการเล่าข่าวไว้เป็น ตอน ๆ โดยพิจารณาจากวัจนภาษาที่แสดงการเริ่มต้นและจบข่าว

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ปริจเฉท หมายถึง ส่วนประกอบหรือหน่วยของภาษาที่มีระดับใหญ่กว่าประโยค ในบริบทของสถานการณ์การสื่อสารเดียวกัน

6.2 โครงสร้างปริจเฉท หมายถึง การศึกษาองค์ประกอบหรือภาพรวมของปริจเฉท ในรายการโทรทัศน์ด้วยทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร

6.3 ชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร หมายถึง แนวทางการศึกษาบริบทการสื่อสาร ที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในหมู่นักภาษาศาสตร์ เป็นแนวคิดของเดล ไฮมส์ (Hymes 1972 อ้างจากอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2541: 181-184) ซึ่งได้กล่าวถึงการวิเคราะห์ภาษาในฐานะที่เป็นส่วน หนึ่งของวัฒนธรรม การใช้ภาษาที่ต่างหน้าที่ ต่างสถานการณ์ ต่างชุมชนหรือต่างสังคม ย่อมแตกต่างกัน การใช้ภาษาแปรไปตามบริบทที่แวดล้อม และการเข้าใจการสื่อสารได้ต้องเกิดจากความเข้าใจ พฤติกรรมโดยรวมของการสื่อสารนั้นด้วย กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นอกจากจะเข้าใจตัวสารซึ่งเป็นแก่น

ของการสื่อสารแล้วยังจำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆ ซึ่งเป็นบริบทแวดล้อมการสื่อสารนั้น (ประไพพรรณ พิงฉิม, 2542: 31-32)

6.4 การเล่าข่าวหมายถึงการนำเสนอข่าวรูปแบบหนึ่งผ่านการเล่าเรื่องราวที่มีทั้ง เนื้อหาข่าวอคติและข้อคิดเห็นของผู้เล่าข่าวร่วมอยู่ด้วย ในบรรยากาศไม่เป็นทางการ

6.5 การรายงานข่าวหมายถึงการนำเสนอข่าวรูปแบบหนึ่ง ที่เป็นการรายงานเนื้อหา ของข่าวหลังจากรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข่าว ปราศจากอคติและข้อคิดเห็นของผู้ประกาศข่าว ใน บรรยากาศเคร่งขรึม และเป็นทางการ (ดังที่มีการเปรียบเทียบไว้ใน แผนภูมิที่ 3 รูปแบบการเล่าข่าว หน้า 49)

6.6 กลวิธีการเล่าข่าวหมายถึงวิธีการที่ผู้เล่าข่าวเลือกนำมาใช้ในการนำเสนอข่าว เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของผู้เล่าข่าว (ดังที่มีการเปรียบเทียบไว้ใน แผนภูมิที่ 3 รูปแบบการเล่าข่าว หน้า 49)

7.วิธีดำเนินการวิจัย

7.1แนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยจะศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยประเด็นสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่

7.1.1ด้านวรรณกรรมที่เกี่ยวกับปริเฉทวิเคราะห์

7.1.2ด้านวรรณกรรมที่ใช้ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร

7.1.3 ด้านวรรณกรรมที่เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีทางภาษา

7.2รวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากเทปบันทึกรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ ย้อนหลังทางเว็บไซต์ www.morning-news.bectero.com เป็นระยะเวลา 1 ปี คือตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 – 31ธันวาคม 2558 โดยการสุ่มหยิบเดือนละ 1 ครั้ง สลับกันระหว่าง 2 รายการ รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 ครั้ง แบ่งเป็นรายการเรื่องเล่าเช้านี้ 6 ครั้งและรายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ 6 ครั้ง เพื่อกระจายความถี่ของข้อมูลและเน้นวันที่รูปแบบรายการปกติ กล่าวคือไม่อยู่ในช่วงที่มีแขกรับเชิญ พิเศษหรือเทศกาลสำคัญ เพื่อให้ข้อมูลได้ตรงกับความเป็นจริงตามมาตรฐานรายการเล่าข่าวมากที่สุด ตามนโยบายการปรับปรุงแบบและผังรายการของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 และผู้วิจัยร่วมชม รายการออกอากาศสดที่สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 สตูดิโอชั้น 10 ตึก M2 อาคารมาลีนนท์ ถนน พระราม 4 แขวงคลองตัน เขตคลองเตย กรุงเทพมหานครเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม และ 6 กรกฎาคม พ.ศ.2558

7.3 การคัดเลือกข้อมูล

ผู้วิจัยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อมูลดังนี้

1. ผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลเฉพาะช่วงเล่าข่าวของผู้เล่าข่าวหลัก 2 คน คือสรยุทธ สุทัศนะจินดา และพิชญทัฬห์ จันทร์พุฒ จากรายการเรื่องเล่าเช้านี้ สรยุทธ สุทัศนะจินดาและกฤติกา ขอไพบูลย์ จากรายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ เป็นระยะเวลา 1 ปี คือตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 – 31 ธันวาคม 2558 ตามนโยบายการปรับปรุงแบบและผังรายการของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและได้เนื้อหาข่าวในบริบทสังคมเดียวกัน

2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลโดยการสุ่มเลือกวันจันทร์ถึงศุกร์ 1 ครั้งและวันเสาร์-อาทิตย์ 1 ครั้ง โดยสลับเดือนกันระหว่างรายการเรื่องเล่าเช้านี้และรายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ เพื่อกระจายความถี่ของข้อมูลและเน้นวันที่รูปแบบรายการปกติ กล่าวคือไม่อยู่ในช่วงที่มีแขกรับเชิญพิเศษหรือเทศกาลสำคัญ เพื่อให้ข้อมูลได้ตรงกับความเป็นจริงตามมาตรฐานรายการเล่าข่าวมากที่สุด เป็นจำนวนทั้งสิ้น 12 ครั้ง แบ่งเป็นรายการเรื่องเล่าเช้านี้ 6 ครั้ง และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ 6 ครั้ง ดังนี้

เดือนมกราคม 2558

- ในวันจันทร์ ที่ 12 มกราคม 2558

เดือนกุมภาพันธ์ 2558

- ในวันอาทิตย์ ที่ 8 กุมภาพันธ์ 2558

เดือนมีนาคม 2558

- ในวันอังคาร ที่ 24 มีนาคม 2558

เดือนเมษายน 2558

- ในวันเสาร์ ที่ 4 เมษายน 2558

เดือนพฤษภาคม 2558

- ในวันพุธ ที่ 27 พฤษภาคม 2558

เดือนมิถุนายน 2558

- ในวันอาทิตย์ ที่ 28 มิถุนายน 2558

เดือนกรกฎาคม 2558

- ในวันพฤหัสบดี ที่ 9 กรกฎาคม 2558

เดือนสิงหาคม 2558

- ในวันเสาร์ ที่ 1 สิงหาคม 2558

เดือนกันยายน 2558

- ในวันศุกร์ ที่ 25 กันยายน 2558

- เดือนตุลาคม 2558
- ในวันอาทิตย์ ที่ 11 ตุลาคม 2558
- เดือนพฤศจิกายน 2558
- ในวันจันทร์ ที่ 2 พฤศจิกายน 2558
- เดือนธันวาคม 2558
- ในวันเสาร์ ที่ 19 ธันวาคม 2558

7.4 วิเคราะห์ข้อมูล

7.4.1 วิเคราะห์โครงสร้างของปริจเฉทในรายการ “เรื่องเล่าเข้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” โดยใช้ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารของเคลไฮมส์ (Hymes 1972 อ้างจาก อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ,2541 , 181-184)เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ซึ่งประกอบด้วยกรอบที่เรียบเรียงได้เป็นคำว่า SPEAKING โดยมีรายละเอียดดังนี้

S ย่อมาจาก Setting หรือ Scene (ฉากหรือกาลเทศะ) วิเคราะห์ฉากในห้องส่งและสตูดิโอหรือสถานที่ในการถ่ายทำรายการเรื่องเล่าเข้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

P ย่อมาจาก Participants (ผู้ร่วมเหตุการณ์) วิเคราะห์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสื่อสารนั้น ในที่นี้หมายถึงผู้เล่าข่าว เจ้าหน้าที่ควบคุมการถ่ายทอดข่าว และผู้ชมที่บ้าน

E ย่อมาจาก Ends (จุดมุ่งหมาย) วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของรายการเรื่องเล่าเข้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

A ย่อมาจาก Act Sequence (การลำดับวัจนกรรม) วิเคราะห์การลำดับวัจนกรรมในการสื่อสารของรายการเรื่องเล่าเข้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

K ย่อมาจาก Key (กุญแจ) วิเคราะห์น้ำเสียงหรือท่วงทำนองของผู้เล่าข่าวในรายการเรื่องเล่าเข้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

I ย่อมาจาก Instrumentalities (เครื่องมือ) วิเคราะห์วิธีในการสื่อสารของผู้เล่าข่าวรายการเรื่องเล่าเข้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

N ย่อมาจาก Norm of Interaction & Interpretation (บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ) วิเคราะห์บรรทัดฐานของรายการเรื่องเล่าเข้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

G ย่อมาจาก Genre (ประเภทของการสื่อสาร) วิเคราะห์ประเภทของรายการเรื่องเล่าเข้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

7.4.2 วิเคราะห์กลวิธีการเล่าข่าวที่ปรากฏในรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” โดยใช้ความรู้ทางภาษาซึ่งใช้แนวคิดทฤษฎีไวยากรณ์ไทยของนวรรณ พันธุเมธา (2558) เป็นเกณฑ์การวิเคราะห์ ซึ่งผู้วิจัยจะวิเคราะห์กลวิธีการเล่าข่าวที่สำคัญที่ทำให้เห็นเจตนาของผู้เล่าข่าว เช่น กลวิธีการใช้คำถาม กลวิธีแสดงความคิดเห็น ฯลฯ

7.4.3 นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์

7.5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะเกี่ยวข้องกับงานของผู้วิจัยเรื่อง ปริจเฉทการเล่าข่าวในรายการโทรทัศน์: “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” มีแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับปริจเฉท

แนวคิดที่สำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้คือ แนวคิดทฤษฎีในเรื่องของปริจเฉท ดังนี้

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปริจเฉทเป็นแนวคิดที่สืบเนื่องจากความสนใจของนักภาษาศาสตร์ในอดีตที่เน้นการวิเคราะห์ไวยากรณ์ไปในด้านวากยสัมพันธ์นั้นก็เริ่มมีความสนใจภาษาในระดับที่เหนือประโยค ซึ่งนักภาษาศาสตร์คนไทยที่เริ่มนำแนวคิดดังกล่าวมาศึกษาภาษาไทยในช่วงแรก ๆ จนได้กรอบแนวคิดทฤษฎีปริจเฉท สร้างเป็นไวยากรณ์ปริจเฉท คือ เพียรศิริ วงศ์วิภา นนท์ ดังข้อความ

การศึกษาปริจเฉทในรูปแบบไวยากรณ์ที่เรียกว่าไวยากรณ์ปริจเฉทนั้นได้ศึกษาไวยากรณ์ปริจเฉทภาษาไทยแล้วพบว่า “ปริจเฉทเป็นหน่วยภาษาที่มีองค์ประกอบเป็นหน่วยข้อความ (information units) และแนวทฤษฎีไวยากรณ์ที่ดีที่สุด ในการจะอธิบายปริจเฉท คือ ไวยากรณ์หน้าที่ (functional grammar) ซึ่งเป็นทฤษฎีที่มองว่า รูปภาษาในแต่ละหน้าที่นั้นเป็นไปเพื่อสนองวัตถุประสงค์ในการสื่อความ (communicative function) ไวยากรณ์ของภาษาแต่ละภาษาก็คือ ความรู้ที่เจ้าของภาษามีอยู่ที่ทำให้เขารู้ว่า ในภาษาไทยของเขามีรูปภาษาใดบ้าง และรูปภาษาที่มีอยู่หลากหลายนั้น ใช้เพื่อสนองวัตถุประสงค์ในการสื่อสารอย่างไร” (เพียรศิริ วงศ์วิภา นนท์ , 2534 : 7)

ลักษณะแนวคิดดังกล่าวยังคงนำมาใช้ศึกษาภาษาไทยจนถึงปัจจุบันซึ่งผู้วิจัยเองก็เห็นด้วยกับแนวคิดที่มองว่าปริจเฉทเป็นหน่วยภาษาที่มีองค์ประกอบเป็นหน่วยข้อความ ซึ่งเมื่อนำคำดังกล่าวมาใช้ในการศึกษาภาษาไทยอาจเกิดความสับสนในเรื่องของคำเรียกได้ เพราะในภาษาอังกฤษมีใช้เพียงคำเดียวคือ Discourse ขณะที่ภาษาไทยเกิดคำเรียกที่หลากหลาย

นิยาม discourse ที่อ้างอิงอย่างแพร่หลายในงานด้านภาษาศาสตร์ได้แก่นิยามที่ สตับส์ (Stubbs , 1983 : 1) ให้ไว้ว่า คือ “Language above the sentence or above the clause” หรือก็คือ “ภาษาในระดับที่สูงกว่าประโยคหรืออนุพากย์” นักภาษาศาสตร์ไทยเรียกหน่วย

ภาษาในระดับที่สูงกว่าประโยคนั้นว่า “ข้อความต่อเนื่อง” (วิไลวรรณ ขนิษฐนันท์) “ปริจเฉท” (เพียรศิริ วงศ์วิภาณนท์) “วจนะ” (สมทรง บุรุษพัฒน์) “ระบบข้อความ” (ชลธิชา บำรุงรักษ์) หรือ “สัมพันธ์สาร” (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์) (ญัฐพร พานโพธิ์ทอง , 2556 : 2)

คำจำกัดความของปริจเฉทที่ชิฟฟริน (Schiffrin 1990) ให้อีกดังนี้ ปริจเฉทมีสองความหมายคือ (1) เป็นองค์ประกอบหนึ่งของภาษาที่สูงกว่าประโยค (หน่วยหนึ่งของการวิเคราะห์ทางภาษาศาสตร์) และ (2) เป็นการใช้ภาษาที่ผูกกับมิติทางสังคมและวัฒนธรรม แนวทางการศึกษาที่เน้นความหมายของปริจเฉทแบบแรกเรียกเป็นภาษาไทยว่า “ปริจเฉทวิเคราะห์” แนวทางการศึกษาที่เน้นความหมายของปริจเฉทแบบหลังเรียกว่า “วาทกรรมวิเคราะห์” (กฤษดาวรรณ หงส์ลดารมภ์ และธีรนุช โชคสุวนิช , 2551 : 151)

เมื่อพิจารณาความหมายจากนักวิชาการภาษาศาสตร์จึงได้ข้อสรุปว่าปริจเฉท คือ หน่วยเสียงของภาษาที่มีระดับสูงกว่าประโยคหรือระดับข้อความ ดังนั้น เมื่อผู้วิจัยใช้ชื่อวิทยานิพนธ์ว่า ปริจเฉท แนวคิดทฤษฎีที่ใช้ในงานวิจัยนี้จึงเน้นไปที่การวิเคราะห์ระดับของภาษาข้อความ โดยมีแนวคิดทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ประกอบการวิเคราะห์มากกว่าการเน้นมิติสังคมวัฒนธรรมหรือที่หลายคนรู้จักในชื่อของวาทกรรม

โดยการศึกษาปริจเฉทนั้น (เขมลักษณ์ อินลอบ , 2547) ได้แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ การศึกษาตามแนวหน้าที่นิยม ซึ่งนิยามปริจเฉทว่า คือ หน่วยหน้าที่ที่ใช้สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ และให้ความสำคัญกับบริบทที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางการสื่อสาร ส่วนอีกกลุ่มหนึ่ง คือ การศึกษาปริจเฉทตามแนวโครงสร้างนิยม นิยามปริจเฉท คือ รูปภาษาที่มีโครงสร้างระดับใหญ่กว่าประโยคที่เราใช้สื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ ให้ความสำคัญกับโครงสร้างและองค์ประกอบของปริจเฉท โดยปริจเฉทแต่ละประเภทจะมีองค์ประกอบและการเรียงลำดับที่แตกต่างกันไป (Person 1993 อ้างจากใน เขมลักษณ์ อินลอบ , 2547) กล่าวถึงโครงสร้างปริจเฉทว่า ในทุกปริจเฉทจะมีโครงสร้างที่ประกอบด้วยกลุ่มของย่อหน้า และคำที่แสดงความสัมพันธ์กัน โดยใจความสำคัญของเรื่องเป็นสำคัญ โครงสร้างปริจเฉทมีได้หลายรูปแบบ เช่น ในปริจเฉทเรื่องเล่า จะประกอบด้วย หน้าตอนต้น (Pre - peak) ตอนต้น (Peak) และหลังตอนต้น (Post - Peak) เป็นต้น โดยสุชาติ พิบูลย์วรศักดิ์ (2547) ได้ศึกษาวิจัยปริจเฉทของพระพะยอม กัลป์ยาโน พบว่า โครงสร้างปริจเฉทประกอบด้วย คำทักทาย (Salutation) ฉาก (Stage) เนื้อเรื่อง (Body) บทสรุป (Conclusion) และบทส่งท้าย (Terminus) ซึ่งผู้วิจัยได้นำแนวคิดที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ปริจเฉททั้งสองนี้มาประกอบการวิเคราะห์ โครงสร้างปริจเฉทการเล่าข่าวของรายการโทรทัศน์: “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์”

นักปริจเฉทวิเคราะห์กลุ่มหน้าที่นิยม (เขมลักษณ์ อินลอบ , 2547: 10) กล่าวถึงปริจเฉทว่าเป็นหน่วยหน้าที่ที่ใช้ในการสื่อสารในสถานการณ์ต่างๆ อย่างเช่น การเล่าเรื่อง การสัมภาษณ์ การสนทนา หรือการรายงานข่าว นอกจากนี้ยังเสนอความคิดว่า บริบทเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้

ให้เราสามารถเข้าใจความหมายในปริจเฉทหนึ่งๆได้อย่างถูกต้อง (ศิริชัย ศิริภายะ , 2535) การศึกษาปริจเฉท (Discourse) คือ การพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวบท (Text) กับบริบท (Context) เช่นเดียวกับที่ (Guy Cook 1992 อ้างจากใน เขมลักษณ์ อินลอบ , 2547) กล่าวว่า การวิเคราะห์ปริจเฉท (Discourse Analysis) ไม่ได้เกี่ยวข้องกับภาษาเพียงอย่างเดียวแต่ยังวิเคราะห์ไปถึงบริบทของการติดต่อสื่อสาร (The Context of Communication) ว่าใครกำลังติดต่อกับใคร ทำไม อยู่ในสถานการณ์รูปแบบใด ผ่านสื่อประเภทใด และการพัฒนาการติดต่อสื่อสารนั้น แตกต่างกันในรูปแบบและการกระทำอย่างไร รวมถึงความสัมพันธ์ที่มีต่อกันและกัน

แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร

เดล ไฮเมส (Hymes, 1962: 13) บทบาทในพฤติกรรมสื่อสารของมนุษย์เป็นไปในหลักมานุษยวิทยา สิ่งสำคัญในการศึกษาเรื่องนี้คือการพูด การสำรวจรายละเอียดอย่างชาญฉลาด และการยอมรับในหลักการฝึกในภาคสนามที่ได้ปฏิบัติจริง ไฮเมส (Hymes, 1974) ได้เสนอแนวคิดและพัฒนารูปแบบโครงสร้างองค์ประกอบต่าง ๆ ของการปฏิสัมพันธ์ของคนในสังคมให้ได้มีคุณค่าและประโยชน์มากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะพูดภาษาได้อย่างถูกต้อง สิ่งที่ต้องการไม่เพียงแต่การเรียนรู้คำศัพท์และไวยากรณ์ของภาษา แต่เป็นการศึกษาบริบทในภาษาที่ใช้ ไฮเมส ได้สร้างอักษรย่อขึ้น มาจากคำว่า SPEAKING ภายใต้การจัดกลุ่มองค์ประกอบทั้งหมดที่ได้แบ่งไว้ รวมทั้งสิ้น 8 กลุ่ม โดยมีชื่อว่า “Ethnography of speaking หรือ ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร” ซึ่งเขาได้อธิบายเกี่ยวกับทฤษฎีนี้ไว้ว่าการศึกษา Ethnography of speaking นั้นเป็นการศึกษาภาษาศาสตร์เชิงสังคม โดยเน้นเรื่องการทำความเข้าใจการสื่อสารเป็นหลัก ข้อมูลภาษาที่ได้มาจะทำให้เข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมนั้น

แนวทางการศึกษาบริบทการสื่อสารที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในหมู่นักภาษาศาสตร์ คือ ชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารของเดล ไฮเมส (Hymes, 1974) ได้กล่าวถึงการวิเคราะห์ภาษาในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม การใช้ภาษาที่ต่างหน้าที่ ต่างสถานการณ์ ต่างชุมชน หรือต่างสังคม ย่อมแตกต่างกัน การใช้ภาษาแปรไปตามบริบทที่แวดล้อม และการเข้าใจการสื่อสารได้ต้องเกิดจากความเข้าใจพฤติกรรมโดยรวมของการสื่อสารนั้นด้วย กล่าวอีกนัยหนึ่งคือนอกจากจะเข้าใจตัวสารซึ่งเป็นแก่นของการสื่อสารแล้วยังจำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่นๆ ซึ่งเป็นบริบทของการสื่อสารนั้นด้วย (อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556)

โดยกรอบที่ใช้ได้ปรับใช้คำอธิบาย SPEAKING ตามคำนิยามของอมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ (2556: 181-184) ในการวิเคราะห์บริบทแวดล้อมภาษาตามแนวชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารนั้นสามารถสรุปเป็นคำว่า SPEAKING กล่าวคือ

S ย่อมาจาก Setting หรือ Scene (ฉากหรือกาลเทศะ) หมายถึง เวลาและสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์การสื่อสารนั้น เช่น ห้องบันทึกการถ่ายทอดสดในสตูดิโอ ชั้น 10 ตึก M2 อาคารมาลีนนท์ ถนนพระราม 4 แขวงคลองตัน เขตคลองเตย

P ย่อมาจาก Participants (ผู้ร่วมเหตุการณ์) หมายถึง ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมในการสื่อสารนั้น เช่น ผู้เล่าข่าว ผู้ชมรายการทางบ้าน

E ย่อมาจาก Ends (จุดมุ่งหมาย) หมายถึง กล่าวได้ว่าเป็นเป้าหมายประสงค์ของผู้ร่วมเหตุการณ์สื่อสารในครั้งนั้น ๆ ว่าต้องการให้เกิดสิ่งใดขึ้น ดังนั้นวัตถุประสงค์ คือ สิ่งที่ผู้ร่วมเหตุการณ์ตั้งไว้ใน การสื่อสารแต่ละครั้งนั่นเอง เช่น นำเสนอข่าวสาร การประชาสัมพันธ์กิจกรรม

A ย่อมาจาก Act Sequence (การลำดับวัจนกรรม) หมายถึง การลำดับวัจนกรรมในการสื่อสารของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น การเปิดรายการ การเล่าข่าว การปิดท้ายรายการ

K ย่อมาจาก Key (กุญแจ) หมายถึง ท่วงทำนองหรือน้ำเสียงในการสื่อสารของเหตุการณ์ ทำให้เข้าใจความหมายที่ชัดเจนยิ่งขึ้นว่าผู้ส่งสารต้องการสื่ออะไร เช่น สุขุม จริงจัง สงสาร หยอกล้อ เห็นใจ

I ย่อมาจาก Instrumentalities (เครื่องมือ) หมายถึง วิธีในการสื่อสารที่ทำให้การเล่าข่าวมีความน่าสนใจมากขึ้น เช่น กลวิธีการสื่อสาร การใช้คำอุทาน การใช้สำนวน

N ย่อมาจาก Norm of Interaction & Interpretation (บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ) หมายถึง ข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้เล่าข่าวทั้งสองและรายการ ซึ่งเป็นที่ทราบและยอมรับ เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของผู้เล่าข่าวและผู้ชมรายการ โดยแต่ละวัจนกรรมหรือเหตุการณ์อาจแตกต่างกันไป

G ย่อมาจาก Genre (ประเภทของการสื่อสาร) หมายถึง รูปแบบทางการสื่อสารของปริจเฉท เช่น รายการข่าว รายการให้สัมภาษณ์

จากกรอบแนวคิด SPEAKING ตามทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารนั้น ผู้วิจัยได้นำแนวคิดนี้มาเป็นกรอบในการวิเคราะห์บริบทเหตุการณ์สื่อสารหรือโครงสร้างปริจเฉทของรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

แนวคิดเกี่ยวกับกลวิธีการใช้ภาษาไทย

ภาษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการสื่อสารของมนุษย์ สามารถถ่ายทอดความคิดระหว่างบุคคลได้ ดังนั้นทั้งผู้รับและผู้ส่งสารจึงต้องเรียนรู้ระบบของภาษานั้น ๆ ที่เรียกว่าไวยากรณ์ของนวนวรรณ พันธุมเมธา(2558) เพื่อสามารถเลือกใช้ถ้อยคำได้อย่างเหมาะสมซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมายของผู้ส่งสาร อาจต้องการบอกเล่าเรื่องราวบางประการ ถ้อยคำที่ผู้ส่งสารใช้ควรสะท้อนจุดมุ่งหมาย

2. เรื่องราวที่ส่งสาร ไม่ว่าจะด้วยจุดมุ่งหมายอย่างไร บอกเล่า ชักถามหรือขอร้อง ย่อมต้องมีเรื่องราวที่ต้องการจะสื่อไปยังผู้รับสาร

3. ความรู้ของผู้รับสาร การถ่ายทอดความคิดจะได้ผลดี ถ้าผู้ส่งสารสนใจผู้รับสาร รู้ว่าผู้รับสารรู้หรือไม่รู้อะไร หากเรื่องใดที่ผู้รับสารยังไม่รู้ ผู้ส่งสารก็ต้องพูดให้ชัดเจน ถ้อยคำที่ใช้ควรแสดงได้ว่าเรื่องที่กล่าวถึงนั้นเป็นเรื่องใหม่ ผู้รับสารยังไม่รู้ หรือเป็นเรื่องเก่า ผู้รับสารรู้แล้ว

การสื่อสารของผู้เล่าขานนั้นก็ยังมีลักษณะบริบทที่มีความเฉพาะตัว ดังนั้นผู้เล่าขานจึงต้องส่งสารให้ผู้รับสารเข้าใจในเนื้อหาข่าวได้อย่างถูกต้องและชัดเจนจึงต้องอาศัยกลวิธีทางภาษาในการสื่อสารซึ่งประกอบไปด้วยการใช้คำและประโยคในการเล่าขาน นววรรณ พันธุเมธา (2558) ได้อธิบายการจำแนกคำไว้และแบ่งตามหน้าที่ในการสื่อสารได้เป็น 6 หมวด คือ

1. คำเรียก-ร้อง เป็นคำแสดงอารมณ์ มักเปล่งตามลำพัง ไม่ต้องสัมพันธ์กับคำอื่น
2. คำหลัก เป็นคำสำคัญที่ผู้พูดใช้บอกเนื้อความซึ่งสื่อสารไปยังผู้ฟัง
3. คำแทนคำที่ใช้แทนคำหลัก
4. คำขยายคำที่ช่วยขยายแทนคำหลักและคำขยายด้วยตัวเองให้มีความหมายชัดเจนมากยิ่งขึ้น
5. คำเชื่อม เป็นคำที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำ กลุ่มคำหรือประโยค
6. คำเสริม เป็นคำที่เสริมเข้าไปในประโยค ช่วยแสดงเจตนาและท่าทีของผู้พูด และแสดงความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ฟัง

นอกจากการใช้คำแล้ว ผู้เล่าขานยังมีการใช้ประโยคแสดงเจตนาที่ต่างกันเพื่อต้องการให้ผู้ฟังทราบความคิดของตน การแสดงเจตนาต่าง ๆ ผู้เล่าขานอาจพูดเป็นคำหรือกลุ่มคำก็ได้ ในบางกรณีเป็นประโยค ประโยคก็แสดงเจตนาของผู้เล่าขานที่ต่างกัน โดยนววรรณ พันธุเมธา (2558) แบ่งไว้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ประโยคแจ้งให้ทราบ มีลักษณะบอกเล่า อธิบาย เตือนและชี้แนะ
2. ประโยคถามให้ตอบ มีหลายชนิด เช่น ถามเนื้อความ ถามให้ตอบรับหรือปฏิเสธ และถามให้เลือก
3. ประโยคบอกให้ทำ มีหลายชนิด เช่น ประโยคคำสั่ง ประโยคชักชวนและประโยคอนุญาตโดยคำที่ปรากฏในประโยคกับเจตนาของผู้ใช้ประโยค ทำให้สามารถแยกประเภทประโยคต่าง ๆ ได้

ในการเล่าข่าวของผู้เล่าข่าวนั้นมีการใช้กลุ่มคำหรือที่เรียกว่าประโยคที่เรียงต่อกับประโยคอื่น ๆ มีลักษณะเป็นประโยคที่ต่อเนื่องกันอาจสัมพันธ์กันได้ ซึ่งนวรรณ พันธุมธา (2558) ได้จำแนกไว้ดังนี้

1. การกล่าวถึงสิ่งหรือเรื่องเดียวกัน ประโยคที่เรียงต่อเนื่องกัน อาจกล่าวถึงสิ่งเดียวกันหรือเรื่องเดียวกัน ผู้ที่พูดสิ่งเดียวกันอาจใช้คำเดียวกันในประโยคที่พูดต่อเนื่องกัน หรืออาจละคำที่ซ้ำเสีย หรือใช้คำอื่น

2. การกล่าวถึงสิ่งหรือเรื่องที่สัมพันธ์กันประโยคที่เรียงต่อเนื่องกัน อาจกล่าวถึงสิ่งเดียวกันหรือเรื่องที่สัมพันธ์กันในประโยคทั้ง 2 อาจเป็นคำที่หมายถึงสิ่งที่อยู่ในประเภทเดียวกัน คำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน คำที่มีความหมายตรงข้ามหรือเป็นคู่กัน

3. การแสดงเหตุการณ์ที่สัมพันธ์กัน นอกจากกล่าวถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันแล้ว ประโยคที่ต่อเนื่องกัน อาจแสดงเหตุการณ์ที่สัมพันธ์กันทางเวลา ทางเหตุผล ทางมีความหมายทำนองเดียวกัน หรือทางการขยายความ

จากรายการเรื่องเล่าเขานี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ มีการสื่อสารของผู้เล่าข่าวตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โต้ตอบกัน ประโยคเหล่านี้เรียกว่าประโยคสนทนา โดยนวรรณ พันธุมธา (2558) ได้กล่าวถึงการสนทนาโต้ตอบและประโยคสนทนาตามลำดับต่อไปนี้

1. ชนิดของประโยคสนทนา
2. ลักษณะของประโยคสนทนาที่สัมพันธ์กัน
3. ความสัมพันธ์ของประโยคสนทนา

จากการทบทวนแนวคิดเกี่ยวกับการใช้ภาษาไทย ทำให้ผู้วิจัยได้มีความเข้าใจมากขึ้น ซึ่งผู้วิจัยจะอธิบายและวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาไทยตามแนวทางที่วางไว้ในบทต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในงานวิจัยเล่มนี้สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ งานวิจัยที่เกี่ยวกับปริจเฉท งานวิจัยที่เกี่ยวกับทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับกลวิธีการใช้ภาษาไทย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. งานวิจัยที่เกี่ยวกับปริจเฉท

งานวิจัยที่เกี่ยวกับปริจเฉทนั้นสามารถแบ่งเป็นกลุ่มย่อยได้ 3 กลุ่ม ได้แก่ งานวิจัยที่เกี่ยวกับปริจเฉทจากสิ่งพิมพ์ จากบทสนทนา และจากรายการโทรทัศน์ ดังนี้

1.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับปริศนาจากสิ่งพิมพ์

งานวิจัยที่ศึกษาปริศนาจากสิ่งพิมพ์นั้นแน่นอนว่าปริศนาวิเคราะห์ที่ศึกษากลุ่มข้อมูลนี้คือปริศนาการเขียน จากงานเขียนในรูปแบบต่าง ๆ ดังงานวิจัยต่อไปนี้

ผลการวิจัยข้างต้นศึกษาเกี่ยวกับปริศนาจากสิ่งพิมพ์ งานวิจัยของสุชาติ พิบูลย์วรศักดิ์ (2547) ได้ศึกษาองค์ประกอบกับกลวิธีการโน้มน้าวใจในปริศนาการเขียนของพระพยอม กัลยาโณ ทำให้พบว่าเมืองคัมภีร์ประกอบที่ตายตัวและสัมพันธ์กัน มีการเลือกใช้กลวิธีทางภาษาเฉพาะทางได้เป็นอย่างดีในการโน้มน้าวใจจากผู้อ่าน งานวิจัยของยาภา ลิวเจริญชัย (2548) ได้ศึกษาการศึกษาเชิงปริศนาวิเคราะห์แบบทดสอบในนิตยสารไทย พบว่ามีส่วนกลวิธีทางภาษาที่สำคัญคือการสร้างสถานการณ์ให้ผู้อ่านแล้วจึงชี้แนะผู้อ่านให้พบแนวทางแก้ไขปัญหา ผู้เขียนใช้วิธีทางภาษาที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแบบทดสอบ ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ได้เป็นอย่างดี จากงานวิจัยข้างต้นที่เกี่ยวกับปริศนาจากสิ่งพิมพ์พบว่าองค์ประกอบต่างๆที่เกิดขึ้นในงานเขียนนั้นสามารถเปลี่ยนแปลงได้ งานเขียนแต่ละชนิดอาจมีความยืดหยุ่นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลาย ๆ อย่างไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเวลา สังคม หรือความต้องการของผู้เขียนเองที่จะแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญก็คือวัตถุประสงค์ของงานแต่ละชิ้นด้วย เหตุผลที่ผู้วิจัยศึกษาปริศนาจากงานเขียนจากงานวิจัยข้างต้นที่นอกจากจะเห็นความต่างของรูปแบบปริศนาแล้วนั้น ผู้วิจัยพบว่าโครงสร้างของปริศนาจากงานเขียนหรือกลวิธีทางภาษาในงานเขียนก็มีส่วนคล้ายคลึงกับวิธีการที่ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ในรายการโทรทัศน์ด้วยเช่นกัน

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับปริศนาจากบทสนทนา

งานวิจัยที่ศึกษาปริศนาจากบทสนทนานั้นมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานวิจัยเนื่องจากรูปแบบของการเล่าข่าวมีส่วนที่พิธีกรสนทนากันด้วยเช่นกัน ซึ่งปริศนาการสนทนามีลักษณะแตกต่างกัน ดังงานวิจัยต่อไปนี้

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยอีกจำนวนหนึ่งที่ศึกษาสอดคล้องกับงานของผู้วิจัยได้แก่ งานวิจัยของวิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ (2542) ได้ศึกษา“การวิเคราะห์ปริศนาทอล์คโชว์ของทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์” ผลการศึกษาพบว่าปริศนาทอล์คโชว์มีองค์ประกอบทั้งสิ้น 7 ส่วน คือ การเปิดรายการ การทักทาย การปูพื้นเรื่อง เนื้อเรื่อง การสรุป การแนะนำทีมงานและบทส่งท้ายองค์ประกอบดังกล่าวมีการเรียงลำดับที่ตายตัวและแกนปริศนาที่กระจายอยู่ในแต่ละส่วนมีองค์ประกอบที่มีส่วนช่วยเชื่อมโยงเรื่องราวในปริศนาให้มีความต่อเนื่องและมีเอกภาพ กลวิธีการใช้ภาษาเพื่อความซับซ้อนมีทั้งสิ้น 10 วิธี คือ การใช้คำสื่อความหมายเกี่ยวกับเรื่องเพศ การใช้คำผิดปริบท การใช้คำย่อหรืออักษรย่อ การเล่นคำ การเล่นสำนวน การสร้างคำใหม่โดยอาศัยแนวเทียบ การใช้ความเปรียบที่ให้ความซับซ้อน การเล่นความหมาย การเล่นสัมผัสอักษร และการใช้ถ้อยคำแฝงนัย จุดเด่นปริศนาทอล์คโชว์ของทินวัฒน์อยู่ที่การเรียงเรียงเนื้อหาอย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้ฟังติดตามประเด็นที่พูดอยู่นั้นได้ง่าย ไม่

ลับสนแสดงให้เห็นว่าทินวัฒน์เป็นผู้ที่สามารถใช้ภาษาได้อย่างมีศิลปะ ทำให้ทำให้เรื่องยากหรือเรื่องที่มีสาระกลายเป็นเรื่องสนุกให้แก่ผู้ฟังได้เป็นอย่างดี

งานวิจัยของสกาเวเดียน ซาธรรม (2549) ได้ศึกษาเรื่อง“ การศึกษาปรีชญะการสอบปากคำระหว่างพนักงานสอบสวนกับผู้เสียหายในการร้องทุกข์ให้เป็นคดีอาญา” ผลการวิจัยพบว่า โครงสร้างการสอบปากคำระหว่างพนักงานสอบสวนกับผู้เสียหายมีลำดับตายตัวชัดเจน คือ การเปิดการสนทนา การดำเนินการสนทนา และการปิดการสนทนา ส่วนในกรณีที่มิได้รับเรื่องร้องทุกข์จะพบขั้นตอนอื่นคือการให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นแก่ผู้เสียหายเพื่อนำไปปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป ส่วนกลวิธีการสอบปากคำของพนักงานสอบสวน พบว่ากลวิธีต่างๆแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ กลวิธีหลักและกลวิธีเสริม พนักงานสอบสวนใช้กลวิธีหลักในการสอบปากคำหลายลักษณะซึ่งไม่พบในการสนทนาที่ใช้ในชีวิตประจำวันทั่วไปเนื่องจากมีวัตถุประสงค์ในการค้นหาข้อเท็จจริงที่มีน้ำหนักเพียงพอ อันนำมาสู่การตัดสินใจที่จะรับหรือไม่รับเรื่องร้องทุกข์ และยังใช้กลวิธีเสริมที่หลากหลายเพื่อให้การสนทนากับผู้เสียหายสามารถดำเนินไปได้อย่างเรียบร้อยจนสิ้นสุดการสนทนา

งานวิจัยทั้งหมดนี้เกี่ยวกับปรีชญะจากการสนทนาในสถานการณ์และสังคมที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ในชีวิตประจำวันหรือในสถานการณ์เฉพาะอย่างการสอบปากคำระหว่างพนักงานสอบสวนกับผู้เสียหายล้วนมีองค์ประกอบร่วมของโครงสร้างในบทสนทนาที่คล้ายคลึงกันคือการเปิดการสนทนา การดำเนินการสนทนา และการปิดการสนทนาแต่อาจมีความต่างกันในเรื่องของรายละเอียดย่อยต่าง ๆ บ้าง ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายเพื่อให้การสนทนานั้นบรรลุวัตถุประสงค์ด้วยโดยในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยพบว่าสถานการณ์สื่อสารของผู้เล่าข่าวในรายการเรื่องเล่าเช้านี้ และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ มีองค์ประกอบร่วมของโครงสร้างในบทสนทนาที่คล้ายคลึงกันในบางส่วน นั่นคือการเปิดการสนทนากับการเปิดประเด็นเข้าสู่เนื้อหาข่าว การดำเนินการสนทนากับการเล่าข่าว และการสนทนาเรื่องทั่วไป การปิดการสนทนากับการปิดประเด็นข่าว

1.3 งานวิจัยที่ศึกษาปรีชญะจากรายการโทรทัศน์

งานวิจัยที่ศึกษาปรีชญะจากรายการโทรทัศน์นั้นนับเป็นปรีชญะเดียวกันกับปรีชญะจากบทสนทนาต่างเพียงบริบทในการสื่อสารหรือเป็นการสนทนาผ่านสื่อโทรทัศน์ ปรีชญะในรูปแบบนี้อาจมีลักษณะต่างจากการสนทนาทั่วไป ดังงานวิจัยต่อไปนี้

ผลงานวิจัยข้างต้นเกี่ยวกับปรีชญะจากรายการโทรทัศน์ งานวิจัยของประไพพรรณ พิงฉิม (2542) ได้ศึกษา กลวิธีการถามในปรีชญะการสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์สองประเภท แสดงให้เห็นกลวิธีในการถามของผู้สัมภาษณ์ และเปรียบเทียบให้เห็นถึงความต่างของสองรายการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต่างกัน งานวิจัยของปัญญาพร ลีลาชีวิต (2549) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปรีชญะ

รายการโทรทัศน์หัวหมोज้อข้าว แสดงให้เห็นว่าปริจเฉทที่ใช้ในรายการนั้นแตกต่างจากสนทนาทั่วไปในชีวิตประจำวันเพราะปริจเฉทรายการมีการแบ่งจุดประสงค์ที่แน่นอน มีการลำดับเหตุการณ์ และมีกลวิธีทางภาษาในการใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการเพื่อความบันเทิงอีกด้วย งานวิจัยของเขมลักษณะ อินลอบ (2547) ศึกษาเรื่อง ปริจเฉทการรายงานข่าวของรายการระเบียงข่าวทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท. พบว่าเป็นรายการข่าวที่เปลี่ยนไปจากแบบเดิม ไม่มีการใช้ภาษาที่เป็นทางการ ใช้ภาษาสนทนาในการเล่าเรื่อง มีการลดความเป็นทางการลงทั้งหมดเป็นไปอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน ซึ่งรายการระเบียงข่าวนับเป็นรายการแรก ๆ ที่ปรับเปลี่ยนรูปแบบการรายงานข่าวเป็นการเล่าข่าว แต่รูปแบบหรือลักษณะของรายการยังอาจไม่ใช้การเล่าข่าวแบบเต็มรายการเหมือนกับรายการเรื่องเล่าเช้านี้และรายการเรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ เพราะรายการระเบียงข่าวยังไม่ปรากฏลักษณะการเรียบเรียงรายการทั้งหมดเข้าเป็นหนึ่งเดียวกัน เป็นการแบ่งข่าวแต่ละประเภทเป็นช่วง ๆ กลวิธีการนำเสนอข่าวเป็นการรายงานข่าว สลับการพูดคุย ไม่แทรกข้อคิดเห็นต่อข่าวโดยตรง แตกต่างกับรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ที่เป็นการเรียบเรียงข่าวแต่ละประเภทเข้าด้วยกันทั้งข่าวเด็ก ข่าวสังคม ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง ข่าวการศึกษาเข้าไว้ด้วยกัน ยกเว้นข่าวกีฬาและข่าวบันเทิงที่มีผู้เล่าข่าวเพิ่ม แต่ก็เป็นการนำเสนอควบคู่ไปกับผู้เล่าข่าวหลักทั้งสองคน มีการพูดคุยหยอกล้อ มีการใช้กลวิธีการใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึก กลวิธีการซ้ำคำ วลีหรือประโยค กลวิธีการลำดับคำเชื่อม กลวิธีการใช้คำบอกความเห็น กลวิธีการตั้งคำถามและกลวิธีการใช้คำบอกจำนวน และนำเสนอข่าวด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยและสอดคล้องไปกับโครงสร้างหลักของรายการ จึงอาจเป็นส่วนหนึ่งที่ผู้ผลิตรายการใช้คำว่า “เล่า” ในชื่อรายการอีกทั้งวิธีการศึกษาปริจเฉทในงานวิจัยเล่มนี้ก็มีส่วนช่วยในการวิเคราะห์งานของผู้วิจัยที่สามารถนำผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยไปอภิปรายผลได้ต่อไป

จากงานวิจัยทั้งหมดเกี่ยวกับปริจเฉทจากรายการโทรทัศน์พบว่าองค์ประกอบส่วนใหญ่ของรายการมีการเรียงลำดับตายตัว มีการเปิดรายการ ดำเนินรายการ และปิดท้ายรายการ มีดัชนีปริจเฉทที่ทำให้ผู้ชมทราบวาเปลี่ยนประเด็นการสนทนา รวมถึงตัวผู้ดำเนินรายการมีกลวิธีการใช้ภาษาที่น่าสนใจอย่างมากเพื่อโน้มน้าวใจผู้ชมให้คล้อยตามหรือเชิญชวนให้ผู้ชมปฏิบัติตามที่ผู้ดำเนินรายการโน้มน้าว และดำเนินรายการไปให้บรรลุวัตถุประสงค์ของรายการ

กล่าวโดยสรุปผลจากการศึกษาทบทวนงานวิจัยปริจเฉททำให้ผู้วิจัยมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการวิเคราะห์โครงสร้างปริจเฉทในลักษณะต่าง ๆ เข้าใจการวิเคราะห์โครงสร้าง รูปแบบรายการโทรทัศน์ประเภทข่าวได้ อีกทั้งยังมีส่วนช่วยให้ผู้วิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์งานของผู้วิจัยด้านโครงสร้างของปริจเฉทการเล่าข่าวในรายการโทรทัศน์: “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์”

2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร

งานวิจัยที่มีการใช้ทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารนั้นพบในบริบทของการสื่อสารที่แตกต่างกัน ดังนี้

งานวิจัยของศุภมน อากานันท์ (2554) ได้ศึกษา “การแสดงลักษณะทวีป-ชัยณรงค์ วงศ์เทวัญ: การศึกษาตามแนวชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร” ผลการวิจัยพบว่าในทุกเหตุการณ์สื่อสารนั้นสามารถอธิบายได้ด้วยกรอบทฤษฎีที่มีองค์ประกอบครบทั้ง 10 ประการ งานวิจัยของมณฑาทิพย์ ศิริพันธ์ (2554) ได้ศึกษา “การแสดงโนราห์คณะละม้ายศิลป์: การศึกษาตามแนวชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร” ผลการวิจัยพบว่าในทุกเหตุการณ์สื่อสารมีองค์ประกอบทั้ง 10 ประการตามกรอบทฤษฎีของโฮมส์เช่นกัน นอกจากนี้ยังพบงานวิจัยที่ใช้กรอบทฤษฎีนี้ในรายการโทรทัศน์ ได้แก่ งานวิจัยของปอรรชัม ยอดเนตร (2544) ศึกษา “ปฏิสัมพันธ์ระหว่างพิธีกรและวิทยากรรายการสุขภาพทางโทรทัศน์ในเชิงชาติพันธุ์วรรณนา” พบว่าในทุกเหตุการณ์สื่อสารจะพบวัจนกรรมแสดงช่วงของรายการกำกับไว้เสมอ ทำให้สามารถแยกแต่ละช่วงของรายการได้อย่างชัดเจน

จากการศึกษาทบทวนงานวิจัยที่ใช้กรอบทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจในตัวทฤษฎีมากยิ่งขึ้น ทำให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับงานวิจัยเพื่อให้เข้าสถานการณ์การสื่อสารในการเล่าข่าวได้ดีมากยิ่งขึ้น

3. งานวิจัยที่เกี่ยวกับกลวิธีการใช้ภาษา

งานวิจัยที่มีการวิเคราะห์กลวิธีการใช้ภาษานั้นพบในบริบททางการใช้ภาษาที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

งานวิจัยที่เน้นวิเคราะห์กลวิธีหรือโครงสร้างจากบทสนทนา ซึ่งนับเป็นแนวทางสำคัญที่มีส่วนช่วยในการวิเคราะห์งานของผู้วิจัยได้แก่ งานวิจัยของพรรณธร ครุฑเนตร (2547) ได้ศึกษา “กลวิธีทางภาษาที่ใช้โจมตีรัฐบาลทางอ้อมในปริทัศน์การอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ” ผลการศึกษาเรื่องกลวิธีทางภาษาพบว่า พรรคฝ่ายค้านใช้กลวิธีทางภาษาเพื่อโจมตีรัฐบาลทางอ้อม 8 กลวิธี ได้แก่ การใช้ถ้อยคำนัยผกผัน การถาม การใช้รูปประโยคเงื่อนไขการใช้คำอ้างถึงโดยไม่ระบุชื่อ การใช้ความเปรียบหรืออุปลักษณ์ การใช้สำนวน การยกตัวอย่างเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้ฟังตีความว่าผิด และการเล่นคำ พบว่ากลวิธีดังกล่าวจะช่วยให้การเลี่ยงการละเมิดข้อบังคับการประชุม ช่วยเลี่ยงความรับผิดชอบคำพูดของผู้พูดและช่วยโน้มน้าวใจผู้ฟังให้เชื่อถือ

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยที่เน้นวิเคราะห์กลวิธีการเล่าเรื่อง ซึ่งมีความใกล้เคียงกับงานของผู้วิจัย อันจะสามารถนำมาเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ที่ได้ คือ งานวิจัยของสิริภิญญา อินทรประเสริฐ (2547) ได้ศึกษา “กลวิธีการเล่าเรื่องและการใช้ภาษาในข่าวหนังสือพิมพ์กรณีตำบลจระเข้ วิชัย รอดวิมุต” พบว่ามีการนำเสนอข่าวแบบวาทกรรมนิยายคือมีโครงเรื่อง เนื้อหา ปมของละคร ตัวละครและฉาก นอกจากนี้ยังพบลีลาภาษาที่ใช้มีการใช้สำนวนในการนำเสนอมากที่สุด เพื่อสร้างความเร้าใจและทำให้เกิดภาพพจน์ สามารถจินตนาการได้อย่างชัดเจน

จากการศึกษางานวิจัยด้านกลวิธีทางภาษาเราจะพบว่ากลวิธีทางภาษานั้นมีความสำคัญในการสร้างจินตนาการให้กับผู้ฟัง อีกทั้งยังช่วยโน้มน้าวใจให้กับคนฟังได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้วิจัยมีความเข้าใจเกี่ยวกับกลวิธีทางภาษาในบริบทต่าง ๆ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์กลวิธีทางภาษาของรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

กล่าวโดยสรุปผลจากการค้นคว้าและทบทวนวรรณกรรมทั้ง 3 ด้าน ทำให้ผู้วิจัยได้รับประโยชน์ความรู้ความเข้าใจได้ดีมากยิ่งขึ้นทั้ง 3 ด้าน ผู้วิจัยมีความเข้าใจในเรื่องการวิเคราะห์โครงสร้างปริจเฉทในลักษณะต่าง ๆ เข้าใจการวิเคราะห์โครงสร้าง รูปแบบรายการโทรทัศน์ประเภทข่าวได้ นอกจากนั้นการศึกษาทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารก็ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจในตัวทฤษฎีมากยิ่งขึ้น จนสามารถนำไปวิเคราะห์และประยุกต์ใช้ให้เข้ากับสถานการณ์การสื่อสารในการเล่าข่าวได้ดีมากยิ่งขึ้นเพราะสถานการณ์ที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลกับการสื่อความหมายของผู้เล่าข่าว เมื่อมีความเข้าใจทั้งในรูปแบบโครงสร้างปริจเฉทและตัวรายการ อีกประการที่สำคัญมากนั้นก็คือภาษาที่ใช้ในการถ่ายทอดความคิดของผู้เล่าข่าว ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนไวยากรณ์ในการใช้คำและประโยค นั้นหมายถึงกลวิธีในการถ่ายทอดต่าง ๆ ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำหลักการต่าง ๆ มาวิเคราะห์ได้อย่างสมเหตุสมผล อันจะทำให้ผลการวิจัยนั้นสำเร็จออกมาได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน ตามหลักการที่วางไว้ได้ดีที่สุด

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

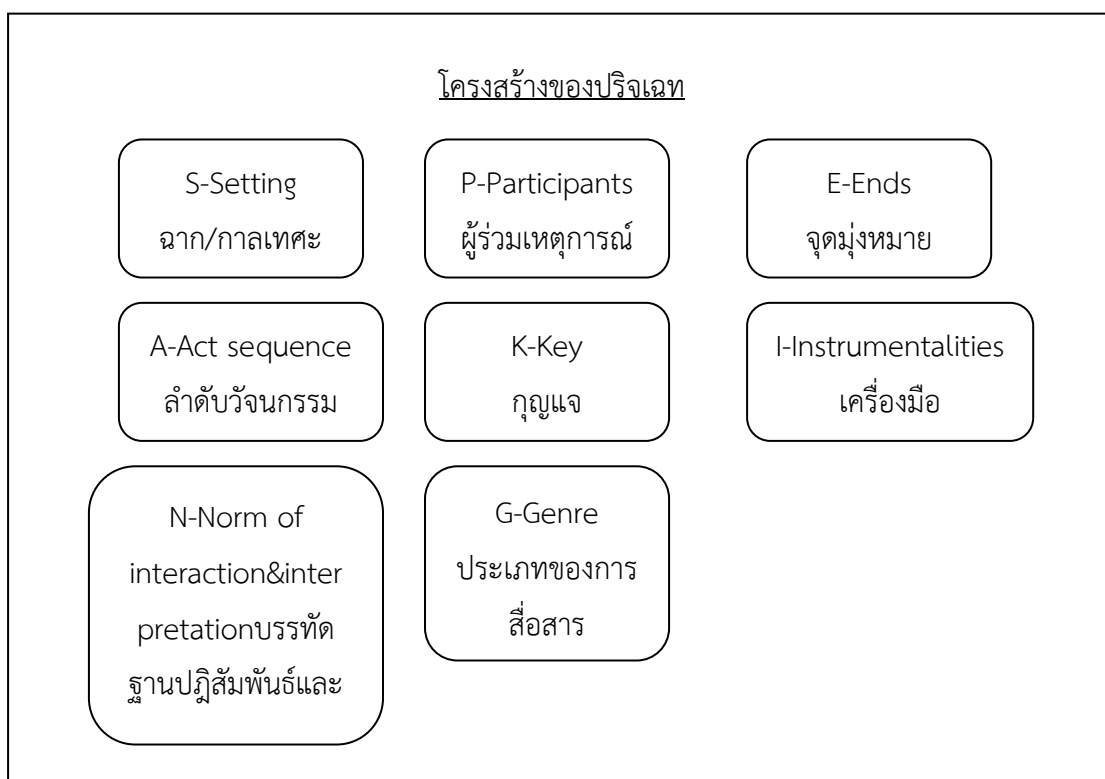
การศึกษาปริจเฉทการเล่าข่าวในรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” ในบทนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการศึกษาและอภิปรายผลเกี่ยวกับโครงสร้างของรายการโทรทัศน์โดยทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารและการวิเคราะห์กลวิธีการเล่าข่าวในรายการโทรทัศน์ และผลที่ได้จากการดำเนินการวิจัยรายละเอียดมี 2 ประเด็นดังต่อไปนี้

โครงสร้างของปริจเฉทในรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์”

ลำดับแรกผู้วิจัยจะนำเสนอโครงสร้างของปริจเฉทในรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” ลำดับแรกจึงให้ความหมายของโครงสร้างของปริจเฉท นั่นคือ การศึกษาองค์ประกอบหรือภาพรวมของปริจเฉทในรายการโทรทัศน์ด้วยทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร งานวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยจะศึกษาโครงสร้างของปริจเฉทในรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์เป็นอันดับแรก เพื่อให้ทราบลักษณะโครงสร้างของรายการเล่าข่าว หลังจากนั้นจึงศึกษาการวิเคราะห์ภาษาที่ใช้ในการสื่อสารของผู้เล่าข่าวในบทต่อไปเพื่อทำความเข้าใจภาพรวมโครงสร้างของตัวรายการก่อนเป็นอันดับแรกแล้วจึงทำความเข้าใจภาษาของผู้เล่าข่าวที่ใช้ในการเล่าข่าวอย่างละเอียด

เพื่อให้เห็นว่าโครงสร้างของปริจเฉทอยู่ในส่วนใดของรายการ ผู้วิจัยจะนำเสนอแผนภูมิ 1 แสดงโครงสร้างปริจเฉทของรายการ ดังนี้

แผนภูมิ 1 แสดงโครงสร้างของปริจเฉท

จากแผนภาพแสดงโครงสร้างของปริจเฉทรายการโทรทัศน์ ทำให้เห็นว่ารายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยต่าง ๆ ภายในโครงสร้างของปริจเฉท กล่าวคือ รายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์มีโครงสร้างที่ประกอบด้วยองค์ประกอบต่าง ๆ รวมกันตามลำดับโดยผู้วิจัยนั้นได้นำทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารของ เดล ไฮม์ส์ (Hymes 1972 อ้างจาก อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2541 : 181-184) มาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์เพื่อแยกให้เห็นโครงสร้างที่สำคัญต่าง ๆ ของรายการดังนี้

S ย่อมาจาก Setting หรือ Scene (ฉากหรือกาลเทศะ) วิเคราะห์ฉากในห้องส่งและสตูดิโอหรือสถานที่ในการถ่ายทำรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

P ย่อมาจาก Participants (ผู้ร่วมเหตุการณ์) วิเคราะห์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการสื่อสารนั้น ในที่นี้หมายถึงผู้เล่าข่าว เจ้าหน้าที่ควบคุมการถ่ายทอดข่าว และผู้ชมที่บ้าน

E ย่อมาจาก Ends (จุดมุ่งหมาย) วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

A ย่อมาจาก Act Sequence (การลำดับวัจนกรรม) วิเคราะห์การลำดับวัจนกรรมในการสื่อสารของรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

K ย่อมาจาก Key (กุญแจ) วิเคราะห์น้ำเสียงหรือท่วงทำนองของผู้เล่าข่าวในรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

I ย่อมาจาก Instrumentalities (เครื่องมือ) วิเคราะห์วิธีในการสื่อสารของผู้เล่าข่าวรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

N ย่อมาจาก Norm of Interaction & Interpretation (บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ) วิเคราะห์บรรทัดฐานของรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

G ย่อมาจาก Genre (ประเภทของการสื่อสาร) วิเคราะห์ประเภทของรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าโครงสร้างของปริจเฉทในรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ ทำให้ผู้วิจัยพบว่าการนำเสนอข่าวสารและให้ความบันเทิงแก่ผู้ชม ทำให้รายการมีความโดดเด่นและแตกต่างแยกไปจากรายการข่าวอื่น ๆ ท่ามกลางการแข่งขันที่สูงของรายการเล่าข่าวทางโทรทัศน์ในแต่ละช่อง ผลการวิเคราะห์โครงสร้างปริจเฉทในรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” จะทำให้เข้าใจรูปแบบของการเล่าข่าวและอาจทำให้เข้าใจว่าเหตุใดจึงทำให้รายการเล่าข่าวดังกล่าวได้รับความนิยมด้วยรายละเอียดโครงสร้างของปริจเฉทรายการประกอบด้วยองค์ประกอบ S-P-E-A-K-I-N-G ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ฉาก Setting หรือ Scene

ฉากหลักหรือสถานที่ถ่ายทำของรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์คือห้องบันทึกการถ่ายทอดสดในสตูดิโอชั้น 10 ตึก M2 อาคารมาลีนนท์ ถนนพระราม 4 แขวงคลองตัน เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีการจัดเตรียมรูปแบบไว้ตายตัว ได้แก่

ภาพที่ 1 ฉากหลักของรายการเรื่องเล่าเช้านี้

แหล่งที่มา: <http://morning-news.bectero.com/full-rerun/02-Jul-2015/45605>.

1.1 โต๊ะและเก้าอี้ให้ผู้เล่าข่าวนั่ง การนั่งเก้าอี้เล่าข่าวแตกต่างไปจากการนั่งเก้าอี้รายงานข่าวแบบเดิมเนื่องจากผู้เล่าข่าวสามารถแสดงออกถึงปฏิกิริยาต่าง ๆ ร่วมในระหว่างเล่าข่าวได้ ผู้เล่าข่าวสามารถแสดงออกได้อย่างอิสระและมีชีวิตชีวา สอดรับกับชื่อรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ ให้บรรยากาศไม่เป็นทางการเหมือนการนั่งเล่าข่าวสารให้กันและกันฟัง

1.2 อุปกรณ์ประกอบฉากที่ช่วยสร้างบรรยากาศให้การเล่าข่าวดูมีสีสัน ได้แก่ ฉากด้านหลังมีสีเหลืองและสีส้มสดใสสอดรับกับโลโก้ชื่อของรายการที่ใช้ตัวอักษรสีเข้มตัดกันกับฉากของรายการปรากฏทางด้านหลัง

1.3 การใช้ตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ประกอบ ได้แก่ มุมบนซ้ายมือเป็นตัวเลขแสดงเวลาเพราะเนื่องจากเป็นรายการที่ออกอากาศสดจึงต้องมีเวลาแสดงให้ผู้ชมได้เห็นและสังเกตได้ว่ากำลังดำเนินไปถึงช่วงไหนของรายการ มุมบนขวามือเป็นสัญลักษณ์ของช่อง 3 HD (เอชดี) มีตัวเลขด้านล่างเขียนว่า HD33 หมายถึงรายการนี้ออกอากาศพร้อมกันกับทีวีดิจิตอลช่อง 33 ซึ่งเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการรับชมผ่านทางเครื่องรับสัญญาณโทรทัศน์ในระบบดิจิตอล ถัดไปเป็นสัญลักษณ์ช่อง 3 มีเลข 3 ตรงกลางสีดำ พื้นหลังเป็นสีแดง สีเขียว และสีน้ำเงิน พร้อมข้อความว่ารายการสด เพื่อบอกให้ผู้ชมทราบว่า เป็นรายการที่ออกอากาศอยู่ขณะนั้นไม่ใช่เทปบันทึกการ แถบล่างของหน้าจอจะปรากฏข้อความเป็นระยะ ๆ เริ่มจากช่วงต้นรายการขณะผู้เล่าข่าวกล่าวเปิดรายการ แถบล่างจะอธิบายช่องทางการรับฟังรายการผ่านทางวิทยุ Eazy FM 105.5MHz หลังจากเริ่มเล่าข่าวแรก แถบข้อความจะหยุดลงเป็นแถบแสดงหัวข้อข่าวที่น่าสนใจหรือเป็นแถบเชิญชวนส่งข้อความตั้งข้อความ SMS 4838990 (3บาท/ครั้ง) ปรากฏบนแถบด้านล่างหน้าจอ หลังจากนั้นรายการจะนำข้อความที่ผู้ชมที่บ้านส่งมาทางเอสเอ็มเอสขึ้นบนแถบด้านล่างของหน้าจอ ทั้งนี้ก็เพื่อให้ผู้ชมได้มีส่วนร่วม ทักทาย

พูดคุย กับทางผู้เล่าข่าว แสดงความคิดเห็น และร่วมสนทนารับของรางวัลจากทางรายการอีกด้วย ทำให้เกิดการสื่อสารทั้งสองทางระหว่างผู้เล่าข่าวที่จัดรายการสดกับทางผู้ชมที่กำลังรับชมจากทางบ้าน ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ร่วมกันทั้งสองฝ่ายไม่เป็นเพียงแค่นำเสนอข่าวอย่างเดียวอีกต่อไป การที่ผู้ชมทางบ้านร่วมสนทนารับของรางวัลนั้นทำให้เกิดการติดตามรายการด้วยเพราะผู้ชมต้องติดตามฟังกติกการร่วมสนุกที่แตกต่างกันออกไปในแต่ละวัน

1.4 สิ่งของเพื่อการโฆษณา ได้แก่ บนโต๊ะของผู้เล่าข่าวมีแก้วกาแฟพร้อมตราสินค้ากาแฟซึ่งเป็นผู้สนับสนุนของรายการวางร่วมบนโต๊ะด้วย เป็นอีกหนึ่งวิธีในการโฆษณาสินค้าของทางรายการที่ทำให้ส่งเสริมในตัวรายการมากขึ้นเพราะรายการนี้ออกอากาศในช่วงเช้าช่วงเวลาก่อนไปทำงานของกลุ่มคนทำงานและเน้นความไม่เป็นทางการ การวางแก้วกาแฟบนโต๊ะจึงทำให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนฟังการเล่าข่าวจากคนสนิทที่ได้ดื่มกาแฟไปพร้อมกัน หรือเสื้อผ้าผู้เล่าข่าวที่เป็นการประชาสัมพันธ์รายการหรือประชาสัมพันธ์เทศกาลขณะนั้น บางวันก็จะพบคอมพิวเตอร์ประกอบรายการที่เห็นตราสินค้าชัดเจนว่าเป็นคอมพิวเตอร์ของบริษัทใด

ภาพรวมของฉากทั้งหมดในรายการแสดงให้เห็นถึงบรรยากาศเป็นกันเองเสมือนคนสนิทในครอบครัวมานั่งเล่าข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นให้ผู้ชมรับฟัง สอดคล้องกับชื่อรายการ “เรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” สีฉากรอบข้างสดใสเหมาะกับการต้อนรับเช้าวันใหม่ มีแก้วกาแฟที่ผู้สนับสนุนของทางรายการวางบนโต๊ะนั่งเล่าข่าว สอดรับกับช่วงเวลาที่ออกอากาศซึ่งเป็นช่วงเช้าเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่ผู้ชมที่ชมทางบ้านก็นั่งทานกาแฟก่อนไปทำงาน บรรยากาศโดยรวมสื่อความหมายได้ว่าสบาย ๆ เป็นกันเอง นำเสนอข่าวสารแบบมีสาระแต่ไม่เคร่งเครียด

ภาพที่ 2 ฉากหลักของรายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

แหล่งที่มา: <http://morning-news.bectero.com/full-rerun/25-Nov-2015/62960>.

2. ผู้ร่วมเหตุการณ์ Participants

ผู้ร่วมเหตุการณ์ของรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเสาร์-อาทิตย์ ประกอบด้วย 4 ส่วนคือ ผู้เล่าข่าวจำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่ควบคุมการออกอากาศ แกรับเชิญหรือผู้ชมรายการภายในสตูดิโอ และผู้ชมรายการทางบ้านดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ผู้เล่าข่าว

ผู้เล่าข่าวทำหน้าที่เล่าข่าว จากขอบเขตที่กำหนดจะวิเคราะห์ผู้เล่าข่าวหลัก 2 คนคือนายสรยุทธ สุทัศนะจินดา นั่งฝั่งซ้ายมือของผู้ชมและนางสาวพิชญัทธ์ จันทร์พุ่ม นั่งฝั่งขวามือของผู้ชม ส่วนรายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ นั้นมีผู้เล่าข่าวหลัก 2 คนเช่นกันคือนายสรยุทธ สุทัศนะจินดา นั่งฝั่งซ้ายมือของผู้ชมและนางกฤติกา ขอไพบุลย์ นั่งฝั่งขวามือของผู้ชม เล่าข่าวสังคม ข่าวอาชญากรรม ข่าวการเมือง และข่าวทั่วไป ในรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ พบว่าตำแหน่งของผู้เล่าข่าวฝั่งซ้ายมือและฝั่งขวามือของผู้ชมเป็นตัวกำหนดบทบาทการดำเนินรายการ กล่าวคือ ผู้เล่าข่าวที่นั่งตำแหน่งซ้ายมือของผู้ชมรายการจะเป็นผู้เล่าข่าวหลัก มีบทบาทหน้าที่ในการตัดสินใจและแก้ไขสถานการณ์เฉพาะหน้าเมื่อเกิดปัญหาระหว่างการออกอากาศ อีกทั้งยังเป็นผู้กำหนดเวลาที่พอเหมาะแต่ละช่วงในการเล่าข่าวก่อนนำเข้าสู่โฆษณา ผู้เล่าข่าวตำแหน่งขวามือของผู้ชมรายการนอกจากจะเป็นนำเสนอร่วมผู้เล่าข่าวหลัก ยังมีหน้าที่ในการสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงแต่ละช่วงรายการและส่งเสริมการตัดสินใจของผู้เล่าข่าวหลัก นำเสนอข่าว พุดคุยและแสดงความคิดเห็นที่เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน

จากการวิเคราะห์ผู้เล่าข่าวมีบุคลิกเฉพาะตัวและมีจุดเด่นที่แตกต่างกันออกไปผู้เล่าข่าวชาย นายสรยุทธ สุทัศนะจินดา เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการข่าวมานาน มีจุดเด่นในการวิเคราะห์ข่าวที่อยู่ในความสนใจของคนในสังคมได้เป็นอย่างดี จากกรณีโครงการของรัฐบาลลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ ถูกพูดถึงจากคนในสังคมเป็นวงกว้างเพราะกระทบกับเด็กและโรงเรียนทั่วประเทศ นายสรยุทธเลือกนำเสนอประเด็นนี้และวิเคราะห์ถึงความสำคัญที่สุดอยู่ที่ความพร้อมของครูผู้สอนมากกว่าจะถกเถียงกันในประเด็นอื่น นอกจากนี้การจับประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างตรงไปตรงมา กล่าวพูดกล้าซักถามได้อย่างชัดเจนและเฉียบคม สืบเนื่องจากการนำเสนอข่าวผู้โดยสารสารการบินไลอ้อน แอร์ จีบีแอร์โฮสเตสด้วยการหยอกล้อเรื่องระเบิดบนเครื่องบินก็เป็นข่าวดังในสังคมเช่นกัน นายสรยุทธก็นำเสนอและวิพากษ์ประเด็นนี้ว่าการจับผู้หญิงโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ทำให้เกิดความเสียหายต่อผู้อื่นนั้นสมควรหรือไม่ จากรายการเรื่องเล่าเช้านี้วันที่ 2 พฤศจิกายน 2558 บุคลิกภาพน่าเชื่อถือ สังเกตได้จากนายสรยุทธ เป็นตัวแทนของทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 ไปร่วมงานเปิดนิทรรศการ'สัปดาห์ธรรมชาตติยราชินีนาถ'ที่วังสระปทุม จากรายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2558 ดังนั้นจึงสังเกตได้ว่าผู้เล่าข่าวอย่างนายสรยุทธ สุทัศนะจินดามีอิทธิพลกับผู้ชมทางบ้านเป็นส่วน

หนึ่งที่ทำให้รายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ได้รับคะแนนความนิยมสูงอย่างต่อเนื่อง โดยนายสรยุทธเป็นผู้เล่าข่าวหลักตั้งแต่ปีแรกของรายการ ผู้เล่าข่าวคนที่ 2 นางสาวพิชญทัฬห์ จันทร์พุฒ เป็นคนรุ่นใหม่ในวงการข่าวที่มากความสามารถ ยิ้มแย้มแจ่มใส คล่องแคล่ว มีปฏิภาณไหวพริบดี สามารถสนับสนุนและร่วมวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ ของข่าวร่วมกับนายสรยุทธได้เป็นอย่างดี เช่นเดียวกับนางกฤติกา ขอไพบูลย์ ในรายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ ที่สามารถร่วมวิเคราะห์และจับประเด็นต่าง ๆ สนับสนุนและเสริมข้อคิดเห็นร่วมกับนายสรยุทธ ผู้เล่าข่าวชายได้เป็นอย่างดี โดยจะร่วมสนทนากันในประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างสอดคล้อง

ด้านการแต่งกาย ผู้เล่าข่าวชายจะแต่งกายด้วยชุดสูทอย่างเป็นทางการหรือตามสมัยนิยม ผู้เล่าข่าวหญิงแต่งกายด้วยเครื่องแต่งกายตามสมัยนิยม สลับกับการแต่งกายด้วยเสื้อกิจกรรมหรือละครต่าง ๆ ของทางช่อง 3 เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมนั้น ๆ หรือในช่วงเทศกาลสำคัญต่าง ๆ กิจกรรมไบค์ ฟอร์ แด๊ด (Bike for dad) ในช่วงเดือนธันวาคมก็จะสวมใส่เสื้อสีเหลืองไบค์ ฟอร์ แด๊ด

2.2 เจ้าหน้าที่ควบคุมการออกอากาศ

การถ่ายทอดรายการสดนั้นจำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ควบคุมให้การถ่ายทอดสดดำเนินไปตามเวลาปกติ มีการใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการควบคุมการออกอากาศรายการโทรทัศน์ เช่น การตัดต่อภาพข่าว การปรับเปลี่ยนมุมมองกล้อง ฯลฯ เป็นหน้าที่ของช่างกล้อง ช่างเทคนิค ช่างไฟ ในการคุมและดูแลการออกอากาศของรายการ รวมถึงโปรดิวเซอร์ (Producer) ควบคุมรายการมีหน้าที่ประสานงานทั้งภาพข่าวในห้องถ่ายทอดสดกับผู้เล่าข่าว หรือควบคุมเวลาในการดำเนินรายการร่วมกับผู้เล่าข่าวด้วย ดังนั้นเจ้าหน้าที่จึงจัดเป็นผู้ร่วมเหตุการณ์ที่ทำให้การสื่อสารสมบูรณ์ได้ (จากการเข้าชมที่สตูดิโอถ่ายทอดสดเมื่อวันที่ 5 พ.ค. 2558)

ภาพที่ 3 คณะผู้เชี่ยวชาญเจ้าหน้าที่ควบคุมการออกอากาศ

แหล่งที่มา: <http://morning-news.bectero.com/pr-news/14-Nov-2016/91288>

2.3 แกรับเชิญหรือผู้ชมรายการภายในสตูดิโอ

ภายในสตูดิโอออกอากาศพบว่ามีแกรับเชิญ ทั้งที่เป็นนักแสดงหรือนักร้องมาเตรียมตัวอัดรายการหรือเตรียมความพร้อมให้สัมภาษณ์หรือจัดรายการและผู้ร่วมเหตุการณ์ที่เป็นนักเรียนนักศึกษาซึ่งเดินทางมาร่วมชมการออกอากาศสดของรายการโดยผู้วิจัยพบว่านักเรียน นักศึกษาเหล่านี้มีเฉพาะบางวันที่สถานศึกษาขออนุญาตเดินทางมาเพื่อชมงาน แม้ว่าจะมีกลุ่มคนเหล่านี้เป็นบางวันแต่ก็จัดว่าเป็นผู้ร่วมเหตุการณ์ในขณะถ่ายทอดสด

ภาพที่ 4 และ 5 คณะอาจารย์และนักศึกษา คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ศึกษาดูงานที่สตูดิโอชั้น 10 ระหว่างถ่ายทอดสดรายการเรื่องเล่าเช้านี้เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2558

แหล่งที่มา: <http://bkkthon.ac.th/home/th/faculty/communication-arts/radio-and-television/gallery-view/post-580>.

ภาพที่ 6 ป้าเต็ด ยุทธนา, น้ำเน็ก, โจอี้ บอย, โทโน่, แจ๊ส และ ป้าตม ชวนขึ้นแทกรับเชิญช่วง
 ครอบครัวยุบรวมพูดคุยพร้อมทำการแสดงดนตรีเพื่อประชาสัมพันธ์งาน มัน ใหญ่ มาก ครั้งที่ 7
 เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558

แหล่งที่มา: <http://morning-news.bectero.com/full-rerun/09-Nov-2015/61136>

2.4 ผู้ชมรายการทางบ้าน

รายการได้จัดกิจกรรมให้ผู้ชมรายการได้มีส่วนร่วมด้วยการส่งเอสเอ็มเอสหรือข้อความเข้ามาทักทาย พูดคุย กับทางผู้เล่าข่าว แสดงความคิดเห็น หรือรายงานสถานการณ์ ดิน ฟ้า อากาศในแต่ละท้องถิ่น รวมถึงมีการร่วมสนุกชิงรางวัลจากทางรายการ ทำให้ผู้เล่าข่าวรับรู้ความต้องการหรือความสนใจจากผู้ชมรายการได้ในขณะที่เล่าข่าว ทั้งนี้ผู้ชมรายการมีสิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าวเพราะมีการให้ร่วมสนุกเลือกข่าวที่เป็นที่สุดของในแต่ละวัน ทางรายการจึงคัดเลือกข่าวตามกระแสความนิยมจากผู้ชมรายการ ความเห็นจากผู้ชมรายการจึงมีสิทธิพลต่อการคัดเลือกข่าวว่าควรนำข่าวประเภทใดมานำเสนอ ทั้งนี้เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้ชมรายการ

3. จุดมุ่งหมาย Ends

รายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อการนำเสนอข่าวสารแต่ละวัน ด้วยรูปแบบการเล่าข่าว มีการนำเสนอข้อเท็จจริงว่ามีใคร ทำอะไร เกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไร เพราะอะไร มีสอดแทรกข้อคิดเห็น และความรู้สึกส่วนตัวถ่ายทอดไปพร้อมกับการเล่าข่าวนอกจากนี้ยังมุ่งเน้นที่จะให้สาระและความบันเทิงจากการเล่าข่าวเพื่อเป็นอุทาหรณ์เตือนใจ ให้ข้อคิดในการใช้ชีวิตด้วยความไม่ประมาท มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ งานบุญกุศล ละครของ

สถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 โดยผู้เล่าข่าวจะมีบทบาทในการโน้มน้าวให้ประชาชนได้สนใจ เข้าใจ ข่าวที่นำเสนอหรือเชิญชวนให้เข้าร่วมกิจกรรมและยังมีการแสดงความคิดเห็นเพื่อชี้แนะแนวทาง ป้องกันและแก้ไขอีกด้วย

ผู้วิจัยพบว่าจุดมุ่งหมายในการนำเสนอข่าวสาร จะมีการเชื่อมโยงกับกลวิธีที่ใช้ในการ เล่าข่าว กล่าวคือการนำเสนอข่าวสารจำเป็นต้องใช้กลวิธีการลำดับคำเชื่อมเพื่อแสดงความสัมพันธ์ ของคำ กลุ่มคำหรือประโยค ผู้เล่าข่าวใช้บทสนทนาที่มีการเรียงลำดับคำเชื่อมไม่เป็นไปตามไวยากรณ์ สะท้อนให้เห็นภาษาในบทสนทนาที่ไม่เป็นทางการ นอกจากนี้ในการนำเสนอข้อเท็จจริงว่าใครทำ อะไร ที่ไหน อย่างไร มีการใช้กลวิธีการใช้คำบอกจำนวนเพื่อแสดงจำนวนหรือบอกปริมาณใน เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น จุดมุ่งหมายในรายการผู้เล่าข่าวมีการสอดแทรกข้อคิดเห็น และความรู้สึส่วนตัว ถ่ายทอดไปพร้อมกับการเล่าข่าว ผู้วิจัยพบว่ามีการใช้กลวิธีการใช้คำบอกความเห็นเกี่ยวกับความ เป็นไปได้ของคำกริยาและความจำเป็นของผู้ทำกริยา เพื่อแสดงความมั่นใจหรือไม่มั่นใจในความคิด เห็นของตนเองต่อข่าวที่นำเสนอด้วยตัวอย่าง

ตัวอย่าง

T2/ข¹: สวัสดิ์ค่ะ ขอต้อนรับคุณผู้ชมเข้าสู่รายการเรื่องเล่าเช้านี้นะคะ เช้าวันจันทร์ ที่ 2 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2558 ค่ะ วันนี้แรม 6 ค่ำ เดือน 11 ปีมะแม ค่ะ

T3/ก: 6 นาฬิกา กับ 2 นาที เริ่มต้นวันใหม่ กับเรื่องเล่าเช้านี้ เหมือนเช่นเคยนะคะ จากนี้เป็นต้นไป วันนี้เราเริ่มต้นนะคร่วันนี้จะเป็นวันสำคัญสำหรับคนไทยนะคะ สำหรับการเริ่มต้น ลงทะเบียน เพื่อเข้าร่วมในกิจกรรมไบค์ฟอร์แด๊ด หรือว่าปั่นเพื่อพ่อนะคะ ก่อนหน้านั้นคณะกรรมการ ฝ่ายประชาสัมพันธ์ในคณะกรรมการอำนวยการจัดกิจกรรมจักรยานเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 88 พรรษา 5 ธันวาคม 2558 ได้แจ้งมา นะครว่า เมื่อวันที่ 30 ตุลาคม สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานภาพฝีพระหัตถ์ พร้อมพระราชปณิธาน เนื่องในการจัดกิจกรรม จักรยานเฉลิมพระเกียรติ ปั่นเพื่อพ่อ ไบค์ฟอร์แด๊ด ในวันที่ ในวันศุกร์ที่ 11 ธันวาคมนี้ โดยภาพฝีพระ หัตถ์เผยแพร่อยู่บนเว็บไซต์ www.bikefordad2015.com โดยพระราชปณิธาน พระองค์ท่านทรง เขียนด้วยลายพระหัตถ์ของพระองค์เองความว่า

(รายการเรื่องเล่าเช้านี้วันที่ 2 พฤศจิกายน 2558)

¹ T2/ขในที่นี้ใช้เป็นสัญลักษณ์แทนผลการเล่าข่าว ดังนี้

T มาจากคำว่า Turn taking หมายถึง ผลัดการเล่าข่าว

2 หมายถึง เลขแสดงจำนวนผลัดในการเล่าข่าว

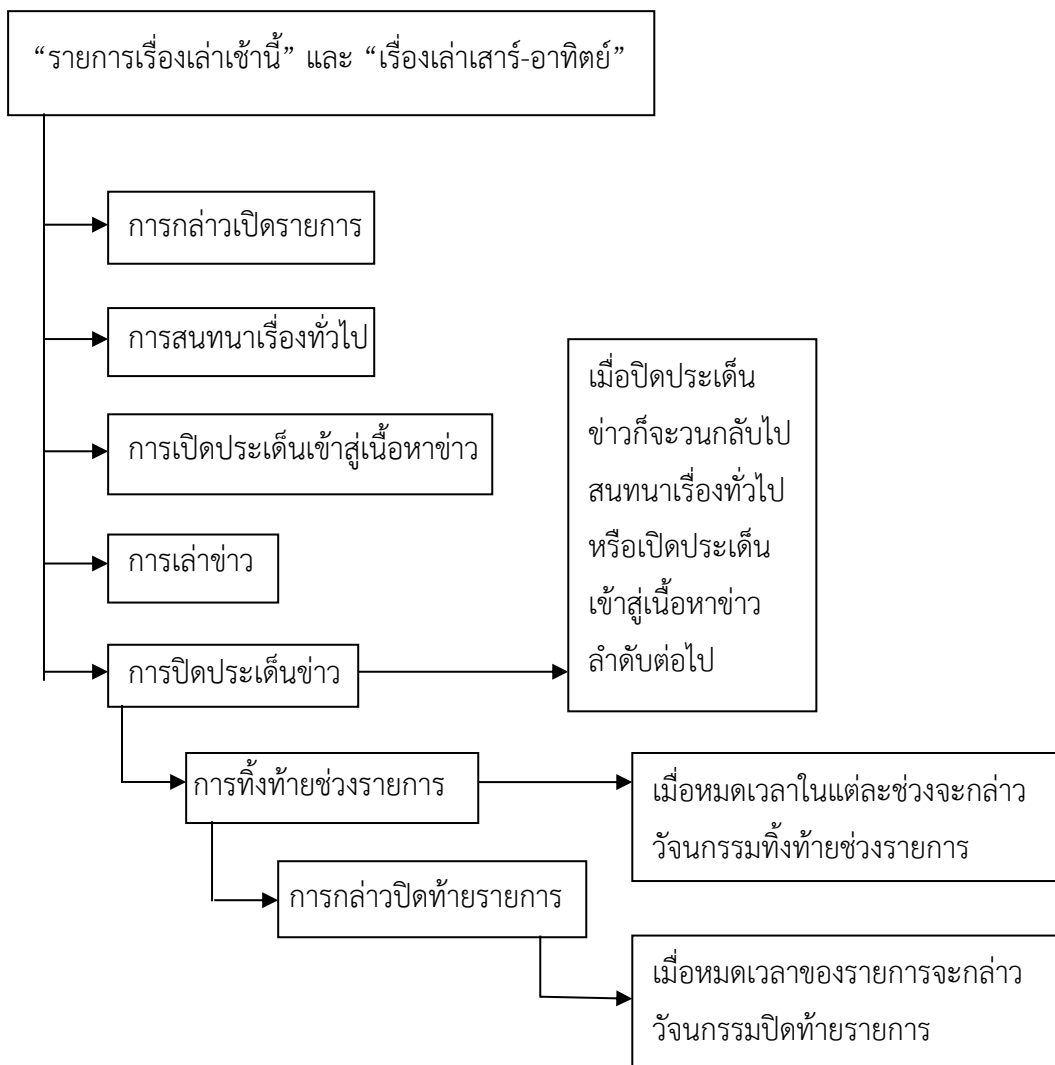
ก,ข หมายถึง ผู้เล่าข่าวหลักโดยมีคำระบุเพศอยู่ภายในประโยค

จากตัวอย่างพบว่าจุดมุ่งหมายของผู้เล่าข่าวเป็นไปเพื่อนำเสนอข่าวสารให้ผู้ชมได้รับทราบซึ่งเป็นการพูดถึงการเริ่มต้นลงทะเบียนเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมไบค์ฟอรั้เด็ด โดยกิจกรรมนี้เป็นสิ่งที่ประชาชนให้ความสนใจ ผู้เล่าข่าวจึงใช้กลวิธีการลำดับคำเชื่อม เพื่อนำเสนอให้ผู้ชมได้รู้และเข้าใจวิธีการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว และยังเป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมนี้สู่สาธารณะอีกด้วย โดยผู้เล่าข่าวนำเสนอเหตุการณ์และความเป็นมาของโครงการเบื้องต้น ว่ามีใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร จากข่าวได้อธิบายว่าคณะกรรมการอำนวยการจัดกิจกรรมจักรยานเฉลิมพระเกียรติได้แจ้งมาเพื่อให้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมสามารถเริ่มต้นลงทะเบียนได้ในวันที่รายการกำลังออกอากาศ จากข่าวนี้ผู้วิจัยพบว่านอกจากจะเป็นการนำเสนอข่าวสารที่เกิดขึ้นแล้ว ยังเป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมดังกล่าวให้ผู้สนใจลงทะเบียนในวันที่กำหนดไว้อีกด้วย ผู้วิจัยพบว่าการนำเสนอข่าวด้วยรูปแบบการเล่าข่าวทำให้ผู้ชมรายการเข้าใจรายละเอียด เนื้อหาของข่าวมากขึ้นผ่านรูปแบบการเล่าข่าว

4. การลำดับวัจนกรรม Act Sequence

รายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเสาร์-อาทิตย์ มีรูปแบบการเรียงลำดับวัจนกรรมที่ตายตัว กล่าวคือ การรายงานข่าวแต่ละครั้งเริ่มต้นด้วยการกล่าวเปิดรายการ การสนทนาเรื่องทั่วไป การเปิดประเด็นเข้าสู่เนื้อหาข่าว การเล่าข่าว การปิดประเด็นข่าว การทิ้งท้ายช่วงรายการ และการกล่าวปิดท้ายรายการเสมอ ดังรายละเอียดตามแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิ 2 การลำดับวันกรรม

4.1 การกล่าวเปิดรายการ

เมื่อรายการได้เริ่มต้นขึ้น ผู้เล่าข่าวจะใช้ถ้อยคำที่แสดงการเข้าสู่รายการกล่าวเปิดรายการด้วยประโยคที่ตายตัว คือ การทักทายผู้ชม ด้วยคำว่า “สวัสดี” จากผู้เล่าทั้ง 2 คน หลังจากนั้นจึงต้อนรับผู้ชมเข้าสู่รายการผู้วิจัยพบว่ากรกล่าวเปิดรายการถูกกำหนดมาให้สอดคล้องกับบรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ กล่าวคือทำให้ผู้เล่าข่าวชายทางซ้ายมือของผู้ชมรายการเป็นหลักในการเปิดรายการแล้วจึงตามด้วยการทักทายของผู้เล่าข่าวหญิงทางขวามือ

ตัวอย่างที่ 1

T1/ก: สวัสดีครับ

T2/ข: สวัสดีค่ะ ต้อนรับคุณผู้ชมเข้าสู่ช่วงเวลาของเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์นะคะ วันนี้วันเสาร์ ที่ 19 ธันวาคม 2558 ค่ะ

(รายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์วันที่ 19 ธันวาคม 2558)

ตัวอย่างที่ 2

T1/ก: สวัสดีครับ

T2/ข: สวัสดีค่ะ ขอต้อนรับคุณผู้ชมเข้าสู่รายการเรื่องเล่าเช้านี้ะคะ เช้าวันจันทร์ ที่ 2 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2558 ค่ะ วันนี้แรม 6 ค่ำ เดือน 11 ปีมะแม ค่ะ

(รายการเรื่องเล่าเช้านี้วันที่ 2 พฤศจิกายน 2558)

ตัวอย่างที่ 3

T1/ก: สวัสดีครับ

T2/ข: สวัสดีค่ะ ต้อนรับคุณผู้ชมเข้าสู่ช่วงเวลาของเรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์นะคะ วันนี้วันอาทิตย์ ที่ 11 ตุลาคม 2558 ค่ะ

T3/ก: 10 นาฬิกา 31 นาที พบกับเรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์เหมือนเช่นเคยนะคะ เมื่อวานนี้ช่วงเวลา ...

(รายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ ที่ 11 ตุลาคม 2558)

จากตัวอย่างทั้งหมดข้างต้น การกล่าวเปิดรายการมีรูปแบบที่เหมือนกันคือการทักทายด้วยคำว่า “สวัสดี” หลังจากนั้นจึงมีการกล่าวต้อนรับเข้าสู่รายการ มีการเปลี่ยนเพียงวันที่และชื่อผู้เล่าข่าวที่แสดงทางหน้าจอด้านล่างเท่านั้น พิธีกรทั้งสองคนไม่ได้แนะนำตัวเอง พิธีกรอนุมานว่าเนื่องจากตัวเองเป็นที่รู้จักแก่ผู้ชมรายการไปแล้วจึงเริ่มเล่าข่าวได้เลยหรือเพื่อต้องการแสดงความคุ้นเคยกับผู้ชมที่บ้านสำหรับผู้ติดตามชมเป็นประจำ ดังนั้นจึงมีการกล่าวทักทายสั้น ๆ เสมือนว่ารู้จักกันแล้ว

4.2 การสนทนาเรื่องทั่วไป

หลังจากทักทายเพื่อเปิดรายการ ผู้เล่าข่าวจะมีการสนทนากันด้วยเรื่องทั่ว ๆ ไป เช่น เรื่องการจราจร เรื่องสภาพอากาศ เรื่องเครื่องแต่งกาย ฯลฯ ผู้วิจัยพบว่าการสนทนาเรื่องทั่วไปของผู้เล่าข่าวทั้งสองสอดคล้องกับกติกาของบรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความเพราะเป็นการกำหนดให้ผู้เล่าข่าวทั้งสองคนกำลังสนทนากันและนำเสนอข่าวสารในชีวิตประจำวันพร้อมกับให้ความบันเทิงแก่ผู้ชมรายการด้วย

ตัวอย่าง

T1/ก: สวัสดีครับ

T2/ข: สวัสดีค่ะ ขอต้อนรับคุณผู้ชมเข้าสู่รายการเรื่องเล่าเช้านี้นะคะ เช้าวันศุกร์ ที่ 25 กันยายน พุทธศักราช 2558 ค่ะ วันนี้ขึ้น 13 ค่ำ เดือน 10 ปีมะแมค่ะ

T3/ก: 6 นาฬิกา เป็นต้นไปนะคะ เริ่มพบกับเรื่องเล่าเช้านี้เหมือนเช่นเคยนะคะ วันนี้วันศุกร์อีก ครั้งนึงแล้วนะคะ ทำงานกันอีกวันนึง [ใช่:] แล้วเดี๋ยวจะหยุดกันสองวันเหมือนเช่นทุกสัปดาห์นะคะ [ค่ะ] เริ่มต้น เรื่องเล่าเช้านี้วันนี้ด้วยข่าว สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ไปทรงวางพวงมาลาถวายราชสักการะ สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก ในโอกาสวันมหิดล

(รายการเรื่องเล่าเช้านี้วันที่ 25 กันยายน 2558)

ตัวอย่างนี้เป็นการพูดถึงเรื่องวันดังกล่าวคือวันศุกร์ โดยพูดถึงเหตุการณ์ทั่วไปตามปกติที่ต้องทำงานอีกเพียงหนึ่งวันก่อนที่จะได้หยุดพักผ่อนในเสาร์และอาทิตย์ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงกับคนทั่วไป พูดถึงสภาพเพื่อปรับเปลี่ยนบรรยากาศให้สบาย ๆ ก่อนจะเข้าสู่เนื้อหาของข่าวสาร นอกจากนี้ยังมีเรื่องทั่วไปให้สนทนาได้อีก เช่น เรื่องการจราจรและการแต่งกาย สิ่ง que พูดถึงนั้นอาจไม่ได้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาข่าวแต่เป็นการสนทนาเพื่อสร้างบรรยากาศเป็นกันเองระหว่างผู้เล่าข่าวด้วยกันเองหรือผู้เล่าข่าวและผู้ชมรายการ

4.3 การเปิดช่วงรายการ

เมื่อรายการดำเนินไปจะพักเบรกด้วยการชมโฆษณา หลังจากพักชมโฆษณา ผู้เล่าข่าวจะใช้คำพูดกล่าวเปิดช่วงรายการ เพื่อแจ้งให้ผู้ชมรายการทราบว่ากำลังกลับเข้ารับชมรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ก่อนจะดำเนินการเปิดประเด็นข่าวต่อไป ผู้วิจัยพบว่าการเปิดช่วงรายการนี้สอดคล้องกับบรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ ผู้เล่าข่าวจะเป็นผู้กำหนดบทบาทและการดำเนินรายการด้วยดัชนีชี้ช่วงเปิดรายการและการกล่าวอำเเวลาปัจจุบันเพื่อแจ้งให้ผู้ชมทราบว่ารายการได้ดำเนินมาถึงช่วงใดแล้ว

ตัวอย่าง

T28/ก: เรื่องเล่าเข้านี้เด็ก 6 นาฬิกา 33 นาที ไปดูคลิปลิเรียกรอยยิ้มกันดีกว่าครับ ใช้
เลย์ครับดูคลิปลิวิดีโอค่อนั้นแหละครับท่านผู้ชมครับ เสื้อแจ็กเก็ตเด็กเรื่องเล่าเข้านี้ เรื่องเล่าเข้านี้จูเนียร์
นะฮะ ...

(รายการเรื่องเล่าเข้านี้วันที่ 6 มกราคม 2558)

จากตัวอย่างเป็นการเปิดช่วงรายการด้วยการที่ผู้เล่าข่าวพูดถึงเวลาปัจจุบันใน
ขณะนั้นและอธิบายท้ายชื่อรายการว่าเป็นช่วงสำหรับเด็กที่จะมีการร่วมลุ้นชิงรางวัลเป็นเสื้อแจ็กเก็ต
ที่มีการจัดช่วงเด็กไว้ในตอนต้นรายการเป็นเพราะว่าให้เด็กได้ชมรายการก่อนไปโรงเรียนนั่นเอง

4.4 การเปิดประเด็นเข้าสู่เนื้อหาข่าว

หลังจากสนทนาเรื่องทั่วไปเพื่อสร้างบรรยากาศเป็นกันเอง ผู้เล่าข่าวจะใช้ถ้อยคำ
เพื่อแสดงให้เห็นให้ผู้ชมทราบว่าต่อไปกำลังเปลี่ยนประเด็นเพื่อเข้าสู่การเล่าข่าว โดยอาจเป็นการถ้อยคำที่พูด
ถึงความน่าสนใจของข่าวที่จะนำเสนอแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อประเด็นข่าวนั้น ๆ ก็ได้ผู้วิจัย
พบว่าการเปิดประเด็นเข้าสู่เนื้อหาข่าวสอดคล้องกับบรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ มี
ความจำเป็นที่ผู้เล่าข่าวหลักจะกำหนดทิศทางการนำเสนอข่าวในระหว่างการออกอากาศ โดยที่ผู้เล่า
ข่าวอีกคนต้องนำเสนอ พูดคุยเป็นไปอย่างสอดคล้องกันทั้งคู่

ตัวอย่าง

T26/ก: 10 นาฬิกา 51 นาที กลับมาว่ากันต่อเรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์นะครับท่านผู้ชม
ครับ ติดตามสถานการณ์ข่าวสารกัน เมื่อวานนี้มีเรื่องซ็อกในแวดวงศิลปินนักร้องอีกเรื่องหนึ่งนะครับ
ท่านผู้ชมครับ หลังจากข่าวแพร่กระจายเรื่องการเสียชีวิตของคุณอุ๋ อรรถพล ประเสริฐยิ่ง ซึ่งเป็น
สมาชิกคนสำคัญของวงแมคอินทอชนะครับ ในอดีตซึ่งเป็นวงเพลงวัยรุ่นที่โด่งดังในยุค 80 อุ๋ อรรถพล
ประเสริฐยิ่งเป็นนักร้องนำและมือคีย์บอร์ดของวงนะครับเสียชีวิต ซึ่งเป็นที่เปิดเผยในเวลาต่อมาว่า
คุณอุ๋ เสียชีวิตอย่างสงบเมื่อช่วงบ่ายวานนี้ที่โรงพยาบาลสมิติเวช ด้วยอาการของโรคเส้นเลือดในสมอง
แตก มีรายงานระบุว่าก่อนหน้านี้นี้คุณอุ๋ อรรถพลป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูงมาหลายปีแล้ว

T27/ข: แล้วก็ปัญหาสุขภาพต้องเข้า ๆ ออก ๆ โรงพยาบาลอยู่เป็นประจำเพื่อ
รักษาตัวนะคะจนระยะหลังเริ่มมีอาการไม่กระฉับกระเฉง มีอาการหน้าซีด แล้วก็ร่างกายชুবวม เดิน
ไม่ค่อยสะดวกต้องย้ายมาอยู่คอนโดตรงข้ามตึกแกรมมี่เพื่อที่จะเดินทางมาทำงานได้สะดวกมากยิ่งขึ้น
นะคะ

(รายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ที่ 1 สิงหาคม 2558)

จากตัวอย่างการเปิดประเด็นเข้าสู่เนื้อหาข่าวนี้เป็นการใช้กลวิธีถ้อยคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกสะท้อนอารมณ์ ได้แก่ คำว่า ช็อก (shock) มาจากภาษาอังกฤษหมายถึง การทำให้ตกใจ ผู้เล่าใช้คำนี้เป็นการแสดงความรู้สึกต่อข่าวนี้เพื่อดึงดูดให้ผู้ฟังสนใจข่าวที่กำลังจะนำเสนอว่าเรื่องราวที่ผู้เล่าข่าวเล่านั้นเป็นเรื่องที่น่าตื่นตะลึงในวงการเพลง ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญกับบุคคลที่ผู้เล่าขานำเสนอว่าส่งผลต่อคนทั้งวงการในภาพรวมด้วย โดยส่วนใหญ่ผู้เล่าข่าวจะเปิดประเด็นด้วยวิธีที่ใช้เรียกร้องความสนใจให้กับเนื้อหาของข่าวที่จะนำเสนอซึ่งนอกจากนั้นการให้น้ำหนักกว่าข่าวที่ผู้เล่ากำลังจะนำเสนออันสำคัญมากเพียงพอจะเล่าแล้วยังสามารถกระตุ้นความสนใจของผู้ชมรายการได้อีกทางหนึ่งด้วย

4.5 การเล่าข่าว

การเล่าข่าวถือเป็นส่วนสำคัญหลักของการนำเสนอข่าว เพราะเป็นการนำเสนอรายละเอียดทั้งหมดของข่าวตั้งแต่ต้นจนจบ ทำให้ผู้ชมทราบและเข้าใจว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร นอกจากนี้ยังพบว่าผู้เล่าข่าวสามารถแสดงความคิดเห็นแทรกเนื้อหาข่าวในขณะที่เล่าข่าวไปด้วย ผู้วิจัยพบว่าการเล่าข่าวสอดคล้องกับบรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความระหว่งการเล่าข่าวผู้เล่าข่าวทั้งสองยังมีการแสดงความคิดเห็นและแทรกความรู้สึกนึกคิดของตนลงไปในกาเล่าข่าว และยังคำนึงถึงคุณภาพของการเลือกใช้น้ำเสียงและภาษาให้เหมาะสมกับประเภทของข่าวอีกด้วย ดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

T17/ก: ยกเว้นวันอาทิตย์นะครับ (คะ) ท่านผู้ชมครับเป็นโอกาสดีด้วยนะครับที่จะได้เข้าไปในสถานที่แห่งประวัติศาสตร์ ที่วังสระปทุมซึ่งก็ไปมาสะดวกด้วยนะครับ เดินทางด้วยรถไฟฟ้าก็ได้ ไปที่สยามพารากอน ซึ่งจะอยู่ทางด้านหลังเนี่ยนะฮะ ท่านผู้ชมฮะ เมื่อเช้าเนี่ยฮะ ภาพของประชาชนจำนวนมากที่เข้าแถวยาวกว่า 2 กิโลเมตร (เพื่อเข้ารอ) เพื่อรอเข้าสักการะสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายกนะครับ ยาวกว่า 2 กิโลเมตร

T18/ข: ใช้คะ สมเด็จพระสังฆราช องค์ – พระองค์ที่ 19 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์นะคะ อย่างที่คุณสรยุทธบอกคะ ตั้งแต่ช่วงเช้าที่มีการเปิดให้เข้าสักการะ 8 นาฬิกา 30 นาที นะคะ แต่วันนี้เนี่ยจะเปิดให้สักการะถึงเพียงแค่ว่า 14 นาฬิกาเท่านั้นเองนะคะ ท้ายแถวจริง ๆ เริ่มตั้งแต่หน้าวัดบวรนิเวศวิหารเนี่ย ยาวไปถึงคอกวัวแล้ววกแถวกลับมาที่บริเวณหน้าวัดอีกครั้งหนึ่งนะคะ ประเมินเวลา ณ เวลานั้นหลายคนบอกว่าอาจจะต้องใช้เวลา 4-5 ชั่วโมง แต่ว่าพี่น้องประชาชนก็ไม่ย่อท้อนะคะ ที่จะเข้าไปถวายสักการะพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายกคะ

T19/ก: ก็เช่นเดียวกับเมื่อวานนี้นะครับตลอดทั้งวันซึ่งทางวัดบวรนิเวศเปิดให้ประชาชนเข้าสักการะพระอัฐิ ก็ปรากฏว่ามีประชาชนจำนวนมากต่อแถวยาวต่อเนื่องเต็มบริเวณวัดยาวออกไปภายนอกวัด ตามถนนพระสุเมรุ ถนนดินสอ จนเกือบถึงอนุสาวรีย์ประชาธิปไตยเนี่ยนะฮะ เมื่อวานนี้ทางวัดเปิดให้เข้าสักการะได้จนถึง 18 นาฬิกาหรือว่า 6 โมงเย็น [คะ] วันนี้ก็เปิดตั้งแต่ 8 โมงเช้า แต่มีคนมารอตั้งแต่เช้ามีดแล้วเนี่ยนะฮะจะเปิดไปจนกระทั่งอย่างที่ถูกบอกเนี่ยนะครับ [14 นาฬิกา]..

T20/ข: 14 นาฬิกา คะ เนื่องจากเวลา 16.30 นาฬิกา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชาทินัดดามาตุเสด็จไปปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ในพิธีการพระราชกุศลพระอัฐิคะ

T21/ก: คนเยอะจริง ๆ ครับท่านผู้ชมครับที่เข้าไปถวายสักการะพระอัฐินะครับ (คะ) โดยขั้นตอนกระบวนการนั้น หลังจากเสร็จสิ้นพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลพระอัฐิแล้ว จะมีการอันเชิญไปประดิษฐานยังตำหนักเดิมและจะมีการอันเชิญออกมาเพื่อประกอบพิธีสำคัญของทางวัดบวรนิเวศเท่านั้นนะครับ

(รายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ที่ 19 ธันวาคม 2558)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการเล่าข่าว ซึ่งถือเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของการนำเสนอข่าวนั้น ผู้เล่าข่าวมักใช้วิธีเล่าข่าว โดยเรียงลำดับให้ผู้ชมเข้าใจว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ซึ่งในที่นี้คือ ใคร หมายถึง ประชาชน ทำอะไร หมายถึง ประชาชนไปรอสักการะพระอัฐิพระญาณสังวรสมเด็จ พระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ที่ไหน หมายถึง หน้าวัดบวรนิเวศวิหาร อย่างไร หมายถึง ประชาชนไปยืนรอเพื่อสักการะพระอัฐิพระญาณสังวรสมเด็จ พระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายก ที่หน้าวัดบวรนิเวศวิหารเป็นจำนวนมาก ผู้วิจัยสังเกตว่าการเล่าข่าวด้วยความเข้าใจของผู้เล่าทำให้ผู้ชมเข้าใจเนื้อหาสำคัญของข่าวได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการแทรกความคิดเห็นของผู้เล่า ได้แก่ ข้อความ “ไปมาสะดวกด้วยนะครับ” ซึ่งเป็นความคิดเรื่องการเดินทางของผู้เล่าเรื่อง และมีข้อความ แสดงความรู้สึกว่า “แต่ว่าพี่น้องประชาชนก็ไม่ย่อท้อนะคะ” ซึ่งเป็นความคิดแทนประชาชนถึงความพยายามในการใช้เวลาไปรอ อีกทั้งการเรียกผู้เล่าข่าวด้วย “อย่างที่ถูกบอก” ชื่อเล่นที่ใช้เรียกของผู้เล่าข่าวยังเป็นการสร้างบรรยากาศความเป็นกันเองในการเล่าข่าว ซึ่งอาจจะมีผลกับความรู้สึกของผู้ชมรายการถึงความสนิทสนมเป็นกันเองกับผู้ชมรายการด้วยเช่นกัน

4.6 การปิดประเด็นข่าว

หลังจากจบการเล่าข่าว ผู้เล่าข่าวจะปิดประเด็นการนำเสนอข่าวที่นำเสนอ นอกจากนั้นผู้วิจัยพบว่ามี การปิดประเด็นข่าวที่น่าสนใจของผู้เล่าข่าว คือ การแสดงความคิดเห็นที่มีต่อเหตุการณ์ดังกล่าว หรือมีการแทรกคำแนะนำเพื่อเตือนใจให้ผู้ชมได้นำไปเป็นอุทาหรณ์ในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับบรรทัดฐานของการปฏิสัมพันธ์และการตีความ ดังที่ผู้เล่าข่าวแสดงความคิดเห็นหรือแฉคิด อุทาหรณ์จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ไว้ในช่วงท้ายของข่าว หรือเป็นการฝากข่าวประชาสัมพันธ์งานแต่ต้องเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกันทั้งคู่

ตัวอย่าง

T15/ก: เงินจำนวนนี้นะครับท่านผู้ชมครับจะได้นำไปช่วยเหลือเกษตรกร ถ้าฟังจาก นายกรัฐมนตรีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่พูดเอาไว้ก่อนหน้านี้เดี่ยวเรากลับมาติดตามรายละเอียดกันตรงนี้นะครับท่านผู้ชมครับ เพราะวันนี้เราจะเริ่มต้นเมื่อวานนี้ 17 นาฬิกา 39 นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จลง ณ หอนิทรรศการ พิพิธภัณฑ์สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ที่วังสระปทุม พระองค์ท่านทรงเปิดนิทรรศการ'สัปตมวรรตบรมขัตติยราชินีนาถ'ที่วังสระปทุม ผมในนามของตัวแทนไทยทีวีสีช่อง 3 ก็มีโอกาที่จะไปร่วมในโอกาสเปิดนิทรรศการ เฝ้ารับเสด็จพระองค์ท่านด้วยเนี่ยนะครับ ในการนี้ทรงวางพานพุ่มถวายราชสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้าและทอดพระเนตรนิทรรศการ ซึ่งกรรมการของมูลนิธิจัดขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 7 รอบ 12 สิงหาคม 2559 และแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ซึ่งทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจเคียงคู่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นเวลายาวนานกว่า 60 ปี นิทรรศการนี้จะแสดงพระราชประวัติอันเกี่ยวเนื่องด้วยวังสระปทุมและพระราชกรณียกิจด้านต่าง ๆ ที่ทรงสานต่อจากสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า หรือสมเด็จย่าของพระเจ้าอยู่หัวนั่นเองนะครับ² ท่านผู้ชม ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าชมนิทรรศการที่ว่านี้ได้เนี่ยครับที่วังสระปทุม ได้ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไปนะครับ 19 ธันวาคม ไปจนถึง

T16/ข: วันที่ 31 มีนาคม 2559 ยกเว้นวันอาทิตย์นะคะ

T17/ก: ยกเว้นวันอาทิตย์นะครับ (คะ) ท่านผู้ชมครับเป็นโอกาสดีด้วยนะครับที่จะได้เข้าไปในสถานที่แห่งประวัติศาสตร์ ที่วังสระปทุมซึ่งก็ไปมาสะดวกด้วยนะครับ เดินทางด้วยรถไฟฟ้าก็ได้ ไปที่สยามพารากอน ซึ่งจะอยู่ทางด้านหลังเนี่ยนะฮะ ท่านผู้ชมฮะ เมื่อเข้านี่นะฮะ ภาพของประชาชนจำนวนมากที่เข้าแถวยาวกว่า 2 กิโลเมตร (เพื่อเข้ารอ) เพื่อรอเข้าสักการะสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายกนะครับ ยาวกว่า 2 กิโลเมตร

(รายการเรื่องเล่า-อาทิตย์ที่ 19 ธันวาคม 2558)

²..... หมายถึง การละข้อความ

จากตัวอย่างนี้ผู้เล่าข่าวสรุปข่าวด้วยถ้อยคำที่แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเปิดให้เข้าขงงานในครั้งนี้เพื่อเป็นการเชิญชวนให้ผู้ชมเดินทางไปร่วมงาน และยังแนะนำวิธีการเดินทางไปร่วมงานเพื่อเพิ่มความสะดวกเป็นข้อมูลที่มีประโยชน์แก่ผู้ชมอีกด้วย ซึ่งผู้เล่าข่าวจะปิดประเด็นด้วยวิธีการใดนั้นขึ้นอยู่กับเนื้อหาข่าวเป็นสำคัญ เช่นกรณีตัวอย่างข้างต้นเป็นลักษณะของการเยี่ยมขงงาน ผู้เล่าข่าวจึงปิดประเด็นด้วยการเชิญชวนเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ให้กับหอนิทรรศการพิพิธภัณฑ์สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ที่วังสระปทุม นอกจากนี้ยังทำให้สามารถสอดแทรกความคิดเห็นถึงความสะดวกสบายในการเดินทางเพื่อให้ผู้ชมรายการได้เดินทางไปยังสถานที่ดังกล่าว

4.7 การทิ้งท้ายขงรายการ

เมื่อเวลาในแต่ละขงหมดลง ต้องมีการนำเข้าสู่โฆษณา แต่เพื่อให้การติดตามขงผู้ชมรายการเกิดความต่อเนื่อง ไม่น่าเบื่อระหว่งการพักขงโฆษณา ผู้เล่าข่าวมักจะมีการทิ้งท้ายความน่าสนใจขงข่าวที่จะนำเสนอในขงถัดไปให้ได้ทราบก่อนล่วงหน้า หรืออาจเป็นประเด็นที่ได้รับความนิยมอยู่ในขณะนั้นเพื่อให้ผู้ชมรายการเกิดความสนใจและไม่เปลี่ยนไปขงรายการอื่น การทิ้งท้ายรายการทำให้ผู้ชมทราบลำดับรายการและดึงดูดให้ผู้ชมรายการสนใจรอติดตามขงรายการพบว่า สอดคล้องบรรทัดฐานขงการปฏิสัมพันธ์และการตีความโดยจะมีการสนับสนุนการเปลี่ยนผลัดแต่ละขงรายการและส่งเสริมการตัดสินใจขงผู้เล่าข่าวหลักเพื่อให้รายการดำเนินไปอย่างราบรื่น

ตัวอย่าง

T86/ก: *นั่นล่ะฮะ ผนฟ้าตกอย่างนี้ ระมัดระวังนะครับท่านผู้ชมครับพอน้ำท่วมก็มองไม่เห็นทางนะฮะ*

T87/ข: *ใช่ค่ะ*

T88/ก: *นี่ยังเคราะห์ดีที่ไม่กลายเป็นเหตุการณ์ใหญ่ 11 นาฬิกา 17 นาที เดี๋ยวกลับมาว่ากันต่อ เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์ครับ*

(รายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ ที่ 1 สิงหาคม 2558)

จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่าการทิ้งท้ายขงรายการทิ้งค่างเรื่องราวที่ยังเล่าไม่จบ ส่วนใหญ่ก็มีค่างชี้ว่า “กลับมาว่ากันต่อในขงหน้า” ปรากฏอยู่เพื่อให้ผู้ชมทราบว่าจบขงรายการและรอติดตามข่าวที่น่าสนใจต่อเนื่องได้ในขงใหม่

4.8 การกล่าวปิดท้ายรายการ

เมื่อรายการดำเนินจนหมดเวลา ผู้เล่าข่าวจะปิดท้ายรายการโดยกล่าวคำลาผู้ชมและแจ้งการออกอากาศของรายการครั้งต่อไป โดยผู้เล่าข่าวหลักเพียงคนเดียวจะเป็นผู้กล่าวปิดรายการในช่วงสุดท้าย (ครอบครัวยุคใหม่) ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1

T/ก: วันนี้ขอบคุณมากนะคะ ทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์ 6 โมงครึ่ง ตอนเย็นนะคะ
สวัสดีครับ

(รายการเรื่องเล่าเช้านี้ที่ 25 กันยายน 2558)

ตัวอย่างที่ 2

T/ก³: บาดเจ็บนะครับท่านผู้ชมครับเมื่อสักครู่นี้ผ่านมานี้เองนะครับ แล้วพบกัน
พรุ่งนี้ สวัสดีครับ

(รายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ที่ 1 สิงหาคม 2558)

จากตัวอย่างช่วงท้ายรายการมักมีผู้เล่าเสริมจากปกติเพิ่มขึ้นมาไม่เหมือนกันในแต่ละวัน จากขอบเขตในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะช่วงเล่าข่าวจากผู้เล่าข่าวหลักเพียงแค่ 2 คนเท่านั้น แต่การปิดท้ายรายการก็เป็นสิ่งที่ไม่ควรมองข้ามดังนั้นผู้วิจัยจะวิเคราะห์ในประโยคที่มีถ้อยคำบ่งชี้การปิดรายการเท่านั้น จากตัวอย่างข้างต้นพบว่าผู้เล่าข่าวหลักจะเป็นผู้กล่าวอำลาผู้ชมและทิ้งท้ายรายการในทุกครั้งหรือเป็นประจำมักพบถ้อยคำบ่งชี้การปิดท้ายรายการด้วยคำว่า “สวัสดีครับ”

5. น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการรายงานข่าว Key

น้ำเสียงหรือท่วงทำนองในการรายงานข่าวมีหลายลักษณะแตกต่างกันตามประเภทเนื้อหาของข่าวและจุดมุ่งหมายที่ต้องการนำเสนอ ผู้วิจัยพบว่าข่าวในพระราชสำนัก ผู้เล่าข่าวจะใช้เสียงสุภาพ สุขุม ด้วยท่าทีที่สงบ คล้ายกับการรายงานข่าว เพราะข่าวที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์หรือเชื้อพระวงศ์ ต้องมีแบบแผนที่เป็นทางการ แต่หากมีประเด็นที่สอดแทรกบทสนทนาได้ ก็จะใส่เพิ่มเข้าไปดังในตัวอย่างทำให้แตกต่างจากการรายงานข่าว ข่าวสังคมเป็นข่าวที่สร้างความตื่นเต้นประหลาดใจจะใช้น้ำเสียงคึกคัก ลากเสียง เน้นเสียงไปตามอารมณ์ ข่าวอาชญากรรม หรือข่าวที่มีการสูญเสียก็จะใช้น้ำเสียงสงบ สะเทือนใจ และมีคำอุทานบอกความรู้สึก

³จากตัวอย่างไม่มีตัวเลขกำกับหลังเครื่องหมาย T เนื่องจากไม่มีการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนที่มีผู้เล่าข่าวมากกว่า 2 คนขึ้นไป ดังนั้นจึงไม่มีเลขกำกับจำนวนผลัดการพูด แต่เป็นการวิเคราะห์ประโยคที่มีการปิดรายการเท่านั้น

ตัวอย่างที่ 1

T7/ก: ...เดี๋ยวเรากลับมาติดตามรายละเอียดกันตรงนี้นะครับท่านผู้ชมครับ เพราะวันนี้เราจะเริ่มต้นเมื่อวานนี้ 17 นาฬิกา 39 นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จลง ณ หอนิทรรศการ พิพิธภัณฑ์สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ที่วังสระปทุม พระองค์ท่านทรงเปิดนิทรรศการ'สัปตมวรรตบรมชาติติยราชินีนาถ'ที่วังสระปทุม ผมในนามของตัวแทนไทยทีวีสีช่อง 3 ก็มีโอกาที่จะไปร่วมในการเปิดนิทรรศการเฝ้ารับเสด็จพระองค์ท่านด้วยเนี่ยครับ ในการนี้ทรงวางพานพุ่มถวายราชสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้าและทอดพระเนตรนิทรรศการ ...

(รายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์วันที่ 18 ธันวาคม 2558)

จากตัวอย่างเป็นการเล่าข่าวที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์หรือเชื้อพระวงศ์ ผู้เล่าข่าวใช้น้ำเสียงสุภาพและราบเรียบตลอดการเล่าข่าว อีกทั้งยังแสดงออกทางภาษากายด้วยท่าทีที่สงบสุขุมมากขึ้น ผู้ชมรายการฟังแล้วเกิดความแตกต่างกับข่าวที่เล่ามาก่อนหน้าที่มีความตื่นเต้นและชวนให้ติดตาม แตกต่างกับข่าวพระมหากษัตริย์ที่ผู้เล่าข่าวเลือกใช้น้ำเสียงและท่าทางอีกแบบหนึ่ง เพราะความเหมาะสมของเนื้อข่าวและสถานภาพทางสังคมซึ่งเป็นเรื่องที่คนไทยจะสามารถเข้าใจถึงความเหมาะสมที่ผู้เล่าข่าวเลือกใช้น้ำเสียงที่แตกต่างกันจากข่าวทั่วไป ผู้ชมรายการจะรู้สึกถึงความเป็นทางการและความสุภาพ ในตัวอย่างนี้มีสถานการณ์ที่ผู้เล่าข่าวสามารถสอดแทรกการเล่าข่าวลงในข่าวที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์หรือเชื้อพระวงศ์ได้ก็จะสังเกตได้จากคำว่า “ผมในนามของตัวแทนไทยทีวีสีช่อง 3 ก็มีโอกาที่จะไปร่วมในการเปิดนิทรรศการเฝ้ารับเสด็จพระองค์ท่านด้วยเนี่ยครับ” เพราะเป็นการเล่าถึงเหตุการณ์ที่ผู้เล่าข่าวได้เดินทางไปเข้าร่วมงานดังกล่าว

ตัวอย่างที่ 2

T133/ก: นี่คือเพื่อนของลูกเลี้ยง//อืม//แต่แน่นอนว่าคนที่เสียชีวิตไปแล้วไม่มีโอกาสพูดนะครับ//ค่ะ//ทางนี้จะอ้างอะไรก็อ้างได้แต่ตามข่าวระบุว่าความจริงพ่อเลี้ยงก็เลี้ยงมาตั้งแต่เด็กเนี่ยนะฮะ//ใช่://ไอ้โห! โหดเหี้ยมจริงๆ

T134/ข: ดูประวัติทั้งสองคนก็มีคดียาเสพติดอยู่ที่สน.ดอนเมืองนะคะ เมื่อปีที่แล้วคะอยู่ระหว่างการประกันตัวผู้คดีคะ

(รายการเรื่องเล่าเช้านี้วันที่ 2 พฤศจิกายน 2558)

จากตัวอย่างเป็นการเล่าข่าวอาชญากรรมที่ถูกบุญธรรมฆ่าพ่อเลี้ยงของตนเองเพื่อชิงทรัพย์ ผู้เล่าข่าวใช้น้ำเสียงขึ้นลง สูงต่ำ ตลอดการเล่า หลังจากเล่าข่าวจบผู้เล่าข่าวก็ได้มีการใช้คำอุทานเพื่อแสดงความรู้สึกต่อเหตุการณ์ดังกล่าวว่า “โอโห! โหดเหี้ยมจริง ๆ” ด้วยน้ำเสียงที่สะท้อนใจ ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นการให้ความเห็นต่อข่าวที่กำลังนำเสนอทำให้ผู้ชมรายการฟังแล้วเกิดความรู้สึกมีอารมณ์ร่วมกับเหตุการณ์ที่น่าสลดใจครั้งนี้

6. เครื่องมือ Instrumentalities

เครื่องมือที่ช่วยให้การเล่าข่าวของรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ มีความน่าสนใจทั้ง กลวิธีการสื่อสาร การใช้คำ การใช้โวจนวนภาษา กล่าวคือ รายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ใช้วิธีเล่าข่าวที่หลากหลายมีการใช้สีหน้า แววตา ท่าทาง ในการแสดงออกให้ผู้ชมได้เข้าใจในเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอกลวิธีต่าง ๆ ผู้เล่าข่าวเลือกใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการเล่ามีการใช้คำอุทาน การใช้สำนวน รวมถึงการพูดทิ้งท้ายเป็นคำถามไว้เพื่อให้ผู้ชมรายการได้เก็บไปคิดผู้วิจัยพบว่าการใช้เครื่องมือต่าง ๆ จะสอดคล้องและเชื่อมโยงกับกลวิธีที่น่าสนใจของผู้เล่าข่าว เช่น กลวิธีการตั้งคำถาม กลวิธีการใช้คำแสดงอารมณ์ กลวิธีการซ้ำคำ วลีหรือประโยค เป็นต้น

ตัวอย่าง

T119/ก: และสุดท้ายที่ในคู่มือตัวอย่างนี่นะฮะ

T120/ข: สร้างเสริมสมรรถนะทางกาย ตัวอย่างกิจกรรมก็อย่างเช่นวันกีฬา
ครอบครัว ไบค์ฟอร์ยัวร์เฮลท์ รวมถึงกีฬาสากลคะ

T121/ก: นี่ทำเป็นตัวอย่างเป็นคู่มือให้คุณครูไปวางแผนการเรียนการสอนและก็วางแผนการจัดกิจกรรมเพราะฉะนั้นประเด็นสำคัญน่าจะอยู่ที่ว่าครูพร้อมขนาดไหน//คะ//ไม่อย่างนั้นครูก็ทำอะไรไม่ถูกเหมือนกันนี่นะฮะ//ใช่://แต่เข้าใจว่าคงพร้อมถ้าดูตัวอย่างอย่างที่ว่าเนี่ย มีตัวอย่างที่น่าสนใจนะครับท่านผู้ชมครับ ...

(รายการเรื่องเล่าเช้านี้วันที่ 2 พฤศจิกายน 2558)

จากตัวอย่างเป็นการเล่าถึงข่าวนโยบายของรัฐบาลลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โดยผู้เล่าข่าวใช้กลวิธีการตั้งคำถามเป็นเครื่องมือในการนำเสนอข่าว หลังจากเล่าข่าวไปได้ช่วงหนึ่ง ผู้เล่าข่าวตั้งข้อสังเกตกับข่าวนี้น่า เพราะฉะนั้นประเด็นสำคัญน่าจะอยู่ที่ว่าครูพร้อมขนาดไหน? พร้อมด้วยการเน้นเสียงประโยคดังกล่าวให้ผู้ฟังรายการได้ฟังอย่างชัดเจน และเลือกใช้คำว่า “ประเด็นสำคัญ” เพื่อเน้นให้ผู้ฟังทางบ้านตั้งใจฟังส่วนสำคัญของข่าวนี้นั้นก็คือการใช้กลวิธีการตั้งคำถามกับทางสังคมต่อ

นโยบายดังกล่าว โดยการตั้งคำถามเป็นหนึ่งในเครื่องมือที่สอดคล้องกับกลวิธีที่ช่วยให้การเล่าข่าวมีความน่าสนใจมากขึ้นทำให้ผู้ชมรายการมีอารมณ์ร่วม คิดตามการตั้งข้อสังเกตจากผู้เล่าข่าวว่ารัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงเวลาเรียน แต่ความเป็นจริงแล้วครุมีพร้อม มีศักยภาพต่อโครงการนี้มากขนาดไหน ซึ่งเป็นคำถามที่แฝงทัศนคติของผู้เล่าว่าอาจไม่ได้เชื่อในความพร้อมของครุมีเช่นนั้นผู้เล่าข่าวจะไม่ใช้คำถามเพื่อให้เป็นข้อสังเกตแก่ผู้ชมรายการ

ตัวอย่างที่ 2

T21/ก: ... ครีมาดูเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อกลางดึกที่ผ่านมานะครับท่านผู้ชมครับอีก 15 นาทีจะเที่ยงคืนก็คือ 5 ทุ่ม 45 นาที

T22/ข: ที่จันทบุรีคะมีกรณียิงกันบริเวณชุมชนหน้าหมู่บ้านเนิน ... คนจันทบุรีจะรู้จักจุดเกิดเหตุอยู่หน้าหมู่บ้านมีเด็กหญิงอายุ 14 ปีนอนหมดสติ

T23/ก: ที่หน้าผากมีรอยกระสุนยิงเข้าไปน่ะอะที่หน้าผากด้านขวากระสุนฝังในเป็นแผลฉกรรจ์ก็ย้ายต้องส่งโรงพยาบาลพระปกเกล้าจันทบุรีเป็นเหตุการณ์ยิงกันน่าสะพรึงกลัวมากหน้าชุมชนเลยเนี่ยะเพื่อนของผู้บาดเจ็บที่มาด้วยกันบอกว่าผู้บาดเจ็บคือเด็กหญิงกินรีสุรินทร์หรือน้องกิ่งอายุ 14 ปีอยู่ที่อำเภอมะขาม น้องกิ่งขี่มอเตอร์ไซด์มาเที่ยวงานปีใหม่ประจำปีในตัวเมืองกับเพื่อนเพื่อนก็จะกลับบ้านก็พากันมานั่งเล่นที่ถนนหน้าหมู่บ้านเนิน ... ที่ว่านี้ขณะนั่งคุยกับเพื่อนอีกหลายคนมีวัยรุ่นจำนวนมากขับรถทั้งรถยนต์หรือมอเตอร์ไซด์วนไปวนมาแล้วก็เข้ามาปาดหน้าแล้วเข้ามาใส่กลุ่มที่นั่งคุยกันอยู่แล้วก็ยังใช้ปืนยิงเข้ามาใส่กลุ่มของเด็กที่นั่งคุยกัน ...

T24/ข: ชาวบ้านแถวนั้นได้ยินเสียงรีบมาดูแล้วก็แจ้งไปที่ตำรวจจันทบุรีให้มาเพื่อตรวจสอบและนำตัวผู้ได้รับบาดเจ็บส่งโรงพยาบาลนะคะตำรวจพยายามตรวจสอบพื้นที่เพื่อที่จะหาปลอกกระสุนตอนแรกไม่พบเจอพวกเศษแก้วที่ตกกระจายทั่วไปในที่สุดพบอยู่ข้าง ๆ ตัวของผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ

T25/ก: เป็นห่วงสุด ๆ เลยนะอะ

T26/ข: จุดสามแปด1 หัวคะเก็บไว้เป็นหลักฐานแล้วนะคะอายุ 14 ชีวิตนี้โดนกระสุน จุด 38 ตำรวจ-ขณะที่ตำรวจเชื่อว่าเป็นวัยรุ่นต่างอำเภอมี ... มีสายชื่อว่า ... นะคะเคยมีเรื่องกันมาก่อนกับกลุ่มวัยรุ่นในหมู่บ้านที่เกิดเหตุ

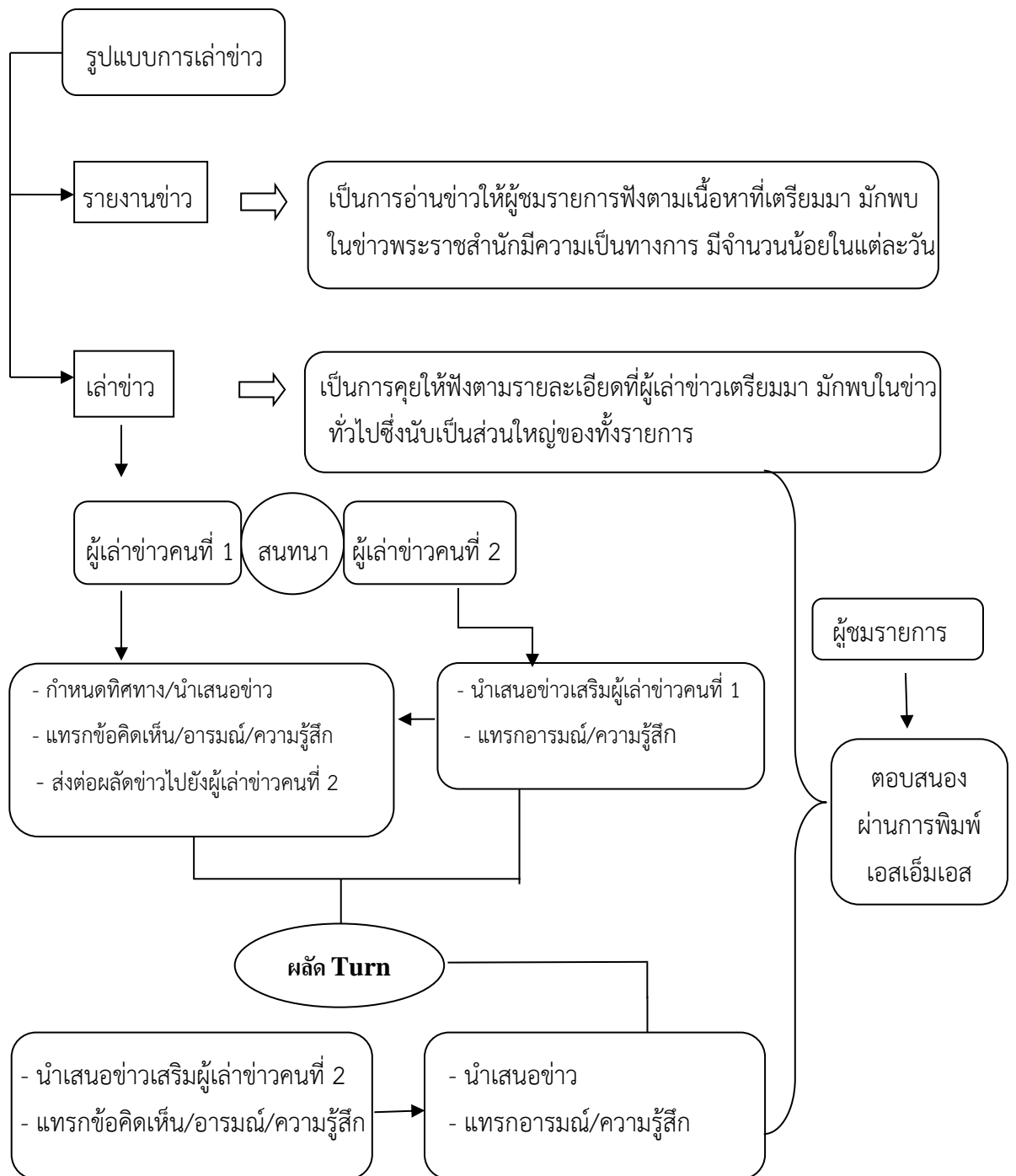
จากตัวอย่างที่ 2 เป็นข่าวอาชญากรรม ผู้วิจัยพบว่าผู้เล่าข่าวใช้กลวิธีการใช้คำแสดงอารมณ์เป็นเครื่องมือสำคัญในการเล่าข่าวดังกล่าวผู้เล่าข่าวใช้คำแสดงอารมณ์ด้วยคำว่า เป็นเหตุการณ์ยิงกันน่าสะพรึงกลัวมากหน้าชุมชนเลยเนี่ยะ พร้อมทั้งแสดงสีหน้าและน้ำเสียงตระหนกตกใจต่อเหตุการณ์ เพื่อแสดงความคิดเห็นที่มีต่อข่าว ผู้วิจัยพบว่าการใช้เครื่องมือสีหน้า แววตาและ

ท่าทางของผู้เล่าข่าวสอดคล้องกับกลวิธีการใช้คำแสดงอารมณ์เพื่อส่งเสริมอารมณ์ของผู้ชมรายการ ได้มีอารมณ์คล้ายตามไปกับผู้เล่าข่าว นอกจากนี้ผู้เล่าข่าวยังกล่าวอีกด้วยว่า เป็นห่วงสุด ๆ เลยนะฮะ เพื่อแสดงความเห็นใจต่อผู้ที่ถูกทำร้าย ทำให้ผู้ชมรายการรู้สึกเป็นห่วงและคล้ายตามไปกับผู้เล่าข่าว อีกด้วย ผู้เล่าข่าวคนที่ 2 ก็แสดงความเห็นให้สอดคล้องกับผู้เล่าข่าวที่ 1 เช่นเดียวกันก็เป็นการส่งเสริมอารมณ์ในข่าวให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

7. บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์และการตีความ Norm of Interaction & Interpretation

บรรทัดฐานของปฏิสัมพันธ์การตีความการสื่อสารในรูปแบบของการเล่าข่าว คือ ผู้เล่าข่าวทั้งสองคนกำลังสนทนากันโดยมีกติกาคือการนำเสนอข่าวสารในชีวิตประจำวันและให้ความบันเทิงแก่ผู้ชมด้วย การถ่ายทอดรายการสดอาจมีเหตุการณ์ที่ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าเกิดขึ้นได้เสมอ จำเป็นต้องมีผู้ดำเนินรายการหลักที่เป็นผู้กำหนดทิศทางระหว่างการออกอากาศ ดังนั้นผู้เล่าข่าว ตำแหน่งซ้ายมือของผู้ชมรายการจะมีบทบาทในการนำเสนอข่าวสาร ดำเนินการเปลี่ยนผลัดของรายการแต่ละช่วง ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าระหว่างการถ่ายทอดสดรายการ ผู้เล่าข่าว ตำแหน่งขวามือของผู้ชมรายการจะเป็นนำเสนอร่วมผู้เล่าข่าวหลัก สนับสนุนการเปลี่ยนผลัดแต่ละช่วงรายการและส่งเสริมการตัดสินใจของผู้เล่าข่าวหลัก โดยผู้เล่าข่าวทั้งสองจะนำเสนอข่าวสาร พูดคุย และแสดงความคิดเห็นที่เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกันซึ่งแตกต่างจากการรายงานข่าวทั่วไป ดังนั้นผู้เล่าข่าวจึงไม่ได้ยึดบรรทัดฐานการรายงานข่าวเดิมอย่างเคร่งครัด แต่ยังมีแสดงความคิดเห็น และแทรกความรู้สึคนึกคิดของตนลงไปในกรเล่าข่าว ทำให้พบคำแสดงอารมณ์ คำอุทาน ในระหว่างการเล่าข่าว และยังคำนึงถึงคุณภาพของภาษาที่ใช้ในการเล่าให้เหมาะสมกับประเด็นข่าวอีกด้วย ผู้เล่าข่าวทั้งสองคนมีจุดมุ่งหมายเดียวกันในปฏิสัมพันธ์นี้คือการช่วยกันสนับสนุนข้อมูลและเห็นด้วยกับการแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ ทำให้การเล่าข่าวเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งสองคน จึงจะสามารถโน้มน้าวใจผู้ชมและสามารถดึงอารมณ์ผู้ชมรายการให้มีส่วนร่วมได้ ผู้วิจัยขอนำเสนอรูปแบบการเล่าข่าวดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิ 3 รูปแบบการเล่าข่าว

8. ประเภทการสื่อสาร Genre

ประเภทการสื่อสารของรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเสาร์-อาทิตย์ จัดอยู่ในประเภทของรายการข่าวที่ใช้วิธีการเล่าข่าวเป็นหลัก ผสมกับการรายงานข่าวและการสนทนาแบบเป็นกันเองกับพิธีกรร่วมรายการ ดังจะปรากฏให้เห็นในตัวอย่างทั้งนี้ก็เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของรายการที่ต้องการนำเสนอข่าวสารแต่ละวัน ด้วยรูปแบบการเล่าข่าว มีการนำเสนอข้อเท็จจริง มีสอดแทรกข้อคิดเห็น และความรู้สึกส่วนตัวถ่ายทอดไปพร้อมกับการเล่าข่าว ไม่พบการอ่านหนังสือพิมพ์ให้ผู้ชมรายการฟัง นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นที่จะให้สาระและความบันเทิง มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ งานบุญกุศล ละครของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 โดยผู้เล่าข่าวจะมีบทบาทในการโน้มน้าวให้ประชาชนได้สนใจ ทำให้รูปแบบดังกล่าวนี้จึงแตกต่างจากรายการข่าวแบบเดิมที่จะเป็นการรายงานข่าวเพียงอย่างเดียว

ตัวอย่าง

T3/ก: 10 นาฬิกา 31 นาทีนะครับ เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์เหมือนเช่นเคยนะครับ วันนี้เรื่องใหญ่ก็อย่างที่ทราบกันนะครับ เทียงคืน 15 นาทีที่ผ่านมาก็ได้ผู้ชนะการประมูลใบอนุญาต 4 จี คลื่น 900 เมกะเฮิร์ตเป็นที่เรียบร้อย//ค่ะ//และตัวเลขก็เป็นตัวเลขประวัติศาสตร์จริง ๆ และก็ทำลายสถิติโลกนะครับ ท่านผู้ชม ครับ แจ้งในเบื้องต้นนะครับ สำหรับผู้ชนะการประมูลชุดที่ 1 นะครับ ใบอนุญาตที่ 1 เจ็ดหมื่นห้าพันหก ร้อยห้าสิบล้าน

T4/ข: ก็คือบริษัท แจส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด นะคะ

T5/ก: ในเครือจัสมินนะครับ//ค่ะ//ส่วนใบอนุญาตที่ 2 นะครับ มูลค่าทะลุขึ้นไปถึง 76,298 ล้านบาท

T6/ข: ก็คือบริษัท ทูรูมฟอซ ยูนิเวอร์แซลคอมมูนิเคชั่น จำกัดค่ะ

T7/ก: ผู้ไม่ชนะหรือผู้ผิดหวังก็คือ เอไอเอลกับดีแทคนะครับ ซึ่งก็ถือว่าเหนือความคาดหมายอยู่เหมือนกัน//ค่ะ//รายละเอียดที่เดี๋ยวจะกลับมาวิเคราะห์กันนะครับท่านผู้ชมครับ ว่าเกิดอะไรขึ้นอย่างไรกับการประมูลที่ใช้เวลาไปถึงเกือบ 66 ชั่วโมง ไม่นับเวลาหยุดพักนะครับ 65 ชั่วโมง 55 นาที มีประเด็นที่ต้องติดตามกันมากมายนะครับท่านผู้ชมว่าเกิดอะไรขึ้นอย่างไรกับยอดรวม การประมูลเสาใบอนุญาต คลื่น 900 MHz หนึ่งแสนห้าหมื่นหนึ่งพันเก้าร้อยห้าสิบล้านบาท แจ้งท่านผู้ชมในเบื้องต้นก่อนนะครับ เสร็จสิ้นไปเมื่อเที่ยงคืน ลิบห้านาทีกี่ที่ผ่านมานี้เองนะฮะ//ค่ะ//เป็นอันยุติการประมูลยาวนานเหลือเกิน แล้วก็ได้เงินแสนห้าหมื่นกว่าล้าน ถ้าไปรวมกับเงินที่ได้จากการประมูลคลื่น พันแปด เสาใบอนุญาตเมื่อเดือนที่แล้วอีกแปดหมื่นล้านโดยประมาณก็เท่ากับว่าได้เงินมากกว่าสองแสนสามหมื่นล้าน//ค่ะ//เงินจำนวนนี้นะครับท่านผู้ชมครับจะได้นำไปช่วยเหลือเกษตรกร ถ้าฟังจากนายกรัฐมนตรีพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่พูดเอาไว้ก่อนหน้านี้เดี๋ยวเรากลับมาติดตามรายละเอียด

กันตรงนี้นะครับท่านผู้ชมครับ เพราะวันนี้เราจะเริ่มต้นเมื่อวานนี้ 17 นาฬิกา 39 นาที สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จลง ณ ทอดนิทรรศการ พิพิธภัณฑ์สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ที่วังสระปทุม พระองค์ท่านทรงเปิดนิทรรศการ 'สัปตมวรรตบรมขัตติยราชินีนาถ' ที่วังสระปทุม ในนามของตัวแทนไทยที่วีลิ่งช่อง 3 ก็มีโอกาที่จะไปร่วมในการเปิดนิทรรศการเฝ้ารับเสด็จพระองค์ท่านด้วยเนี่ยครับ ในการนี้ทรงวางพานพุ่มถวายราชสักการะพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้าและทอดพระเนตรนิทรรศการ ซึ่งกรรมการของมูลนิธิจัดขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 7 รอบ 12 สิงหาคม 2559 และแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ซึ่งทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจเคียงคู่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มาเป็นเวลายาวนานกว่า 60 ปี นิทรรศการนี้จะแสดงพระราชประวัติอันเกี่ยวเนื่องด้วยวังสระปทุมและพระราชกรณียกิจด้านต่าง ๆ ที่ทรงสานต่อจากสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า หรือสมเด็จพระย่าของพระเจ้าอยู่หัวนั่นเองเนี่ยครับ โดยนำเสนอด้วยระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย ผู้ชมสามารถใช้แท็บเล็ตไปสแกนที่คิวอาร์โค้ดเพื่อรับฟังพระสุรเสียงและเสียงของบุคคลต่าง ๆ ที่ได้บอกเล่าเรื่องราวที่เกี่ยวข้องได้อย่างชัดเจน มีเรื่องราวที่น่าประทับใจมากมายเนี่ยครับ ตั้งแต่ส่วนแรกก็คือ วังสระปทุมนั้นเป็นสถานที่ซึ่งในพระราชประวัติของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ที่นี่เป็นที่ประทับของสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า และในการพระราชพิธีราชาภิเษกสมรส เมื่อ 28 เมษายน ปีสองสี่เก้าสาม เพราะฉะนั้นสถานที่แห่งนี้จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในประวัติศาสตร์ รวมถึงสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ที่พระองค์ท่านทรงดำเนินตามรอยพระยุคลบาท สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า โดยเฉพาะทางด้านเกี่ยวกับสภาพอากาศไทย เมื่อครั้งที่ทรงประทับเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมผู้อพยพลี้ภัยชาวกัมพูชาที่จังหวัดตราดและทรงมีพระราชเสาวนีย์ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและข้าราชการจัดตั้งศูนย์สภาพอากาศไทยขึ้นโดยด่วนที่บ้านเขาล้าน ที่จังหวัดตราด จนกระทั่งเป็นที่ยกย่องสรรเสริญพระเกียรติคุณไปทั่วสากลประเทศ ถึงขนาดที่มีเด็กซึ่งเมื่อครั้งนั้นเป็นผู้อพยพชาวกัมพูชาและได้ไปใช้ชีวิตใหม่ในต่างประเทศ เมื่อครั้งที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จต่างประเทศนั้น ก็ได้มีโอกาสมาเข้าเฝ้าพระองค์ท่าน และรำลึกถึงเหตุการณ์ที่พระองค์ท่านรวมถึงสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทรงช่วยเหลือเด็กที่กำลังยากลำบากเหลือเกิน การลี้ภัยหรือการไปมีชีวิตใหม่นั้นมีคำแนะนำว่าให้หิ้งสิ่งของต่าง ๆ เพื่อไม่ให้จดจำเรื่องราวที่เจ็บปวดในอดีต แต่เด็กซึ่งเป็นเด็กกัมพูชาซึ่งขณะนี้เติบโตก็ยังขอที่จะเก็บเสื้อพระราชทานจากสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถเอาไว้แบบนี้เป็นต้นเนี่ยครับ ท่านผู้ชม ประชาชนทั่วไป สามารถเข้าชมนิทรรศการที่วันนี้ได้เนี่ยครับที่วังสระปทุม ได้ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไปนะครับ 19 ธันวาคม ไปจนถึง

T8/ข: วันที่ 31 มีนาคม 2559 ยกเว้นวันอาทิตย์นะคะ

T9/ก: ยกเว้นวันอาทิตย์นะครับ (คะ) ท่านผู้ชมครับ เป็นโอกาสดีด้วยนะครับที่จะได้เข้าไปในสถานที่แห่งประวัติศาสตร์ ที่วังสระปทุมซึ่งก็ไปมาสะดวกด้วยนะครับ เดินทางด้วยรถไฟฟ้าก็ได้ ไปที่สยามพารากอน ซึ่งจะอยู่ทางด้านหลังเนี่ยนะฮะ ท่านผู้ชมครับ เมื่อเข้านี่นะครับ ภาพของประชาชนจำนวนมากที่เข้าแถวยาวกว่า 2 กิโลเมตร (เพื่อเข้ารอ) เพื่อรอเข้าสักการะพระอัฐิ สมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริณายกนะครับ ยาวกว่า 2 กิโลเมตร...

T32/ก: สิบนาฬิกา ทำสิบสามนาทีก่อน เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์นะครับ เรากลับมาว่ากันต่อนะครับท่านผู้ชมครับ อย่างที่บอกกันไปนะครับเรื่องการจองซื้อสลากงวดสิ้นปีและกิ่งวดหน้า นะครับกลางเดือนมกราคม เป็นอันว่าหมดไปแล้วจริงๆในเวลาทำสิบนาทีก่อน//คะ//รวมทั้งสองส่วนหมดแล้วนะครับท่านผู้ชมครับ ไม่ต้องไปพยาม พยายามไปทำอะไรกับตู้เอทีเอ็มนะฮะ หมดไปเรียบร้อยแล้ว ตั้งแต่แปดโมงทำสิบนาทีก่อน ส่วนปัญหาเดียวกันกลับมาว่ากันเพราะเราจะมาดูเรื่องเดียวกันก่อนนะครับ การประมูลสิทธิ์รุ่นเก๋าร้อยเมกะเฮิร์ตซึ่งเสร็จสิ้นไปเที่ยงคืนกับสิบห้านาทีก่อนหน้า นะครับ ผลปรากฏอย่างที่ทุกบอกไปเมื่อตอนต้นนะครับ ค่าแถมของรองประธานกสทช.และประธานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมพันเอกเศรษฐพงษ์ มะลิวรรณ เรื่องการประมูลที่ว่านี่นะครับ ชุดที่หนึ่งย่านแปดเก้าห้าถึงห้าหนึ่งห้าเมกะเฮิร์ตกับชุดที่สองเก้าสี่ศูนย์ถึงเก้าหกศูนย์เมกะเฮิร์ต เริ่มต้นมาตั้งแต่เก้าโมงเช้าของวันที่สิบห้าธันวาคม เมื่อวันอังคารเพิ่งจะสิ้นสุดเมื่อคืนนี้คืนวันศุกร์//คะ//ต่อเนื่องเข้าวันเสาร์เที่ยงคืนสิบห้านาทีก่อน รวมรอบการประมูลร้อยเก้าสิบแปดรอบ ใช้เวลาการประมูลรวมทั้งสิ้น (รายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ วันที่ 19 ธันวาคม 2558)

จากตัวอย่างพบว่าเป็นประเภทการสื่อสารแบบผสม เมื่อเริ่มนำเสนอข่าวนี้ผู้เล่าข่าวได้ทำการเล่าข่าวประมูลใบอนุญาต 4 จี คลื่น 900 เมกะเฮิร์ต แบบสรุปก่อนเป็นอันดับแรก ตั้งแต่ T3/ก จนถึง T7/ก เนื่องจากเป็นสิ่งที่สังคมกำลังให้ความสนใจ แต่ไม่สามารถเล่ารายละเอียดทั้งหมดได้เพราะโดยมากรายการข่าวมักจะต้องลำดับความสำคัญของข่าว หากเป็นข่าวเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์และพระราชวงศานุวงศ์ ต้องนำเสนอก่อนเป็นอันดับแรก ผู้เล่าข่าวจึงขออนุญาตนำเสนอข่าวสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จลง ณ หอนิทรรศการ พิพิธภัณฑ์สมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้า ที่วังสระปทุมก่อน ในช่วงกลางของ T7/ก ด้วยรูปแบบการรายงานข่าว น้ำเสียงสุภาพ ท่าทีสงบนิ่งแตกต่างจากการนำเสนอแบบเล่าข่าวในข่าวประมูลใบอนุญาต 4 จี หลังจากนั้นจึงมีการสลับและสนทนากับพิธีกรร่วมรายการในช่วง T8/ข และ T9/ก ด้วยน้ำเสียงมีชีวิตชีวามากขึ้น เพื่อลดความเป็นทางการลง เมื่อสิ้นสุดการนำเสนอข่าวผู้เล่าข่าวจึงเชิญชวนให้ประชาชนที่สนใจสามารถเดินทางเข้าร่วมงานนิทรรศการ'สัปดาห์บรรดามรดกชาติ'ดังกล่าว

ทั้งนี้ก็เพื่อนำเสนอข่าวและประชาสัมพันธ์งานไปพร้อมกันท้ายสุดจึงกลับมานำเสนอข่าวประมุขคลื่น ใบนุญาติ 4 จี อีกครั้งด้วยรูปแบบการเล่าข่าวใน T32/ก

เมื่อพิจารณาจากองค์ประกอบทั้ง 8 องค์ประกอบของรายการเรื่องเล่าเช้านี้และ เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ แสดงให้เห็นลักษณะหรือรูปแบบของการเล่าข่าวได้อย่างชัดเจนว่า จุดมุ่งหมาย สำคัญของรายการก็เพื่อเล่าข่าวสาร เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันแก่ผู้ชมรายการ ซึ่งยังคงเป็น ข้อเท็จจริงหัวใจหลักของรายการข่าว ประกอบกับข้อคิดเห็นหรือทัศนคติส่วนตัวของผู้เล่าข่าวเพื่อทำ ให้รายการข่าวน่าสนใจแตกต่างไปจากเดิม โดยมีน้ำเสียงและอวัจนภาษาที่สอดคล้อง สัมพันธ์กันกับ เนื้อหาของข่าวที่นำเสนอ โดยทัศนคติของผู้เล่าข่าวนี้อาจส่งผลต่อผู้ชมรายการให้น้อมนำความคิดไป ตามทัศนคติของผู้เล่าได้ นอกจากนี้การทำรายการข่าวให้มีความบันเทิง โดยไม่ยึดถือบรรทัดฐานในการ รายงานข่าวที่จะต้องจริงจัง แต่กลับรายงานข่าวด้วยน้ำเสียงและท่วงทำนองอย่างมีชีวิตชีวาเป็นกันเอง เสมือนคุยกับคนคุ้นเคยหรือคนในครอบครัว เพื่อเข้าถึงผู้ชมรายการได้ง่ายกว่าการรายงานข่าว แบบเดิม จะทำให้ผู้ฟังซึมซับและเชื่อในสิ่งที่ผู้เล่าข่าวต้องการนำเสนอได้ดีกว่าการรายงานข่าว แบบเดิมเช่นกัน นอกจากนี้เทคนิคต่าง ๆ จะช่วยดึงดูดความสนใจจากผู้ชมรายการให้มีบรรยากาศ ร่วมกัน สามารถสื่อสารถึงกันได้ด้วยการส่งข้อความผ่านโทรศัพท์มือถือมายังรายการ นับเป็นการ สื่อสารแบบสองทางที่ให้ผู้เล่าข่าวและผู้ชมรายการมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น

การนำทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสารมาวิเคราะห์เพื่อให้เห็นภาพรวมหรือ รูปแบบของรายการข่าวทั้งสองรายการ ดังงานวิจัยของสุดาตวง เกิดโมพี (2537) วิจัยเรื่องการศึกษา การปราศรัยหาเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎรตามแนวชาติพันธุ์วรรณนาแห่งการสื่อสาร : กรณีศึกษา พรรคพลังธรรม มีการนำทฤษฎีดังกล่าวมาใช้วิเคราะห์ทำให้เห็นภาพรวมลักษณะโครงสร้างที่สามารถ แยกรายละเอียดได้ โครงสร้างของสถานการณ์สื่อสาร การกล่าวเปิด การปราศรัย การแนะนำ และ การสรุป องค์ประกอบของการสื่อสาร วัตถุประสงค์ เนื้อหาการสื่อสารและการลำดับวัจนกรรมซึ่งจะ เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละเหตุการณ์ ทำให้ผู้วิจัยพบว่ารายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์- อาทิตย์ มีลักษณะโครงสร้างรายการที่มีความเฉพาะตัวมีลำดับวัจนกรรมที่เป็นลำดับตั้งแต่เปิดรายการ จนปิดรายการสอดคล้องกับการนำเสนอข่าวในชีวิตประจำวันผ่านการเล่าข่าว ด้วยฉาก พื้นหลัง อุปกรณ์ประกอบฉากต่าง ๆ ภายในสตูดิโอ เป็นปัจจัยทางกายภาพแรกๆที่ผู้ชมรายการจะจดจำได้ เมื่อ ลักษณะของการเล่าข่าวเข้าเปลี่ยนไป ผู้ชมรายการข่าวปัจจุบันจึงพบเห็นภาพอุปกรณ์ประกอบฉากที่ มีตราสินค้าเพื่อการโฆษณาของผู้สนับสนุนรายการ สะท้อนภาพการแข่งขันทางธุรกิจของรายการข่าว ในยุคนี้ นอกจากนี้ผู้เล่าข่าวยังมีลีลาการเล่าข่าวที่แสดงความกระตือรือร้นในการนำเสนอข่าวสาร มี บุคลิกที่น่าเชื่อถือสร้างความไว้วางใจให้กับผู้ชมรายการ อาจมีส่วนทำให้ผู้ชมรายการชื่นชอบลักษณะหรือ บุคลิกการเล่าข่าวของผู้เล่าข่าว ส่งผลให้ความนิยมของรายการทั้งสองรายการเพิ่มสูงขึ้นจนสามารถ ขยายเวลาการรับชมเพิ่มจากเดิมเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ชมรายการ ปัจจุบันรายการ

ข่าวทางโทรทัศน์ มักนิยมทำให้มีรูปแบบที่ไม่เป็นทางการมากขึ้นเพราะส่วนใหญ่ผู้ชมจะชื่นชอบความบันเทิง (ปัญญาพร ลีลาชีวะสิทธิ์, 2549) เนื่องจากสถานีโทรทัศน์ทุกช่อง เข้าสู่ภาวะการแข่งขันด้านการตลาดมากขึ้น รายการโทรทัศน์ทุกประเภทจึงต้องสร้างรายได้ให้แก่สถานีมากที่สุด รายการข่าวทางสถานีโทรทัศน์ต่าง ๆ เริ่มหันมาใช้กลวิธีเปลี่ยนรายการข่าวให้เป็นสาระบันเทิง โดยผสมผสานความบันเทิงเข้ากับข่าว เน้นการนำเสนอข่าวเบา และเลือกใช้การพูดคุยที่เป็นกันเอง รวมทั้งเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอให้แตกต่างจากช่องอื่น ๆ จึงดึงดูดผู้ชมได้ดีกว่ารายการข่าวแบบเดิมที่เคร่งขรึม (เฉลิมลักษณ์ อินล่อ, 2547)

จากการศึกษาโครงสร้างของปริจเฉทรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์แล้ว ผู้วิจัยพบว่าโครงสร้างของปริจเฉทรายการทั้งสองรายการไม่แตกต่างกันมีการเรียงลำดับตายตัวซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้โดยลำดับเหตุการณ์ของการสื่อสารดังกล่าวมีการเรียงลำดับไม่ได้เกิดขึ้นตามใจผู้เล่าข่าวแต่เป็นไปตามรูปแบบโครงสร้างของรายการกำหนดไว้ในแต่ละครั้งเพื่อทำให้ผู้ชมเข้าใจการเปลี่ยนลำดับเนื้อหาในรายการได้อย่างชัดเจน และท้ายที่สุดโครงสร้างของปริจเฉทรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเสาร์-อาทิตย์มีองค์ประกอบรายการตามลำดับ ดังนี้

1. การเปิดรายการ

สิ่งที่บ่งบอกขอบเขตของการเปิดรายการ คือ คำพูดที่ใช้กล่าวเปิดรายการอย่างตายตัว คือ กล่าวทักทาย “สวัสดี” และ “ต้อนรับคุณผู้ชมเข้าสู่รายการเรื่องเล่าเช้านี้”

2. การสนทนาเรื่องทั่วไป

สิ่งที่บ่งบอกการสนทนาเรื่องทั่วไป สืบเนื่องจากเนื้อเรื่องที่สนทนา ส่วนใหญ่เป็นการพูดถึงเรื่องทั่ว ๆ ไป ดิน ฟ้า อากาศ สภาพการจราจรก่อนมาทำงาน บรรยากาศในห้องถ่ายทอดสด ถ่ายทำรายการ การแต่งกายประจำวันของผู้เล่าข่าว หรือช่วงเทศกาลสำคัญ

3. การเปิดช่วงรายการ

สิ่งที่บ่งบอกการเปิดช่วงรายการ คือ คำพูดที่ใช้กล่าวเปิดช่วงรายการหลังจากพักโฆษณา ผู้เล่าข่าวจึงกล่าวคำบ่งชี้เพื่อเปิดช่วงรายการ เช่น กลับมาว่ากันต่อนะครับ หรือบอกเวลาในขณะนั้นก่อนเปิดประเด็นเข้าสู่เนื้อหาข่าวเพื่อดำเนินรายการต่อไป

4. การเปิดประเด็นเข้าสู่เนื้อหาข่าว

สิ่งที่บ่งบอก คือ การใช้คำบ่งชี้การเปลี่ยนเรื่อง “มาเริ่มกันที่ข่าวแรกวันนี้” “เข้าข่าวแรก” หรือเป็นการนำเรื่องใกล้ตัวที่ใกล้เคียงกับเนื้อหาข่าวมาเชื่อมโยงเข้าสู่การเล่าข่าว

5.การเล่าข่าว

สิ่งที่บ่งบอกการเล่าข่าว คือ

5.1 ภาพข่าว - ในขณะที่เล่าข่าวจะมีภาพประกอบเหตุการณ์ดังกล่าวฉายไปด้วย

5.2 เนื้อหาข่าว – ผู้เล่าข่าวเริ่มเล่ารายละเอียด เนื้อหาของข่าวที่ครบถ้วนสมบูรณ์

6.การปิดประเด็นข่าว

สิ่งที่บ่งบอก คือ ผู้เล่าข่าวมักแสดงความคิดเห็นส่วนตัวเพิ่มเติม หรือให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้ชม

7.การทิ้งท้ายช่วงรายการ

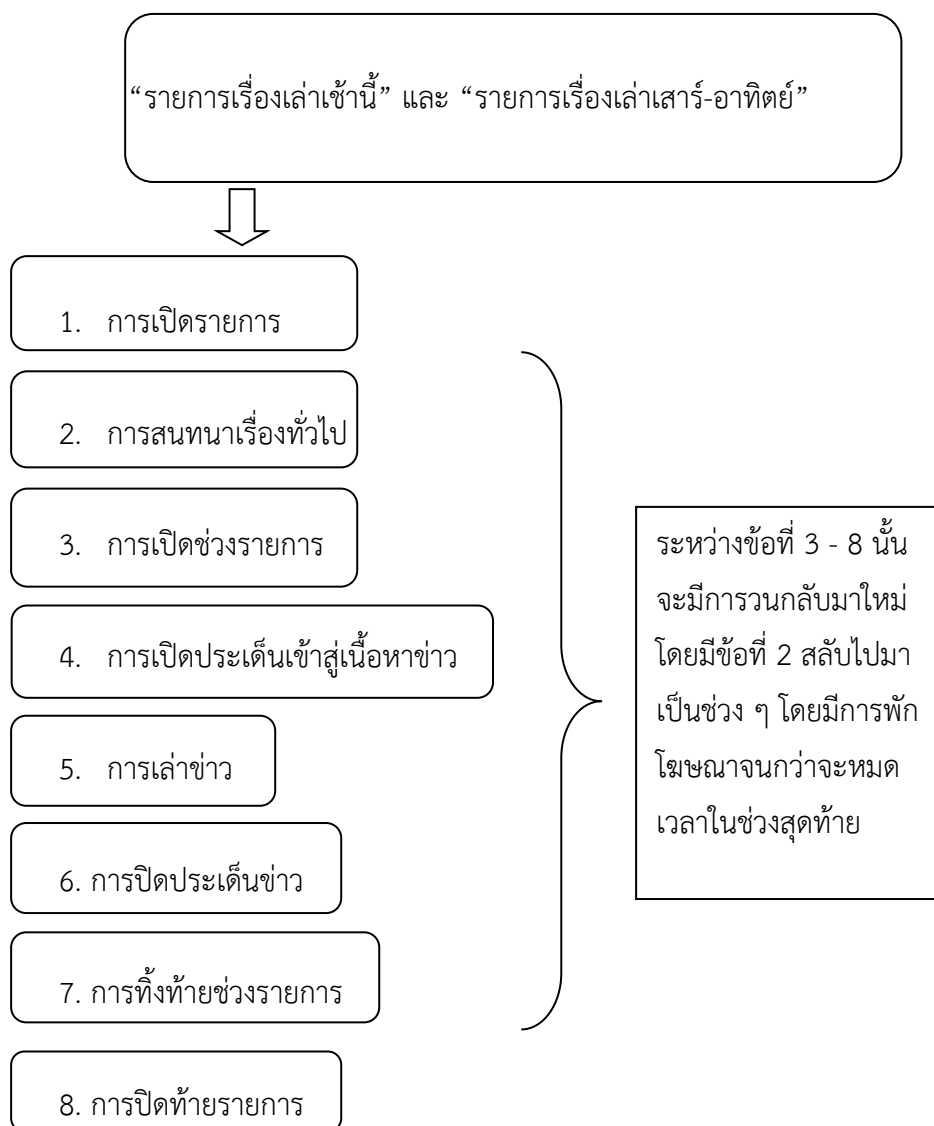
สิ่งที่บ่งบอก คือ “ช่วงหน้ามาว่ากันต่อนะครับ” “พักสักครู่” หรือพูดถึงข่าวที่น่าสนใจของช่วงหน้าเพื่อดึงดูดความสนใจผู้ชมให้ตามรายการในช่วงหน้า

8.การกล่าวปิดท้ายรายการ

สิ่งที่บ่งบอก คือ การกล่าวคำอำลาของผู้เล่าข่าว “ลากันไปก่อนนะครับ” “พบกันใหม่วันพรุ่งนี้ สวัสดีครับ”

จากการวิเคราะห์พบว่ารายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ มีองค์ประกอบและการเรียงลำดับ ดังนี้

แผนภูมิ 4 แสดงองค์ประกอบของรายการเรื่องเล่าเข้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์

กล่าวโดยสรุป การศึกษาโครงสร้างของปริจเฉทเล่าข่าวในรายการเรื่องเล่าเข้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ ทำให้เห็นภาพรวมของการเรียงลำดับองค์ประกอบของรายการซึ่งมีลักษณะเฉพาะและแตกต่างจากการรายงานข่าวแบบเดิมที่มีเพียงการเปิด-ปิดรายการและการรายงานข่าวเท่านั้น องค์ประกอบที่เกิดก่อน เกิดหลัง ต้องเป็นไปตามรูปแบบของรายการ ทำให้ผู้ชมรายการทราบการเปลี่ยนลำดับเนื้อหาในรายการ “เรื่องเล่าเข้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์”

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับปริจเฉทโครงสร้างของรายการโทรทัศน์ พบว่าโครงสร้างของปริจเฉทในรายการโทรทัศน์สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของแต่ละรายการ วัตถุประสงค์และบริบทในรายการส่งผลต่อการเลือกใช้ปริจเฉทการสนทนา ดังงานวิจัยของปัญญาพร ลีลาชีวิต (2549)

ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปริจเฉทรายการโทรทัศน์หัวหมोज้อข้าว พบว่ารายการมีจุดประสงค์ที่แน่นอนคือการให้ความรู้ ความบันเทิงและการหารายได้เชิงพาณิชย์ ทำให้ลักษณะโครงสร้างปริจเฉทรายการที่ใช้ในรายการนั้นแตกต่างจากสนทนาทั่วไปในชีวิตประจำวันเป็นการสนทนาผ่านสื่อสาธารณะ จัดเป็นรูปแบบผสมระหว่างรูปแบบหลักคือความรู้และความบันเทิง รูปแบบเสริมคือใช้ข่าวสาร ประเพณีโฆษณาและบริหารธุรกิจเข้ามาช่วย มีลำดับการสื่อสารชัดเจน ผู้ดำเนินรายการใช้ภาษาระดับไม่เป็นทางการ บริบทและปริจเฉทรายการสนทนาในรายการโทรทัศน์ “หัวหมोज้อข้าว” มีลักษณะสัมพันธ์กัน จุดประสงค์ของรายการจะสัมพันธ์กันกับประเภทปริจเฉทมีผลในการกำหนดฉากการลำดับเหตุการณ์สื่อสาร การเลือกใช้ภาษาและน้ำเสียง

ลักษณะดังกล่าวนี้ กล่าวคือโครงสร้างของปริจเฉทในรายการโทรทัศน์สัมพันธ์กับจุดประสงค์ของแต่ละรายการและการที่รายการโทรทัศน์เลือกใช้โครงสร้างปริจเฉทแบบใดขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ที่ถูกกำหนดขึ้นมาของแต่ละรายการมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของรายการ “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” ที่มีโครงสร้างปริจเฉทสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของรายการคือการนำเสนอข่าวสารแต่ละวัน ด้วยรูปแบบการเล่าข่าว มีการนำเสนอข้อเท็จจริงและสอดแทรกข้อคิดเห็น ความรู้สึกร่วมตัวถ่ายทอดไปพร้อมกับการเล่าข่าว ผู้เล่าข่าวใช้ภาษาไม่เป็นทางการ ภาษาและน้ำเสียงที่ผู้เล่าข่าวเลือกใช้ขึ้นอยู่กับประเภทข่าวที่นำเสนอ นอกจากนี้ยังมีความบันเทิง และการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ อีกด้วย

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของเขมลักษณ์ อินลออ (2547) ศึกษาเรื่อง ปริจเฉทรายงานข่าวของรายการระเบียงข่าวทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท. พบว่าจุดมุ่งหมายของรายการก็มีผลต่อการเลือกใช้ปริจเฉทของผู้เล่าข่าวเช่นกันโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรายงานสถานการณ์ประจำวัน โดยนำเสนอข้อเท็จจริงของข่าวเบื้องต้น ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายลงรายละเอียดลึกลงไปกว่านั้น อีกทั้งยังมุ่งเน้นการให้สาระและความบันเทิงแก่ผู้ชม กล่าวคือนำเสนอข่าวเพื่อให้สารประโยชน์จากข่าว เป็นความรู้รอบตัว เป็นอุทาหรณ์ให้ประชาชนรู้จักระวัง ป้องกัน แก้ไข โดยผู้ประกาศข่าวมีบทบาทกระตุ้นให้ประชาชนสนใจ หรือแสดงความคิดเห็นต่อข่าวเพื่อให้เกิดความขบขันได้ตามสมควร ผู้ประกาศข่าวจึงใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการ ใช้ภาษาสนทนาในการเล่าเรื่อง มีการเน้นเสียงลากเสียง และถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกที่มีต่อข่าวผ่านทางน้ำเสียง รวมทั้งแสดงความคิดเห็นต่อข่าวในเชิงขบขัน เพื่อลดความตึงเครียดของข่าว มีการลดความเป็นทางการลงทั้งหมดเป็นไปอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กันกับวัตถุประสงค์ของรายการ

งานวิจัยเกี่ยวกับปริจเฉทในรายการโทรทัศน์ของปัญญาพร สีลาชีวิตี (2549) และเขมลักษณ์ อินลออ (2547) พบว่าการลำดับวัจนกรรมมีการเรียงลำดับแบบตายตัว ดังผลการวิจัยของผู้วิจัยที่พบว่าการลำดับวัจนกรรมนั้นมีการเรียงลำดับแบบตายตัวเช่นกัน คือมีการเปิดรายการสนทนาเรื่องทั่วไป ดำเนินรายการ การปิดช่วงรายการและการปิดท้ายรายการ อีกทั้งยังมีดัชนีปริจเฉท

ที่ทำให้ผู้ชมรายการทราบว่าเปลี่ยนประเด็นการสนทนา ผู้ดำเนินรายการและผู้เล่าข่าวมีการเลือกใช้ลักษณะภาษา น้ำเสียงที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของแต่ละรายการแต่ลักษณะที่แตกต่างคือฉาก ผู้ร่วมเหตุการณ์ ท่วงทำนองในการนำเสนอข่าว บรรทัดฐานปฏิบัติสัมพันธ์และการตีความของผู้เล่าข่าว ประเภทการนำเสนอข่าวและกลวิธีการเล่าข่าวของผู้เล่าข่าว

รายการโทรทัศน์ประเภทข่าว “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” เป็นรายการที่นำเสนอข่าวสาร สถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันด้วยรูปแบบการนำเสนอที่เรียกว่า “การเล่าข่าว” รายการข่าวในปัจจุบันปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอให้เป็นไปตามความต้องการของกลุ่มผู้ชมมากขึ้น จากเดิมดวงทิพย์ วรพันธุ์ (2526) ให้ข้อสังเกตว่ารายการข่าวแบบเดิมไม่มีการคัดเลือกข่าวให้เหมาะสมกับผู้ชมกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเป็นพิเศษ เพราะข่าวที่คัดเลือกมามากเป็นเรื่องที่สถานีต้องการแจ้งให้ผู้ชมรายการทราบ ข่าวที่นำเสนอส่วนใหญ่เป็นข่าวหนักไม่ใช่ข่าวเบา แต่ด้วยสภาวะสังคมที่เร่งรีบในปัจจุบัน การที่ผู้ประกาศข่าวย่อข้อมูลและเรียบเรียงใหม่ให้เข้าใจง่ายขึ้นนั้นสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้ชมได้มาก แม้ว่ารายการทั้งสองนี้จะไม่ใช่รายการแรกและรายการเดียวในประเทศไทยที่มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบจากรายงานข่าวมาเป็นการเล่าข่าว แต่รายการทั้งสองนี้เป็นรายการเล่าข่าวที่ได้รับความนิยมอย่างมากในปัจจุบันดังนั้นผู้วิจัยจึงศึกษาโครงสร้างประจักษ์ของรายการทั้งสองเพื่อให้เห็นภาพรวมทั้งหมดของรายการ

กลวิธีการเล่าข่าวในรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์”

การวิเคราะห์กลวิธีการเล่าข่าวในรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์จากการศึกษาข้อมูลผู้วิจัยพบว่ามีการใช้ภาษาแบบไม่เป็นทางการในข้อมูลเกือบทั้งหมด รายละเอียดกลวิธีการใช้จำแนกไว้ 6 กลวิธี ดังนี้

1. การใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึก

ผู้วิจัยพบว่าการใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึกมีความสอดคล้องกับการลำดับวัจนกรรมในวัจนกรรมการเปิดประเด็นเข้าสู่เนื้อหาข่าว เพื่อเร้าอารมณ์ผู้ชมที่บ้านให้สนใจและติดตามการเล่าข่าว นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบว่าการใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึกเชื่อมโยงกับการเล่าข่าวเพื่อกระตุ้นให้ผู้ชมที่บ้านฟังข่าวสารอย่างได้รรถรสมากขึ้น ถ้อยคำแสดงความรู้สึกสอดคล้องกับคำเรียกร้องตามการจัดกลุ่มของนวรรธ พันธ์เมธา (2558 : 138 -141) ซึ่งเป็นคำแสดงอารมณ์ความรู้สึกสามารถปรากฏคำฟังได้มี 2 ชนิดได้แก่ คำเรียกขาน คำอุทาน นอกจากนี้ยังพบคำกริยาแสดงอารมณ์ความรู้สึกที่ผู้เล่าข่าวใช้เพื่อชี้้นำความรู้สึกหรือความคิดเห็นส่วนตัวร่วมกับการนำเสนอข่าว ทำให้ผู้ชมมีอารมณ์คล้อยตามในการนำเสนอข่าว

คำเรียกขาน หมายถึง ทั้งคำเรียกและคำขานรับ คำเรียกคือคำที่ใช้เรียกผู้อื่นให้เกิดความสนใจ หลังจากนั้นจึงสื่อสารได้ คำเรียกสามารถอยู่หน้าหรือท้ายประโยคก็ได้ ประโยคหลายประโยคติดต่อกันอาจมีคำเรียกสลับเป็นระยะ ๆ เช่น ชื่อบุคคล คำบอกเครือญาติ คำบอกตำแหน่งหรืออาชีพ นอกจากคำที่ใช้หมายถึงผู้ฟัง ผู้พูดอาจเรียกความสนใจโดยใช้คำเฉพาะ นี้ นั่น หรือคำไม่ชี้เฉพาะ ไหนตามความหมายของนวรรณ พันธุมธา (2558 : 138)

ตัวอย่าง

T186/ก: วันนี้วันที่เท่าไรเนี่ยกูก?

T187/ข: วันนี้วันที่ 1 สิงหาคมนี้ออกลือตเตอร์ค่ะ

T188/ก: และเป็นวันแรกนะครึบท่านผู้ชมครึบที่ได้ข่าวว่าทีกัทกะยกเลิกรางวัลแจ๊คพอตนะฮะ

T189/ข: แล้วก็จะเพิ่มรางวัลที่ 1 จาก 2,000,000 เป็น 3,000,000 ใช่ไหมคะ

T190/ก: ถูกต้องฮะ

(เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ ประจำวันที่ 8 สิงหาคม 2558)

จากตัวอย่างเป็นการเรียกชื่อเล่นของผู้เล่าข่าวร่วมรายการเพื่อถามคำถามว่าวันนี้เป็นวันที่เท่าไร? การเรียกชื่อทำให้ผู้เล่าข่าวร่วมสนใจ และกระตุ้นให้ตอบคำถาม แสดงให้เห็นเจตนาของผู้เล่าข่าวที่ต้องการให้เกิดปฏิสัมพันธ์ร่วมกันของทั้งคู่ และการเรียกด้วยชื่อเล่นนั้นยังสะท้อนให้เห็นความไม่เป็นทางการในการเล่าข่าวอีกด้วย

ตัวอย่าง

T23/ก: ตะวันออกจะมีฝนมากกว่าน้อยนะครึบสัก 40 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่// จันทบุรีตราดนะคะ// อุณหภูมิโดยทั่วไปกรุงเทพมหานครสูงสุดได้ 37 ภาคเหนือสูงสุดได้ 38 เช่นเดียวกับภาคอีสานกับภาคกลางก็ยิ่งถือว่าค่อนข้างร้อนนะครึบท่านผู้ชมครึบนี่คือพยากรณ์อากาศประจำวันขณะที่มีรายงานเรื่องแผ่นดินไหวในประเทศเพื่อนบ้านของเรานะครึบที่สปป.ลาวมีแผ่นดินไหวนะครึบตอนตี 1 กับ 7นาทิจที่ผ่านมาจากปานกลางนะครึบคือ 5.0 แมกนิจูดจุดศูนย์กลางอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของ ตำบลหอคำ อำเภอบึงกาฬ จังหวัดบึงกาฬ ห่างจากบึงกาฬไป 107กิโลเมตรความลึกจากผิวดินเนี่ยน้องไบรท์// 23กิโลเมตรคะเวลาการเกิดแผ่นดินไหวก็คือตี 1 กับ 7นาทินะคะ//เดี๋ยวย้อนติดตามดูความคืบหน้านะครึบท่านผู้ชมครึบหวังว่าจะไม่มีอะไรเกิดขึ้นขนาดที่มากภาพของความแห้งแล้งเมื่อวานนี้ที่ปทุมธานีนะครึบน้ำในคลองรังสิตประยูรศักดิ์แห้งถึงก้นคลองทำให้ดินริมคลองหน้าศาลาวัดเกิดทรุดตัวไปทางยาว 60 เมตรภาพอย่างให้เห็นเนี่ยนะชาวบ้านแจ้งกับนักข่าวของเราว่าบริเวณวัดสระบัวที่คลอง 12 ถนนรังสิตนครนายกหมู่ 1 ตำบลบึงน้ำรักษ์ ธัญบุรี

ปทุมธานีนั้นในคลองรังสิตประยูรศักดิ์ซึ่งแห่งขุดเหลือแค่นั้นคลองที่ลุดก็ทำให้ดินทรุดตัวริมคลอง
รังสิตทรุดตัวลงเนี่ยนะคะ ศาลาหน้าวัดเกิดการยุบตัวรวมถึงยุบเป็นทางยาวกว่า 60 เมตรอุ๊!สาเหต
(รายการเรื่องเล่าเช้านี้ 27 พฤษภาคม 2558)

จากตัวอย่างเป็นการเรียกขานผู้เล่าข่าวร่วมรายการอีกท่านหลังประโยคบอกเล่า
ทั่วไป แสดงให้เห็นว่าเป็นการสนทนาร่วมกันในระหว่างนำเสนอข่าวของผู้เล่าข่าวทั้งสองคน เพื่อเป็น
การให้ผู้เล่าข่าวอีกฝ่ายนำเสนอข่าวเสริมในสิ่งที่ผู้เล่าข่าวได้อธิบายไปแล้ว มีความไม่เป็นทางการ
เพราะเรียกขานด้วยชื่อเล่น “น้องไบรท์” นอกจากนี้ในตัวอย่างยังพบคำอุทานแสดงความรู้สึก
ประหลาดใจของผู้เล่าข่าวอีกด้วย

คำขานรับ คือ คำตอบรับเมื่อได้ยินคำเรียก และหมายรวมถึงคำตอบรับเมื่อมีผู้ถาม
หรือสั่ง ผู้พูดจะเลือกใช้คำใด ย่อมแล้วแต่เพศและความรู้สึกของผู้พูด รวมทั้งระดับฐานะของผู้พูดและ
ผู้ฟัง นอกจากนั้น คำตอบรับคำเรียก ก็มักจะต่างกับคำตอบรับคำถามหรือคำสั่ง คำตอบรับคำเรียก
ได้แก่ ขา จำ เจ้าขา ครับ เพคะ ขอรับ ฯลฯ ส่วนคำตอบรับคำถามหรือคำสั่ง ได้แก่ ค่ะ จ๊ะ เจ้าค่ะ
ครับ เพคะ ฯลฯ ตามความหมายของนววรรณ พันธุมธธา (2558 : 139)

ตัวอย่าง

T63/ก: นี่เป็นช่วงบรรยายตอนเข้าทำงานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยนะครับ
ที่ได้ฟังกันไป ซึ่งนายกรัฐมนตรี ก็ระบุนะครับว่าวันนี้มีความเปลี่ยนแปลงไปถึง 99.99เปอร์เซ็นต์
เพราะฉะนั้นก็ขอย่ามา มาต่อต้านกันตอนนี้ นะครับแล้วเปรียบเทียบกับบางประเทศเนี่ยที่ได้ฟังกัน
ไปเนี่ยสะท้อนบ้างถึงไปที่ศูนย์สิริกิติ์ และมีการพูดถึง คนที่หนีไปต่างประเทศเนี่ยก็ให้กลับมาพร้อมจะ
ให้อภัย นี่เป็นบางช่วงบางตอน ของนายกรัฐมนตรีเช่นเดียวกันนะครับ ก็กับการพบระเบิดซึ่งอยู่ใน ที่
เลยครึ่งข้างทางที่หัวหิน ประจวบคีรีขันธ์นายกรัฐมนตรีพลเอกประยุทธ์จันทร์โอชา ตอบคำถามเรื่องนี้
เช่นเดียวกันเนี่ยน้องไบรท์//ค่ะ//ไปฟังดู นะคะ//ค่ะ//

(เรื่องเล่าเช้านี้ประจำวันี่ 4 มีนาคม 2558)

จากตัวอย่างเมื่อมีการเรียกขานผู้เล่าข่าวร่วมรายการด้วยชื่อเล่น “น้องไบรท์”
หลังจากการเล่าข่าว ผู้เล่าข่าวร่วมจึงแสดงคำขานรับด้วยคำว่า “ค่ะ” เพื่อเป็นการตอบรับการพูดถึง
เพื่อแสดงปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันกับผู้เล่าข่าวร่วมรายการ แสดงให้เห็นความไม่เป็นทางการในการเล่า
ข่าว

คำอุทาน คือ คำที่เกิดจากการเปล่งเสียงแสดงอารมณ์ความรู้สึกและแสดงจุดประสงค์บางประการ นววรรณ พันธุเมธา (2558 : 140)

ตัวอย่างที่ 1

T187/ก: ก็นำกลัวนะครับแต่คงไม่เท่ากับที่กรุงเทพมหานครเมื่อวานเป็นรถลึบล้อเสียวหลักพลิกคว่ำ ทับป้อมควบคุมสัญญาณไฟจราจร ที่ 3 แยกสะพานภูมิพล ถนนพระราม 3 คนขับรถลึบล้อบาดเจ็บสาหัส คนนั่งนะครับ การทับป้อม ที่ว่านี่เคราะห์ดีที่ตำรวจจราจร เพิ่งเดินออกไปจากป้อมแป๊บเดียว เองนะฮะ //อ้อ// ตอนแรก กลัวกันด้วยเพราะมันมีกรดฟอสฟอริสท์แอซิด ซึ่งใช้ในอุตสาหกรรมฟอกกางเกง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เนี่ยนะครับรถบรรทุกลึบล้อ//ขับลงมา// ขับลงมาจากสะพานภูมิพลนะครับ

T186/ข: ที่นี้ระวังจะเลี้ยวโค้งเข้าถนนพระราม 3 เนี่ยนะคะ คาดว่าคงจะมาเร็วหน่อยนะคะรถเสียวหลักพลิกคว่ำตู้คอนเทนเนอร์ตกลงมาทับป้อมควบคุมสัญญาณไฟจราจรเสียหายทั้งหลัง อย่างที่บอกบรรทุกกรดฟอสฟอริกแอซิดนะคะ ใช้ในอุตสาหกรรมฟอกกางเกงยีนส์ปรากฏว่ารั่วไหลออกมา คนขับรถบรรทุกได้รับบาดเจ็บ เจ้าหน้าที่นำร่างออกมาแล้วก็ส่งโรงพยาบาล ขณะเกิดเหตุร้อยตำรวจโทเพิ่มพงษ์เกิดสมบัติ รองสารวัตรสน. โฟงพางเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำป้อมเนี่ย เพิ่งจะเดินออกมาจากที่ป้อมได้ไม่นานนะคะ เคราะห์ดีมากท่านเลยไม่ได้รับบาดเจ็บค่ะ// ฟังเสียงดูนะครับ//

(คลิบเสียง)

T187/ก: โห! เนี่ยนะครับ นำกลัวนะ

T188/ข: ใช้ค่ะมีกรดด้วยนะคะ

(รายการเรื่องเล่าเช้านี้ วันอังคาร ที่ 24 มีนาคม 2558)

จากตัวอย่างผู้วิจัยพบว่าผู้เล่าข่าวใช้คำอุทานแสดงความรู้สึกของตนเองประกอบในการเล่าข่าวด้วยคำว่า “โห! เนี่ยนะครับ นำกลัวนะ” แสดงอารมณ์ของผู้เล่าข่าวรู้สึกประหลาดใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งคำเหล่านี้ทำให้ผู้ชมมีอารมณ์ร่วมคล้อยตามไปกับภาพอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นด้วย ซึ่งการใช้คำแสดงอารมณ์นี้แสดงให้เห็นว่าผู้เล่าข่าวแสดงความใกล้ชิดกับผู้ชมมาก สามารถใช้ภาษาพูดหรือใช้คำแสดงความรู้สึกของตนเองประกอบการเล่าข่าวได้

ตัวอย่างที่ 2

T23/ก: จะมาทำร้ายหรืออย่างไรตำรวจจะได้ตามตัวมาดำเนินคดีนะคะเดี๋ยวตามกัน
คุณะครับยอมเป็นเรื่องน่าตระหนกตกใจ

T24/ข: เมื่อประมาณ 5 ทุ่ม 45 นาทีเมื่อคืนที่ผ่านมาเนี่ยเองคะ **ไอ้โห!** ผู้หญิงด้วยนะคะ

T25/ก: **ไอ้โห!** มันต้องภาวนาหมู่บ้านนะฮะเด็กกลุ่ม 1 นั่งคุยกันอยู่อีกกลุ่ม 1 มาทั้ง
รถยนต์ทั้งมอเตอร์ไซค์เข้ามาถึงทั้งหัวทั้งแก้วแล้วก็ถล่มยิงทำ 2 รอบไม่รู้ไปมีเรื่องอะไรกันยังไง ...

(รายการเรื่องเล่าเช้านี้ วันอังคาร ที่ 6 มกราคม 2558)

จากตัวอย่างข่าวอาชญากรรมข้างต้น ผู้วิจัยพบว่าคำว่า “ไอ้โห!” เป็นคำอุทานที่แสดง
ความรู้สึกตกใจ เป็นอารมณ์ที่สื่อออกมาของผู้เล่าข่าวประกอบการเล่าข่าวไปด้วย ผู้เล่าข่าวใช้คำ
อุทานไม่ได้คำนึงถึงความหมายแต่เป็นคำอุทานที่แสดงให้เห็นอาการของผู้เล่าว่าผู้เล่าข่าวรู้สึก
ตระหนกและคาดไม่ถึงกับเหตุการณ์ทำร้ายกันของกลุ่มวัยรุ่นที่มีผู้หญิงเป็นผู้เล่าข่าวจะใช้คำที่แสดง
อารมณ์เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชม ผู้เล่าข่าวมีอารมณ์ร่วมคล้อยตามไปกับเนื้อหาข่าวของข่าว ไม่นั้น
การอธิบายเนื้อหาข่าว แต่มีการตั้งคำถามหาแรงจูงใจของเหตุการณ์ในครั้งนี้เพื่อให้ผู้ชมติดตาม การใช้วิธี
ดังกล่าวทำให้ผู้ชมจะไม่เพียงรับฟังข่าวเพียงอย่างเดียวแต่จะทำให้ผู้ชมเกิดความรู้สึกใกล้ชิดกับผู้เล่า
ข่าวมากขึ้นอีกด้วย

ตัวอย่างที่ 3

T4/ข: ได้รับแจ้งเหตุมีกลุ่มนักเรียนอาชีวะพกพาอาวุธมีดอยู่ในรถประจำทางบริเวณ
ท่ารถบ้านนาตรงข้ามพิวเจอร์พาร์คครั้งสิดที่ตำบลประชาธิปัตย์อำเภอธัญบุรีคะ ก็สั่งการให้สารวัตร
สืบของโรงพักประตูน้ำจุฬาลงกรณ์รวมไปถึงเจ้าหน้าที่นำกำลังชุดสืบเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจพร้อม
กับเจ้าหน้าที่เหยี่ยวเวหาปทุมธานีไปตรวจสอบนะคะก็ไปพบกับกลุ่มนักเรียนเทคนิคดอนเมือง 6 คน
ตรวจค้นตามร่างกายพบอาวุธมีด 6 เล่มนำตัวทั้งหมดมาสอบสวนแล้วก็ทำประวัติไว้เป็นหลักฐาน
ก่อนที่จะนำตัวนักเรียนทั้งหมดไปส่งมอบให้พนักงานสอบสวนชำนาญการโรงพักประตูน้ำส่งสารเด็ก
และเยาวชนจังหวัดธัญบุรีเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมายพร้อมกับแจ้งผู้ปกครองนักเรียนให้ทราบต่อไป
คะ

T5/ก: นี่ฮะนี่ต้องถือเป็นปัญหาในประจำวันนะครับถึงจะยังไม่มียุทธวิธีแต่ถ้าทั้ง
เอาไว้ก็กลายเป็นเรื่องเป็นราว//คะ//แล้วก็ไม่ควรจะปล่อยให้เป็นเรื่องเล็กต่อไปนะครับ นี่ครอบครัว
ตัว 6 คนเมื่อวานนี้มีอาวุธมีดอย่างที่เห็นเนี่ยนะฮะ ดูท่าสิครับนี้จะไปรบกับใครละเนี่ย **ไอ้โห!!** ดูฮะ
ฮะในโลกนี้จะมีหรือเปล่านี่จู่ๆ เด็กวัยรุ่นเด็กเทคนิคมาถือ มีดดาบแบบนี้ **ไอ้โห!!** //คะ// ส่วนที่ขอนแก่น
นะครับเป็นเรื่องใหญ่อยู่เหมือนกันเมื่อวานนี้เป็นที่เปิดเผยนะครับช่วงบ่ายหลังจากเกิดเหตุการณ์

ประมาณเกือบๆ ตีสี่ คุณศตวรรษ วงศ์กรงซึ่งอยู่ที่บ้านเอื้ออาทรการเคหะอยู่ที่เมืองขอนแก่นพานักข่าวของเราไปสำรวจตรวจสอบรอบ บ้านหลังจากเมื่อคืนตอนตีสามครึ่งเกือบๆตีสี่มีกลุ่มวัยรุ่นประมาณ 5 ถึง 6 คนประเบิดขวด 2 ลูกและก็เอาอิฐทุบกระจก รถยนต์ที่จอดอยู่เนี่ยแตกเสียหาย คุณศตวรรษ เล่านะครับว่าตอนสักตีสามครึ่งเนี่ยน้องไบรท์

(เรื่องเล่าเหล่านี้ ประจำวันที่ 27 พฤษภาคม 2558)

จากตัวอย่างผู้วิจัยพบว่ามีการใช้คำอุทานแสดงความรู้สึกต่อเหตุการณ์นักเรียนอาชีวะพกพาอาวุธมีดไปในที่สาธารณะ เมื่อดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบพบอาวุธเป็นจำนวนมาก ผู้เล่าข่าวจึงอุทานแสดงความตกใจ ที่กลุ่มนักเรียนอาชีวะพกพาอาวุธมีดไปบนรถประจำทาง แสดงให้ผู้ชมรายการเห็นว่าเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นเรื่องที่ไม่ปกติ ไม่สมควรให้เกิดขึ้นในสังคม

2. การซ้ำคำ วลีและประโยค

ผู้วิจัยพบว่าการซ้ำคำ วลีหรือประโยคสอดคล้องกับเครื่องมือ (Instrumentalities) ที่ช่วยให้การเล่าข่าวมีความน่าสนใจ ถือเป็นการเล่นคำเพื่อสร้างจุดที่ควรเน้นในการเล่าให้ผู้ชมทางบ้านได้ขบคิดและวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ เป็นการโน้มน้าวความสนใจให้กับผู้ชมทางบ้านได้เข้าใจในรายละเอียดที่สำคัญของข่าวมากขึ้น การซ้ำคำนั้นสอดคล้องกับแนวคิดของนวรรณ พันธุมธา (2558 : 330) ซึ่งอยู่ในเรื่องประโยคสัมพันธ์ คือ ประโยคที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กัน มีค่านามหรือคำกริยาซ้ำกัน หรือบางกรณีอาจจะซ้ำทั้งค่านาม คำกริยา คำขยาย ซึ่งในงานของผู้วิจัยก็เช่นกัน นอกจากซ้ำคำแล้วก็ยังพบการซ้ำวลีหรือประโยคเพิ่มเติมด้วย โดยเฉพาะที่เป็นคำสำคัญหรือประโยคสำคัญในข่าวซ้ำกันแสดงการเน้นย้ำเนื้อความติดต่อกันเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่งของผู้เล่าข่าว นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบวลิติดปาก ที่ผู้เล่าข่าวใช้เป็นประจำในการนำเสนอข่าวได้แก่คำว่า บางช่วงบางตอน นั้นแหละละ นี่แหละครับ ทั้งนี้ทั้งนั้น หรือไม่ประการใด ก็ว่ากันไป

ตัวอย่างที่ 1

T32/ก: จู๋ ๆ นายพิชิตก็พูดกับแอร์โฮสเตสในทำนองว่า**เก็บกระเป๋าให้ตีระวังมี**
ระเบิดซ่อนอยู่แค่นี้ละ เก็บกระเป๋าให้ตีระวังมีระเบิดซ่อนอยู่ปรากฏว่าแอร์โฮสเตสแจ้งกับต้นก่อนที่ จะมีการสั่งยกเลิกเที่ยวบิน แล้วอพยพผู้โดยสารออกจากเครื่อง แล้วให้เจ้าหน้าที่ไอทีของท่าอากาศยานดอนเมืองเข้ามาตรวจสอบกระเป๋าใบนั้น สุดท้ายไม่พบวัตถุต้องสงสัย ไม่พบระเบิด และนายพิชิตบอกแต่เพียงว่า **แค่จะจับแอร์จะจับแอร์ก็เลยทยอกล้อ** ว่า ในทำนองว่าน้องเก็บกระเป๋าให้ตีระวังมีระเบิด เท่านั้นละละ เรื่องราวกลุ่กลามอย่างที่บอกไปเพราะเรื่องอย่างนี้มันล้อเล่นกันไม่ได้ ท่านผู้ชมจะเห็นภาพนะฮะการอพยพผู้โดยสารเนี่ยน้องไบรท์

T34/ข: ก็เอากระเป๋ามาเรียงๆอย่างนี้เลยนะคะ อพยพผู้โดยสารลงและก็ต้องยกเล็ก
เที่ยวบินนี้ไปเลยอะคะ

T35/ก: อพยพเอากระเป๋าเครื่องมาเรียงตรวจกันแบบนี้เลยอะ [ใช้ค่ะ] เพราะจะจับ
แอร์โฮสเทลเท่านั้นเอง นี้อะ เป็นบทเรียนครั้งสำคัญเลย บ่ายสองโมงเมื่อวานนี้ ตำรวจสน.ย่อยตอน
เมืองส่วนแยกสนามบินดอนเมืองรับแจ้งเหตุ...

(รายการเรื่องเล่าเช้านี้ วันจันทร์ ที่ 2 พฤศจิกายน 2558)

จากตัวอย่างเป็นข่าวสังคมทั่วไป ผู้เล่าข่าวเลือกใช้กลวิธีซ้ำประโยคที่สื่อถึงสาเหตุ
ของข่าวนี้นำมาพูดซ้ำกันถึงสองครั้ง คือประโยคที่ว่า “เก็บกระเป๋าให้ดีระวังมีระเบิดซ่อนอยู่เก็บ
กระเป๋าให้ดีระวังมีระเบิดซ่อนอยู่” เพื่อย้ำให้ผู้ฟังทราบว่านายพิชิตพูดอย่างไรถึงเป็นสาเหตุที่ทำให้
เครื่องบินไม่สามารถบินได้ตามปกติ โดยเหตุการณ์อพยพผู้โดยสารลงจากเครื่องบินที่มาจากการบิน
ประโยคนี้ของชายคนดังกล่าว หลังจากนั้นผู้เล่าข่าวเลือกพูดซ้ำอีกครั้งคือวลีที่ว่า “แค่จะจับแอร์จะ
จับแอร์” เพื่อเล่าคำอ้างของนายพิชิตว่าเพราะเหตุใดถึงพูดเกี่ยวกับระเบิดให้แอร์โฮสเทลได้ยิน ผู้เล่า
ข่าวได้เน้นนำให้ผู้ฟังได้เข้าใจถึงความไม่เหมาะสม การกระทำของนายพิชิตนี้ให้ผู้ฟังทราบ ทำให้ผู้ฟัง
เข้าใจรายละเอียดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบนเครื่องบินได้ อีกทั้งยังเป็นการย้ำเพื่อเตือนสติให้คนฟังไม่
กระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมดังเช่นในข่าว การพูดหยอกล้อของนายพิชิตในครั้งนี้ไม่คุ้มค่ากับความ
เสียหายที่ตามมาในภายหลัง

ตัวอย่างที่ 2

T28/ข: ใช้ค่ะท่านนายกบอกว่ารถคันแรกนี้สนับสนุนให้ซื้อรถให้ได้ภาษีคืนแต่ปรากฏ
ว่ารัฐเนี่ยต้องเสียรายได้จากภาษีไปสักประมาณ 1 แสนล้านบาทเพราะฉะนั้นถ้าหากว่าไม่เข้ามา
ควบคุมพลเอกประยุทธ์ บอกว่าเศรษฐกิจอาจหนักกว่านี้นะคะ สิ่งที่รัฐบาลพลเอกประยุทธ์กำลัง
ขับเคลื่อนก็คือจะต้องเดินไปข้างหน้า ถือว่าอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนผันที่จะนำไปสู่ความยั่งยืนท่าน
บอกยอมรับว่าการจัดระเบียบธุรกิจสีเทาทำให้เงินในระบบหายไปหนึ่งในสามของจีดีพีแต่ว่ารัฐบาลก็มี
ความจำเป็นที่จะต้องทำเพื่อให้ธุรกิจเข้าสู่ระบบ

T29/ก: ฟัง**บางช่วงบางตอน**คุณะครับ(ปล่อยสัมภาษณ์นายก) **นี่ละครับ**ท่านผู้ชม
ครับ นายกรัฐมนตรีระบุครับว่าถ้าไม่เข้ามาวันนี้อาจจะหนักกว่านี้ชะด้วยซ้ำไปอยากให้อ่านทำความเข้าใจกับประชาชนว่าเศรษฐกิจที่ไปพูดกันว่าตกต่ำจริงๆส่วนหนึ่งก็ไม่ใช่อีกส่วนหนึ่งก็ได้เป็นเพราะ
รัฐบาลเพราะต้องดูเศรษฐกิจโลกด้วยและปัจจัยในประเทศอื่นๆตนไม่ได้ปฏิเสธความรับผิดชอบก็ต้อง
ขอความเป็นธรรม อย่างที่บอกไปเนี่ยนะครับ ...

จากตัวอย่างพบคำว่า “บางช่วงบางตอน” จากผู้เล่าข่าว ก เป็นวลีติดปากที่ผู้เล่าข่าว ใช้เมื่อมีการนำเสนอเสียงสัมภาษณ์จากแหล่งข่าว จากตัวอย่างนี้เป็นเสียงของนายกรัฐมนตรีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่มีการตัดต่อบางส่วนของบทสัมภาษณ์ทั้งหมด เพื่อนำเสนอบางส่วนที่เป็น ประเด็นสำคัญของเนื้อหาที่นำเสนอ ผู้เล่าข่าวจึงใช้วลีติดปากที่ว่า “บางช่วงบางตอน” เพื่ออธิบายว่า ไม่ใช่ทั้งหมดของบทสัมภาษณ์ แต่เป็นสาระ สำคัญบางส่วนเท่านั้นที่นำมาออกอากาศ เมื่อฟังบท สัมภาษณ์จบ พบว่าผู้เล่าข่าวมักใช้คำว่า “นี่/นั่นล่ะครับ/ฮะ” จากตัวอย่างพบคำว่า “นี่ล่ะครับ”

3. การลำดับคำเชื่อม

ผู้วิจัยพบว่ากลวิธีการลำดับคำเชื่อม วลีหรือประโยคมีความสอดคล้องกับวัจนกรรม การสนทนาเรื่องทั่วไป (Social Talk) ผู้เล่าข่าวมักสนทนากัน สะท้อนให้เห็นภาษาไม่เป็นทางการ ปรากฏในการเล่าข่าว ผู้เล่าข่าวใช้ภาษาไม่เป็นไปตามหลักไวยากรณ์แต่ผู้ชมทางบ้านก็สามารถเข้าใจ ได้เพราะเป็นภาษาพูด นอกจากนี้การเล่าข่าวนั้นก็ใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการเพื่อให้ผู้ชมทางบ้านรับรู้ และเข้าใจข่าวสารได้ง่ายขึ้นอีกด้วย

คำเชื่อม ตามความหมายของนวรรณ พันธุเมธา (2558 : 89) หมายถึงคำหรือ กลุ่มคำที่ใช้แสดงความความสัมพันธ์ระหว่างคำ กลุ่มคำหรือประโยค ได้แก่ คำเชื่อมเดี่ยว เช่น กว่า ถ้า เพราะ ฯลฯ และคำเชื่อมผสม เช่น หรือถ้า ถ้าเผื่อ เพราะว่า ฯลฯ ซึ่งลำดับคำเชื่อมจะสามารถอยู่ได้ ทั้งส่วนนำประโยค ในประโยค และท้ายประโยค ซึ่งในบทสนทนาบางครั้งมีการลำดับคำเชื่อมไม่ เป็นไปตามลำดับที่ถูกต้องตามไวยากรณ์ แต่สามารถเข้าใจได้เพราะมีบริบทลักษณะดังกล่าวสะท้อน ความไม่เป็นทางการ

ตัวอย่างที่ 1

T47/ก: เพราะฉะนั้นวันนี้ภาคเหนือกับภาคอีสานอุณหภูมิจะลดลง 1 ถึง 2 องศา และก็มีลมแรง

T48/ข: มีหมอกบางในตอนเช้า::

T49/ก: ภาคเหนือบางที่จะมีฝนได้นะครับสัก 20 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ [คะ] **ขณะที่** ภาคใต้ฝั่งตะวันออก 70 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่เลยนะครับ **สำหรับฝน**

T50/ข: ฝั่งตะวันตก 60 เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่คะ

(รายการเรื่องเล่าเช้านี้ วันจันทร์ ที่ 2 พฤศจิกายน 2558)

จากตัวอย่างเป็นข่าวพยากรณ์อากาศ พบว่าผู้เล่าข่าวใช้คำเชื่อม “ขณะที่ ... สำหรับ” เพื่อเชื่อมประโยคที่ผู้วิจัยเน้นตัวหนาไว้ รูปแบบของประโยคเรียงลำดับไม่ถูกต้องตามไวยากรณ์ ปรากฏให้เห็นลักษณะที่ไม่เป็นทางการ แสดงให้เห็นว่าแม้ผู้เล่าจะใช้คำเรียงลำดับประโยคไม่ถูกต้อง แต่ผู้ฟังก็สามารถเข้าใจได้จากบริบทแวดล้อม ผู้เล่าข่าวไม่ได้มีการแก้ไขคำพูด ลักษณะดังกล่าวเป็นภาษาพูดที่ผู้ฟังสามารถทำความเข้าใจได้

ตัวอย่างที่ 2

T89/ก: 11 นาฬิกา 22 นาที เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์กลับมาว่ากันต่อละครับท่านผู้ชม ละครับมาละครับสำหรับงานการแสดงระดับโลก เซิร์ค ดู โซเลย์มันตรามายาพิศวงนะครับ

T90/ข: ที่เคยนำเสนอท่านผู้ชมไปก่อนหน้านี้คะนี่เป็นการแสดงระดับโลกจริง ๆ และได้รับแจ้งจากทางเครือเจริญโภคภัณฑ์เค้ามีโครงการซีพีसानฝันปันโอกาสเปิดโลกแห่งจินตนาการสู่เด็กนักเรียนชนบทที่ห่างไกลโดยเป็นโครงการซีพีसानฝันปันโอกาสพาเด็กนักเรียนในชนบทที่ห่างไกล 1,000 คนมาเปิดโลกแห่งจินตนาการ มาชมการแสดงระดับโลก เซิร์ค ดู โซเลย์มันตรามายาพิศวงที่ตามไลฟ์อินแบงค์ค็อก 2015 กันแบบติดขอบเวทีนี้เป็นโอกาสดีของเด็ก ๆ ในชนบทห่างไกลเป็นโชว์ที่จัดขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยและในเอเชียสำหรับการแสดงระดับโลกที่ว่านี่ซึ่งประสานทั้งศาสตร์และกายกรรมผาดโผนรวมถึงยิมนาสติกที่มีความงดงามแข็งแรง การแต่งกายที่สวยงามประณีตเทคนิคแสงสีเสียงรวมถึงการเล่นซึ่งทำให้เซิร์ค ดู โซเลย์ประสบความสำเร็จมาแล้วทั่วโลกมีผู้ชมมากกว่า 155 ล้านคนคะ

T91/ก: แสดงมาแล้วทั่วโลกมากกว่า 300 เมืองใน 6 ทวีปทั่วโลกละวันนี้มาถึงประเทศไทยแล้วละครับติดตามรายละเอียดได้ที่เฟซบุ๊กขึ้นให้ดูหน้าจอนะครับเป็นโอกาสของเด็กในชนบทเด็กนักเรียน 1,000 คนมาติดขอบเวทีเลยที่เคยมาแสดงในห้องส่งเนี่ยถือว่าเรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ มากเพราะการแสดงใหญ่เนี่ยคงมาตระการตาจริง ๆ ที่เห็นเนี่ยนะฮะท่านผู้ชมครับและสำหรับผู้ชมเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์นะครับเครือเจริญโภคภัณฑ์หรือ CP ส่งบัตรมามอบให้นะฮะ

T92/ข: เป็นบัตรเซิร์ค ดูโซเลย์มันตรามายาพิศวงไลฟ์อินแบงค์ค็อก 2015 ค่ะ

T93/ก: 5 รางวัลรางวัลละ 2 ที่นั่งที่นั่งละ 4,000 บาทนะครับท่านผู้ชมครับ

T94/ข: เป็นรอบของวันที่ 2 วันพรุ่งนี้ 4 โมงครึ่งเพราะฉะนั้นถ้าท่านได้ถ้าเราแจ้งให้มารับบัตรโดยเร็วคะบัตรใบละ 4000 ไม่อยู่ 10 ใบมอบให้ 5 ท่านท่านผู้ชมแจ้งข่าวบอกกล่าวตามปกติถ้าอยากจะได้ให้หวังเลยว่าเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์คะส่วนถ้าเป็นแล้วงั้นแล้วแฟนข่าวตามปกติ

(รายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ วันที่ 1 สิงหาคม 2558)

จากตัวอย่างดังกล่าวพบว่าเป็นการประชาสัมพันธ์การแสดง พบว่าผู้เล่าข่าวใช้คำเชื่อมในหลายตำแหน่งตามคำที่เน้นตัวหนาไว้ เช่น ถ้า เป็นคำเชื่อมเดียว พบในประโยคที่ว่า **ถ้า** *อยากจะได้ให้หวังเลยว่าเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ค่อนอกจากนั้นคำเชื่อมยังสามารถจำแนกได้ตามตำแหน่งที่วางของประโยคอีกด้วย เช่นคำว่า **ซึ่ง** *ประธานทั้งศาสตร์และกายกรรมผาดโผนรวมถึงยิมนาสติกที่มีความงดงามแข็งแรง การแต่งกายที่สวยงามประณีต เทคนิคแสงสีเสียงรวมถึงการเล่น**ซึ่งทำให้**เชิร์ค ดุโซเลย์ประสบความสำเร็จมาแล้วทั่วโลกมีผู้ชมมากกว่า 155 ล้านคนค่อนตรงนี้พบว่า **ซึ่ง** คำแรกทำหน้าที่เป็นคำเชื่อมนำประโยคเชื่อม และคำว่า **ซึ่งทำให้** ทำหน้าที่เป็นคำเชื่อมในประโยคเชื่อม สำหรับการใช้คำว่า “ซึ่ง” นั้นมักจะปรากฏซ้ำกันบ่อยในการใช้เชื่อมคำภาษาที่เป็นทางการ ผู้วิจัยพบว่าการใช้คำว่า “ซึ่ง” เชื่อมบ่อยครั้งทำให้ลักษณะดังกล่าวเป็นการใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการของผู้เล่าข่าว**

4. การใช้คำบอกความเห็น

ผู้วิจัยพบว่าผู้เล่าข่าวใช้กลวิธีคำบอกความเห็นสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของรายการ เพื่อนำเสนอข่าวสารที่สอดแทรกข้อคิดเห็น และความรู้สึกส่วนตัวลงไปพร้อมกับการเล่าข่าว และยังสอดคล้องกับลำดับวัจนกรรมการเล่าข่าวอีกด้วย บางครั้งผู้เล่าข่าวสรุปตามความเข้าใจของตนเอง หรือวิเคราะห์ไปตามความรู้สึกของตนเองอย่างไรก็นำเสนอผ่านการเล่าข่าวแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกที่มีของผู้เล่าข่าวต่อข่าวนั้น ๆ คำบอกความเห็นตามความหมายของนวรรณ พันธุเมธา (2558 : 71) คำบอกความเห็นของผู้พูดเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของคำกริยาและความจำเป็นของผู้ทำกริยา เช่น คำว่าต้อง ย่อม น่าจะ อาจจะ ควรจะ เห็นจะ ทำจะ คงจะ คำคาดเดาหรือคาดคะเน ผู้เล่าข่าวใช้คำที่แสดงความมั่นใจหรือไม่มั่นใจเพราะเป็นความเห็นของผู้เล่าข่าวเอง

ตัวอย่างที่ 1

T121/ก: นี่ทำเป็นตัวอย่างเป็นคู่มือให้คุณครูไปวางแผนการเรียนการสอนและก็วางแผนการจัดกิจกรรมเพราะฉะนั้นประเด็นสำคัญน่าจะอยู่ที่ว่าครูพร้อมขนาดไหน//คะ//ไม่อย่างนั้นครูก็ทำอะไรไม่ถูกเหมือนกันนี่นะฮะ//ใช่://**แต่เข้าใจว่าคงพร้อมถ้าดูตัวอย่างอย่างที่ว่าเนี่ย** มีตัวอย่างที่น่าสนใจนะครับท่านผู้ชมครับก็คืออย่างโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษากรุงเทพฯผู้อำนวยการโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา...

T122/ข: รู้จักการเข้ากลุ่มและก็ได้พัฒนาความถนัดตามความสนใจของตัวเองนะคะ และในอนาคตผอ.ปรเมศวร์ ก็บอกว่าอาจจะจัดกิจกรรมขยายรูปแบบอื่นๆเพิ่มมากขึ้น...

T123/ก: อย่างเตรียมอุดมฯ เค้ายายเข้มวิชาการ//คะ//ขนาดกิจกรรมเค้ายังค่อนข้างเข้มเลยนี่นะฮะ//ใช่คะ//ไปดูผู้อำนวยการโรงเรียนวัดदानบุญ อาจารย์สุดารัตน์ พล เอ่อ พลแพงพาท่านบอกนะครับว่ายังไม่ได้เข้าร่วมหรอก แต่วางแผนกิจกรรมในช่วงบ่ายและติดตามข่าวสาร

จากช่องทางต่างๆ โดยอยากให้ครูเน้นเรื่องการส่งเสริมทักษะอาชีพเพราะเด็กที่มาเรียนส่วนใหญ่ฐานะยากจน ถ้าโรงเรียนจะร่วมเนี้ย จะเน้นเรื่องทักษะอาชีพติดตัวในอนาคต **นี่สะ! ก็คงจะแปลว่าถ้าอย่างโรงเรียนนี่สอนอาชีพเลย//ใช้คะ//**สอนอาชีพเลยว่ากันตรงๆ//อืม//นี่ๆเป็นตัวอย่างที่แตกต่าง ลองติดตามคุณะฮะ เดี่ยวถึงเวลาก็คงได้เห็นภาพกันว่ามีกิจกรรมอะไรบ้างที่เรายกตัวอย่างมาอันนี้ กระทรวงเค้าจัดไว้ให้แต่ไม่จำเป็นว่าต้องไปยึดติดใช้ไหม?

(รายการเรื่องเล่าเช้านี้ วันจันทร์ ที่ 2 พฤศจิกายน 2558)

จากตัวอย่างผู้วิจัยพบว่าผู้เล่าข่าวเลือกใช้คำบอกความคิดเห็นเพื่อสรุปสิ่งที่เล่าให้ฟัง โดยใช้คำว่า “แต่เข้าใจว่า” และ “ก็คงจะแปลว่า” คำว่า “เข้าใจว่าคงพร้อม” เป็นคำที่ผู้เล่าข่าวแสดงความคิดเห็นโดยพิจารณาจากสภาพแวดล้อมถึงความเป็นไปได้ในการที่โรงเรียนต่าง ๆ จะดำเนินกิจกรรมตามนโยบายของรัฐบาลลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ แสดงให้เห็นว่าไม่ได้นำเสนอสิ่งที่เป็นข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียว แต่สรุปข้อมูลจากการพิจารณาให้ผู้ชมรายการด้วย คำว่า “ก็คงจะแปลว่าถ้าอย่างโรงเรียนนี่ สอนอาชีพเลย” เป็นการแสดงความคิดเห็นของผู้เล่าข่าวจากการพิจารณาการให้สัมภาษณ์ของ อาจารย์สุดารัตน์ พลแพงพา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดด่านบุญกับการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าร่วมนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของรัฐบาล ผู้เล่าข่าวเลือกสรุปประเด็นโดยการนำเสนอความเห็นของตนให้ผู้ชมรายการ ถือเป็นการโน้มนำความคิดของผู้เล่าด้วยการสรุป ย่อย่อเนื้อหาสำคัญจากประเด็นข่าว ซึ่งในการนำเสนอข่าวนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ข้อมูลจะต้องเป็นข้อเท็จจริง ข้อมูลที่นำเสนอให้ผู้ชมรับรู้ไม่ควรเป็นเพียงการสันนิษฐาน การคาดเดาหรือการคาดคะเน เมื่อผู้เล่าข่าวใช้คำแสดงความคิดเห็นทำให้ข้อมูลตรงนี้เกิดความไม่ชัดเจน ผู้ชมรายการอาจเข้าใจข้อมูลที่คลาดเคลื่อนได้

ตัวอย่างที่ 2

T74/ก: ขณะนี้เมื่อวานนี่นะครับที่สมุทรปราการ ตำรวจบางแก้ว นำกำลังจับกุมตัวหญิงคนหนึ่ง อายุ 37 ปี ชื่อ บุ่ม พร-พระประทุม แม่ค้าขายส้มโอนลอตเตอรี่ คือมีแผงขายแต่จริงๆข้างในปรากฏว่าเป็น หวยเถื่อน นี่สะ จับได้พร้อมของกลางเป็น โปยสลากกินรวบมีข้อความชิงโชค สองตัวล่าง พันสี่ร้อยบาท ๑๖๖๖๖๖๖๖ บาท แปะใบ ติดแนบอยู่ภายในแผงไม้ขายลอตเตอรี่ แบบพับปิดได้ อย่างที่เห็นนี่แหละ จับกุมได้ที่สี่แยกตลาดสวนสน หน้าร้านสะดวกซื้อ ที่บางแก้ว บางพลีสมุทรปราการ//คะ//นี่สะ เจ้าตัวบอกนะครับว่า ก็เอามาขายจริง ปะปนอยู่กับลอตเตอรี่จริงๆ เพื่อเป็นรายได้เสริม **ความจริงตัวลอตเตอรี่เนี่ยมันเป็นรายได้เสริมอยู่แล้ว//อืม//นี่โดนเลยฮะ**

(รายการเรื่องเล่าเช้านี้ วันจันทร์ ที่ 2 พฤศจิกายน 2558)

จากตัวอย่างเป็นเกี่ยวกับการขายหวยเถื่อนแล้วนำลอตเตอรี่มาขายบังหน้า ผู้วิจัยพบว่าผู้เล่าข่าวแสดงความเห็นว่า “*ความจริงตัวลอตเตอรี่เนี่ยมันเป็นรายได้เสริมอยู่แล้ว*” ลักษณะนี้พบว่าผู้เล่าข่าวมีความมั่นใจที่จะแสดงความเห็นว่าลอตเตอรี่เป็นรายได้เสริม แสดงให้เห็นว่าผู้เล่าข่าวมีมุมมองในการอาชีพขายลอตเตอรี่อย่างไร จากข้อความนี้สามารถวิเคราะห์ได้ว่าความเห็นของผู้เล่าข่าวอาจไม่เป็นความจริงเสมอไป เพราะมีผู้จำหน่ายลอตเตอรี่เป็นอาชีพหลักเป็นจำนวนมาก หากกล่าวว่าการขายลอตเตอรี่เป็นรายได้เสริมจึงไม่ถูกต้อง

ตัวอย่างที่ 3

T42/ก: สิบเอ็ดนาฬิกา สิบนาที เรื่องเล่าเสาร์อาทิตย์นะครับ กลับมาว่ากันต่อนะครับขออนุญาตที่จะไล่เรียงเพราะนี่เป็นเรื่องของประวัติศาสตร์จริงๆนี่นะฮะ ในแง่ของสถิติน่าจะ เอ่อทำลายสถิติโลกนะครับท่านผู้ชมครับ ผมยังไม่มีข้อมูลอย่างเป็นทางการและก็ได้เป็นผู้รอบรู้ในแวดวงนี้ แต่ถ้าประมวลจากข้อมูลข่าวสารที่มี เค้มีการคู่สถิติกันสองตัว ตัวหนึ่งก็คือราคาต่อเมกะเฮิร์ตต่อจำนวนประชากร ซึ่งก่อนหน้าที่จะประมวลในประเทศไทยเนี่ย ฮ่องกงเป็นอันดับหนึ่งนะครับกับการประมวลคลื่นแก้วร้อย ...

(เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ ประจำวันที่ 19 ธันวาคม 2558)

จากข้อความตัวอย่างผู้เล่าข่าวแสดงความไม่มั่นใจในการเล่าข่าว พบว่ามีการออกตัวก่อนเล่าข่าวของผู้เล่าข่าว การออกตัวเป็นการแสดงถึงความไม่มั่นใจในเรื่องที่จะพูด ดังนั้นข้อมูลต่าง ๆ ที่นำเสนอจึงเป็นการแสดงความเห็นของผู้เล่า ข้อมูลที่นำเสนออาจมีความคลาดเคลื่อนหลังจากการเล่าข่าวได้ ผู้เล่าข่าวจึงเลือกที่จะต้องเกริ่นนำเพื่อป้องกันความผิดพลาดไว้ก่อนหากพบว่าข้อมูลผิดพลาดในภายหลัง มีผลต่อความน่าเชื่อถือต่อรายการและผู้ชมรายการ

5. การใช้คำถาม

ผู้วิจัยพบว่ากลวิธีการใช้คำถามของผู้เล่าข่าวสอดคล้องกับเครื่องมือ (Instrumentalities) เป็นการตั้งจุดสังเกตที่น่าสนใจให้กับผู้ชมทางบ้านได้มีส่วนร่วมในการติดตามผู้ชมทางบ้านจะได้เข้าใจในเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอมากขึ้น นับเป็นเทคนิคหนึ่งที่น่าสนใจของผู้เล่าข่าว มีคำบอกการถามตามแนวคิดของนวรรธณ พันธุเมธา (2558 : 132) คือ มีคำที่ทำให้ประโยคแจ้งให้ทราบกลายเป็นประโยคถามให้ตอบ มี 2 คำ ได้แก่ คำว่า หรือ กับ ไหม ทั้ง 2 คำ อยู่ท้ายประโยคต่างกันว่าหรือ ผู้ถามทราบเรื่องราวมาบ้างแล้ว ขณะที่ ไหม ผู้ถามไม่ทราบเรื่องราวมาก่อน การใช้คำถามในลักษณะนี้ผู้ถามมีทั้งต้องการคำตอบและไม่ต้องการคำตอบ หรือบางครั้งผู้เล่าข่าวก็อาจตอบเองทั้งนี้ก็เพื่อวัตถุประสงค์บางประการ

ตัวอย่างที่ 1

T103/ก: เมื่อวานนี้เลขาฯ พฐ. นะครับ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คุณการุณ สกกุลประดิษฐ์ บอกนะครับว่า กำชับไปถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาทั่วประเทศ ให้ลงไปติดตามดูแลโรงเรียนในพื้นที่รวมถึงบางแห่งจะมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเป็นต้นว่าอยากให้โรงเรียนที่ไม่ได้ร่วมนำร่อง ลองปรับลดเวลาเรียนคู่ขนานกันไปเพื่อเตรียมความพร้อม ...

T104/ข: พัฒนาการการเรียนการศึกษามีประสิทธิภาพ ครูและนักเรียนมีความสุขก็จะขยายเพิ่มตามนโยบายของรัฐมนตรีศึกษาธิการพลเอกดาพงษ์รัตนสุวรรณนะคะ

T105/ก: อ๊ะ ไม่รู้ว่าน้องๆชอบหรือเปล่า แบบนี้เนี่ยนะฮะ//คะ//สี่เดือนนะครับจะประเมินผลข้อดีข้อเสีย ขณะที่ปลัดกระทรวงศึกษาธิการพลเอกดาพงษ์รัตนสุวรรณ เมื่อวานนี้บอกนะครับว่ากำชับให้ดูแลการประเมินการนโยบายนี้ให้เป็นระบบซึ่งที่ผ่านมา มีการจัดส่งคู่มือกิจกรรมลดเวลาเรียน เป็นกิจกรรมตัวอย่างสามร้อยเก้าสิบกิจกรรมไปยังโรงเรียนที่ร่วมนำร่อง ...

(รายการเรื่องเล่าเช้านี้ วันจันทร์ ที่ 2 พฤศจิกายน 2558)

จากตัวอย่างผู้วิจัยพบว่าผู้เล่าชาวเลือกกลวิธีใช้คำถาม "ไม่รู้ว่าน้องๆชอบหรือเปล่า แบบนี้เนี่ยนะฮะ" แสดงให้เห็นว่าผู้เล่าชาวทราบมาก่อนว่านโยบายดังกล่าวมีทั้งผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย การตั้งคำถามครั้งนี้แสดงให้เห็นผู้เล่าชาวต้องการกระตุ้นให้ผู้ชมรายการได้คิดถึงผลดีและผลเสียที่จะเกิดขึ้นตามมา พร้อมทั้งยังเล่าเสริมอีกว่าใช้เวลาสำหรับการประเมินนโยบายนี้เป็นเวลา 4 เดือนก็จะทราบผลจากโรงเรียนนำร่อง กลวิธีเล่าชาวโดยการ ใช้คำถามทำให้ผู้ชมได้ร่วมกันประเมินและตั้งข้อสังเกตประโยชน์ที่เด็กนักเรียนจะได้รับว่ามีมากหรือน้อยเพียงใด

ตัวอย่างที่ 2

T121/ก: ขณะที่ฝนฟ้าในช่วงนี้ตกที่จังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนืออย่างที่เราทราบนะครับเป็นต้นว่าเมื่อวานนี้ที่ปราจีนบุรีก็ตกเกือบตลอดทั้งวันในหลายพื้นที่ของจังหวัดหนักบ้างเบา ๆ บ้างเกษตรกรที่นั่นคือดีใจนะครับอย่างน้อยพื้นดินชุ่มฉ่ำขึ้นมาบ้างเติมน้ำในแม่น้ำปราจีนบุรีบ้างถึงจะไม่มากส่วนที่จังหวัดตราดจังหวัดตราดจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือสุด//เกาะช้างใช้ไหมคะ?// เกาะช้าง//คะ//ขณะนี้หลังจากเกิดฝนตกหนัก 4-5วันที่ผ่านมาบนไหล่เขาบนเส้นทางระหว่างบ้านของสนกลับบ้านหาดทรายขาว 4 กิโลเมตรมีดินกับหินถล่มลงมาด้วยเส้นทางด้วยความระมัดระวังนะครับขณะที่คลื่นลมยังรุนแรงอยู่มีการเอาธงแดงไปปักเตือนนักท่องเที่ยวขณะนี้ เป็นจังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ//คะ//พยากรณ์อากาศวันนี้มีรสุมตะวันออกเฉียงใต้กำลังแรงยังคงพัดปกคลุมทะเลอันดามันตอนบนประเทศไทยและอ่าวไทย ...

(รายการเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ วันที่ 28 มิถุนายน 2558)

จากตัวอย่างผู้วิจัยพบว่ามีการใช้ประโยคคำถามระหว่างการเล่าข่าวกับผู้เล่าข่าวร่วมรายการ โดยผู้เล่าข่าวถามว่า “*เกาะข้างไข่มุขไหมคะ?*” เมื่อได้ยินผู้เล่าข่าวร่วมรายการพูดถึงจังหวัดตราด จังหวัดทางภาคตะวันออก เป็นคำถามที่ต้องการคำตอบ ผู้เล่าร่วมรายการจึงตอบว่า “*เกาะข้าง*” เป็นการแสดงให้เห็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่าข่าวทั้งสองในระหว่างการเล่าข่าว การสนทนากันระหว่างนำเสนอข่าวทำให้การเล่าข่าวดูไม่เป็นทางการ

6. การใช้คำบอกจำนวน

ตามแนวคิดของนวรรณ พันธุมธา (2558 : 52) ใช้ขยายได้ทั้งคำนามและคำกริยา เช่น จำนวนเลข 1 2 3 หรือ 4 คำบอกปริมาณ เช่น ทุก หลาย ฯลฯ เพื่อแสดงจำนวนหรือบอกปริมาณของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยพบว่าการใช้คำบอกจำนวนของผู้เล่าข่าวสอดคล้องกับวัจนกรรมในการเล่าข่าวเพื่อเป็นการเล่าถึงจำนวนหรือปริมาณของเหตุการณ์ต่าง ๆ นอกจากนี้ผู้เล่าข่าวยังใช้คำบอกจำนวนเพื่อกระตุ้นอารมณ์ของผู้ชมที่บ้านอีกด้วยดังตัวอย่าง

ตัวอย่าง

T53/ก: *อ๊ะ! นี่ตกท้ออีกแล้วละ ท่านผู้ชมครับ เมื่อกกลางดึกที่ผ่านมาก็ภัยมุลนิธกุศล*

...

...

T61/ก: *นี่เดินไม่ได้เลยหลังจากนั้นเนี่ยะ*

T62/ข: *ซ้านะคะ*

T63/ก: *เฮ้! ปฏิบัติการข่าวตกท้อเท่าที่จำได้นี้เป็นข่าวที่สามสี่แล้วนะ [ใช้คะ]*

อ้อหือ! เรามักจะพูดกันว่าหม้อถ้าเกิดขึ้นในต่างประเทศ คนตกท้อนี้มีฐานะเลย [อ้อ ใช้:] คือฟ้องกันเอาเอา- เอาเรื่องเลยละละ [คะ:] อ๊ะ ท่านผู้ชมครับ โอกาสเกิดขึ้นก็มีนะ...

(รายการเรื่องเล่าเช้านี้ วันจันทร์ ที่ 2 พฤศจิกายน 2558)

จากตัวอย่างเป็นข่าวสังคม ผู้วิจัยพบว่าผู้เล่าข่าวใช้คำแสดงจำนวนทั้งตัวเลขและคำบอกปริมาณเพื่อบอกความถี่ของอุบัติเหตุประชาชนเดินตกท้อที่เกิดขึ้นบ่อยในประเทศไทย ผู้เล่าข่าวใช้คำว่า “*นี่ตกท้ออีกแล้วละ*” เป็นคำบอกปริมาณ แสดงให้เห็นเจตนาของผู้เล่าข่าวว่าเกิดขึ้นบ่อยและไม่แปลกใจที่เกิดอุบัติเหตุนี้ขึ้น ผู้เล่าข่าวยังใช้คำว่า “*ปฏิบัติการข่าวตกท้อเท่าที่จำได้นี้เป็นข่าวที่สามสี่แล้วนะ*” ใช้ตัวเลขบอกจำนวนความถี่ที่เกิดอุบัติเหตุขึ้นในตอนท้ายเพื่อสรุปข่าวอีกครั้ง นำคำว่าปฏิบัติการ มานำหน้าข่าวตกท้อ แสดงความรู้สึกระมัดระวังว่าเป็นเรื่องยิ่งใหญ่ที่ควรมีการแก้ไขปัญหอย่างจริงจัง

สรุปผลการวิจัยดังตารางที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์กลวิธีการเล่าข่าวของรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” โดยผู้วิจัยพบว่ากลวิธีที่ผู้เล่าข่าวใช้ในการเล่าข่าวมากที่สุดได้แก่ การใช้คำแสดงความเห็น คิดเป็นร้อยละ 50.12 จากทั้งหมด ผลการศึกษาตามแนวคิดทฤษฎีของนวรรณ พันธุมธา (2558) เผยให้เห็นถึงกลวิธีต่าง ๆ ที่ผู้เล่าข่าวใช้แสดงให้เห็นลักษณะเฉพาะของรายการประเภทการเล่าข่าว กลวิธีเล่าข่าวในรายการเรื่องเล่าเช้านี้ และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ที่สำคัญมีทั้งหมด 6 กลวิธี ดังต่อไปนี้ได้แก่

ตารางที่ 1 แสดงผลการสรุปกลวิธีการเล่าข่าว

กลวิธี	จำนวนที่พบ (คำ)	ร้อยละ (%)
1.การใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึก	31	8.12
2.การซ้ำคำ วลีและประโยค	26	6.84
3.การลำดับคำเชื่อม	68	17.86
4.การแสดงความเห็น	192	50.12
5.การใช้คำถาม	43	11.22
6.การใช้คำบอกจำนวน	22	5.82
รวม	382	100.00

การใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึก คิดเป็นร้อยละ 8.12 การซ้ำคำ วลีหรือประโยค คิดเป็นร้อยละ 6.84 การลำดับคำเชื่อมคิดเป็นร้อยละ 17.86 การแสดงความเห็นคิดเป็นร้อยละ 50.12 การใช้คำถาม คิดเป็นร้อยละ 11.22 การใช้คำบอกจำนวนคิดเป็นร้อยละ 5.82 จากผลวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่ากลวิธีที่ผู้เล่าข่าวใช้ในรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ มากที่สุดได้แก่ กลวิธีการใช้คำแสดงความเห็น รองลงมา ได้แก่ กลวิธีการลำดับคำเชื่อม กลวิธีการใช้คำถาม กลวิธีการใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึก กลวิธีซ้ำคำ วลีหรือประโยคและสุดท้ายคือกลวิธีการใช้คำบอกจำนวน แสดงให้เห็นว่าผู้เล่าข่าวนั้นเลือกใช้กลวิธีการใช้คำแสดงความเห็นเป็นส่วนใหญ่ของการเล่าข่าวนอกเหนือจากจุดมุ่งหมายเพื่อเล่าข่าวนวนและความบันเทิงแก่ผู้ชมแล้วผู้เล่าข่าวยังแทรกข้อคิดเห็นความรู้สึกส่วนตัว ดึงอารมณ์ร่วมจากผู้ชมรายการเข้ามาเป็นเทคนิคที่ทำให้การนำเสนอข่าวน่าสนใจ

มากขึ้น ผู้เล่าข่าวจะเลือกใช้กลวิธีต่าง ๆ เพิ่มเติมในการนำเสนอประกอบตามความเหมาะสมกับประเภทข่าวในการเล่าข่าวเพื่อให้ผู้ชมเข้าถึงการรับข่าวสารหรือนัยสำคัญที่ผู้เล่าข่าวต้องการถ่ายทอดได้ง่ายขึ้น ส่งผลให้รายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ มีผู้ติดตามและให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก จนทำให้เป็นรายการข่าวที่ประสบความสำเร็จในปัจจุบัน

จากการศึกษารายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ ผู้วิจัยพบว่าจุดเด่นของรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ คือการเล่าข่าวให้เข้าใจง่าย มักแสดงอารมณ์ร่วมประกอบการเล่าข่าวซึ่งเป็นกลวิธีที่พบบ่อยที่สุดของรายการ ผู้เล่าข่าวนำข่าวมาเล่าให้ผู้ชมที่บ้านเข้าใจง่ายมีการตั้งคำถามประกอบแต่ละประเด็นเพื่อกระตุ้นให้คนฟังได้ทำความเข้าใจตามระหว่างการเล่า นับเป็นกลวิธีที่พบบ่อยลำดับที่สอง อีกทั้งยังใส่ข้อคิดเห็น แสดงทัศนคติของตนเองลงไปซึ่งเป็นกลวิธีที่พบบ่อยเป็นลำดับถัดมา ทั้งนี้ก็เพื่อให้ง่ายต่อการโน้มน้าวความคิดในแต่ละประเด็นข่าว การใช้ภาษาพูดทำให้คนฟังเข้าใจในตัวข่าวได้ง่ายมากขึ้น พร้อมความบันเทิงแทรกไประหว่างการเล่าข่าวด้วยเทคนิคต่าง ๆ ทำให้สะดวกแก่การบริโภคข่าวสารของผู้ชมสามารถเข้าถึงการรับข่าวสารได้ง่ายขึ้น ส่งผลให้รายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ เป็นรายการข่าวที่ได้รับความนิยม ทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นพัฒนาการของรายการโทรทัศน์ประเภทข่าวที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองการแข่งขันทางธุรกิจของโทรทัศน์ไทยในปัจจุบัน

การศึกษากลวิธีการเล่าข่าวของทำให้เห็นภาพรวมของการสื่อสารระหว่างผู้เล่าข่าวที่มีต่อผู้ชมรายการซึ่งมีลักษณะเฉพาะและแตกต่างจากการสื่อสารทั่วไปในชีวิตประจำวัน บริบทแวดล้อมมีผลต่อการเลือกใช้กลวิธีต่าง ๆ ในการเล่าข่าวของผู้เล่า เมื่อศึกษาความถี่ในการปรากฏของกลวิธีเล่าข่าวจึงพบว่า การใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึก เนื่องจากการดึงดูดความสนใจ ทำให้ผู้ชมรายการมีอารมณ์ร่วมคล้ายตามระหว่งการเล่าข่าวสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่ผู้เล่าข่าวต้องการให้ผู้ชมรายการร่วมรับฟังการเล่าว่ามีความเป็นมาอย่างไรและมีการโน้มน้าวความรู้สึกให้ผู้ชมรายการมีอารมณ์คล้ายตามว่าสิ่งที่นำเสนอเป็นความจริง เมื่อศึกษาโครงสร้างจุดมุ่งหมายของรายการพบว่ากลวิธีต่าง ๆ ทั้ง 7 มีหน้าที่หลักเหมือนกัน คือ เพื่อการนำเสนอข่าวสารแต่ละวัน ด้วยรูปแบบการเล่าข่าว มีการนำเสนอข้อเท็จจริงระดับเบื้องต้นว่ามีใคร ทำอะไร เกิดขึ้นที่ไหน เมื่อไร เพราะอะไร มีสอดคล้องข้อคิดเห็น และความรู้สึกส่วนตัวถ่ายทอดไปพร้อมกับการเล่าข่าว กลวิธีทางภาษาที่ผู้เล่าข่าวเลือกใช้จึงเป็นการสื่อสารตามจุดมุ่งหมายของตน (พรพรรณ ครุชนตร, 2547)

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับการเล่าข่าวของอรัญญา มิ่งเมือง (2535) ศึกษาการเล่าข่าวทางวิทยุที่นำผู้จัดรายการ 6 คนมาเป็นกรณีศึกษา พบว่าโครงสร้างการเล่าข่าวคล้ายคลึงกับงานวิจัยของปวีณา ศิริกุล (2548) การเล่าข่าวในรายการ “เสียงนกเสียงกา” ของทวน ทักษิณ ซึ่งเป็นผู้จัดรายการที่ใช้ภาษาถิ่นในการสื่อสาร โดยมีการเริ่มต้น การดำเนินเรื่อง และการจบเรื่อง นอกจากนั้นพบว่าในการเล่าข่าวจะมีกลวิธีคล้ายคลึงกันในการนำเสนอข่าวคือ การบรรยายข้อเท็จจริง

ของเนื้อหาข่าว เลือกใช้ภาษาระดับไม่เป็นทางการในการสนทนา การแสดงความคิดเห็นและวิพากษ์วิจารณ์ข่าวที่ไม่ได้มีเจตนาประชดประชันหรือตำหนิผู้ใดแต่ได้ชี้แนะแนวทางป้องกันและแก้ไข ปัญหา ผู้วิจัยพบว่ากลวิธีการเล่าข่าวในรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” นั้นมีการลำดับวัจนกรรมที่ใกล้เคียงกับงานวิจัยเล่าข่าวในรายการวิทยุคือการกล่าวเปิดรายการ การสนทนาเรื่องทั่วไป การเปิดประเด็นเข้าสู่เนื้อหาข่าว การเล่าข่าว การปิดประเด็นข่าว การทิ้งท้ายช่วงรายการ และการกล่าวปิดท้ายรายการ มีการเล่าข้อเท็จจริงของเนื้อหาข่าว มีการเลือกใช้ภาษาระดับไม่เป็นทางการในการสนทนา และสิ่งที่ปรากฏในการเล่าข่าวที่สำคัญคือการแสดงความคิดเห็นถึงประเด็นข่าวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ดังนั้นทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยมของผู้เล่าข่าวจึงถูกส่งผ่านมายังผู้ชมรายการผ่านการเล่าข่าว โดยผู้เล่าข่าวมีบทบาทสำคัญที่ทำหน้าที่สื่อสารไปยังผู้ชมรายการ

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาปริจเฉทการเล่าข่าวในรายการโทรทัศน์ “เรื่องเล่าเช้านี้” และ “เรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์” ทำให้ทราบลักษณะโครงสร้างและกลวิธีการเล่าข่าวของทั้งสองรายการ ข้อมูลที่นำมาศึกษาได้จากเทปบันทึกรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ย้อนหลังทางเว็บไซต์ www.morning-news.bectero.com เป็นระยะเวลา 1 ปี คือตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 – 31 ธันวาคม 2558 เดือนละ 1 ครั้ง เป็นจำนวน 12 เทป รวมทั้งสิ้น 2,160 นาที โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. โครงสร้างของปริจเฉทในรายการโทรทัศน์

ผู้วิจัยพบว่าโครงสร้างของรายการมีการเรียงลำดับตายตัวซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ผู้วิจัยตั้งไว้ผลการศึกษาตามกรอบแนวคิดทฤษฎีชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสารแสดงให้เห็นองค์ประกอบสำคัญของรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ ผลการวิจัยพบว่าบริบทของรายการประกอบด้วยฉากที่ไม่เป็นทางการ มีผู้ร่วมเหตุการณ์สื่อสารได้แก่ ผู้เล่าข่าวทั้งสองคน เจ้าหน้าที่ควบคุมการออกอากาศ แขกรับเชิญหรือผู้ชมรายการภายในสตูดิโอ และผู้ชมรายการทางบ้าน มีจุดมุ่งหมายเพื่อเล่าข่าวดูสาร ประชาสัมพันธ์งาน กิจกรรมและสร้างความบันเทิงแก่ผู้ชมลำดับวัจนกรรมมีรูปแบบตายตัว ได้แก่ การเปิดรายการ การสนทนาเรื่องทั่วไป การเปิดประเด็นเข้าสู่เนื้อหาข่าว การเล่าข่าว การปิดประเด็นข่าว การทิ้งท้ายช่วงรายการ และการกล่าวปิดท้ายรายการ น้ำเสียงท่วงทำนองของผู้เล่าข่าวมีชีวิตชีวา มีบุคลิกภาพที่ตึ๋นน่าเชื่อถือ ไม่ยึดบรรทัดฐานในการรายงานข่าวแบบเดิมใช้วิธีเล่าข่าวสลับกับการสนทนาและรายงานข่าวตามความเหมาะสมปริจเฉทรายการดังกล่าวนี้จะทำให้ผู้ชมรายการเข้าใจโครงสร้างการเรียงลำดับของรายการ องค์ประกอบ บรรยากาศที่พบภายในรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ ว่ามีจุดเริ่มต้น ลงท้ายอย่างไร สามารถรับชมอะไรได้จากช่วงไหน เข้าใจบทบาทของแต่ละช่วงรายการว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ซึ่งองค์ประกอบแต่ละส่วนมีความเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน วัตถุประสงค์ของรายการจะสอดคล้องกับโครงสร้างปริจเฉท

จากการศึกษารายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ ผู้วิจัยพบว่ารายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ เล่าข่าวให้เข้าใจง่าย ผู้เล่าข่าวนำข่าวมาเล่าให้ผู้ชมทางบ้านด้วยการใส่ข้อคิดเห็นและความบันเทิงแทรกไประหว่างการเล่าข่าวด้วยเทคนิคต่าง ๆ ทำให้สะดวกรู้

การบริโภคข่าวสารผู้ชมสามารถเข้าถึงการรับข่าวสารได้ง่ายขึ้น ส่งผลให้รายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ เป็นรายการข่าวที่ได้รับความนิยม ทั้งหมดนี้สะท้อนให้เห็นพัฒนาการของรายการโทรทัศน์ประเภทข่าวที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองการแข่งขันทางธุรกิจของโทรทัศน์ไทยในปัจจุบัน

2. กลวิธีการเล่าข่าวในรายการโทรทัศน์

ผู้วิจัยพบว่ามีกลวิธีที่ใช้ในการเล่าข่าวของผู้เล่าข่าวทั้งหมด 6 กลวิธี ได้แก่ กลวิธีที่ใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึก ร้อยละ 8.12 กลวิธีการใช้คำ วลีและประโยค ร้อยละ 6.84 กลวิธีการใช้คำเชื่อม ร้อยละ 17.86 กลวิธีที่ใช้คำแสดงความคิดเห็น ร้อยละ 50.12 กลวิธีที่ใช้คำถาม ร้อยละ 11.22 กลวิธีที่ใช้คำบอกจำนวน ร้อยละ 5.82

เมื่อนำมาสรุปในภาพรวมพบว่า การเล่าข่าวในรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเล่าเสาร์-อาทิตย์ ใช้กลวิธีที่ใช้คำแสดงความคิดเห็นมากที่สุดรองลงมาคือกลวิธีการใช้คำเชื่อม กลวิธีที่ใช้คำถาม กลวิธีที่ใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึก กลวิธีการใช้คำ วลีและประโยคและกลวิธีที่ใช้คำบอกจำนวน ผู้วิจัยพบว่ากลวิธี การใช้คำแสดงความคิดเห็นของผู้เล่าข่าวนี้นั้นเป็นช่องทางให้ผู้เล่าข่าวได้นำข้อมูลที่นอกเหนือจากเนื้อหาข่าวสอดแทรกลงไประหว่างการเล่าข่าว ดังนั้นผู้ชมรายการจะได้รับสารที่เป็นทั้งเนื้อหาข่าวและความคิดของผู้เล่าข่าวรวมอยู่ด้วย กลวิธีการใช้คำเชื่อมของผู้เล่าข่าวทำให้บรรยากาศในรายการผ่อนคลายจากความตึงเครียด ลักษณะคำเชื่อมที่ใช้ทำให้การสนทนาเป็นไปในรูปแบบไม่เป็นทางการ เป็นรูปแบบการเล่าข่าวทำให้ผู้ชมรายการรับฟังข่าวแบบเข้าใจง่าย กลวิธีที่ใช้คำถามจะเป็นกลวิธีที่ดึงดูดความคิดของผู้ชมรายการได้ดี ให้คิดวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ที่นำเสนอ ผู้เล่าข่าวใช้การตั้งคำถามทั้งต้องการคำตอบและไม่ต้องการคำตอบ เพื่อกระตุ้น ความสนใจของผู้ชมรายการ กลวิธีที่ใช้ถ้อยคำแสดงความรู้สึกของผู้เล่าข่าวจะดึงดูดอารมณ์ร่วมของผู้ชมรายการ โดยที่การใช้คำเรียกขานที่พบในรายการจะลดความเป็นทางการของรายการข่าวลง บรรยากาศการสนทนามีความใกล้ชิดกันมากขึ้นด้วยการเรียกชื่อเล่น การใช้คำอุทานช่วยเร้าอารมณ์ ผู้ฟังรายการได้เป็นอย่างดี เพราะเข้าใจง่ายและชัดเจน เมื่อผู้เล่าข่าวรู้สึกตกใจ ประหลาดใจ หรือเคลือบแคลงใจ กลวิธีการใช้คำ วลีหรือประโยคของผู้เล่าข่าวจะเป็นการเน้นย้ำประเด็นสำคัญที่ต้องการนำเสนอ อาจกล่าวได้ว่าการพูดซ้ำคำ วลีหรือประโยคในข่าวเปรียบได้กับการใช้ปากกาไฮไลต์ (Highlighter pen) ชีดทับบนข้อความสำคัญ ที่จะทำให้ผู้ชมรายการเข้าใจสาระสำคัญของข่าวดังกล่าวมากยิ่งขึ้น และสุดท้ายคือกลวิธีที่ใช้คำบอกจำนวน เป็นคำที่ผู้เล่าข่าวใช้อย่างมีนัยสำคัญ ทำให้เห็นเจตนาและความคิดของผู้เล่าข่าว ผู้ชมรายการจะรับฟังข่าวสารผ่านกลวิธีต่าง ๆ ในการเล่าข่าว ไม่เพียงแต่จะทราบข่าวสารที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร แต่กลวิธีต่าง ๆ นี้จะเป็นการโน้มนำให้ผู้ชมรายการคล้อยตามไปกับสิ่งที่ผู้เล่าข่าวต้องการนำเสนอได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องนี้เป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์กลวิธีการเล่าข่าวทางรายการโทรทัศน์ที่ประสบความสำเร็จในปัจจุบันว่ามีวิธีในการเล่าข่าวอย่างไรที่น่าสนใจและดึงดูดผู้ชมไว้ได้ ซึ่งรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเสาร์-อาทิตย์ เป็นรายการเล่าข่าวต้นแบบแรก ๆ ให้กับรายการข่าวที่เกิดขึ้นในช่วงหลัง

1. ควรมีการเปรียบเทียบโครงสร้างของรายการเล่าข่าวในรายการโทรทัศน์อดีตกับปัจจุบันก็จะทำให้พบพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของผู้บริโภคในปัจจุบัน นอกจากการเล่าข่าวแล้วปัจจุบันผู้วิจัยยังพบการนำเสนอข่าวแบบถ่ายทอดสด (Facebook Live) ผ่านทางโปรแกรมอินเทอร์เน็ตเฟซบุ๊ก ถือว่าเป็นการนำเสนอข่าวในรูปแบบใหม่ที่ที่น่าสนใจนำมาศึกษา ยังคงมีสื่อจำนวนมากใช้โปรแกรมดังกล่าวในทางที่ผิดหรือละเมิดสิทธิ์ส่วนบุคคล การนำเสนอผ่านทางไลฟ์เฟซบุ๊กเป็นช่องทางที่ง่าย สะดวกและรวดเร็ว ทันข่าว ทันเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทันที ทำให้ปัจจุบันมีผู้บริโภคสนใจรับข่าวทางช่องทางนี้เป็นจำนวนมาก

2. สำหรับผู้ที่สนใจศึกษากลวิธีการเล่าข่าวของรายการข่าวโทรทัศน์นั้น ผู้วิจัยเสนอแนะว่ารายการสนามข่าว 7 สี ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง 7 เป็นอีกหนึ่งรายการที่ปัจจุบันนี้มีระดับความนิยมมากเป็นอันดับหนึ่ง แทนรายการเรื่องเล่าเช้านี้และเรื่องเสาร์-อาทิตย์ ซึ่งผู้เล่าข่าวมักใช้ภาษาที่สนใจในการนำเสนอข่าวเพื่อดึงดูดผู้ชมที่บ้านได้เป็นอย่างดีทำให้ได้รับผลวิจัยที่ต่างไปจากครั้งนี้ได้

บรรณานุกรม

- กฤษดาวรรณ หงส์ดารมภ์ และธีรณัฐ โชคสุวณิช. (2551). *วิจัยปฏิบัติการศาสตร์*. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เขมลักษณ์ อินล่อ. (2547). *ปริเฉทการรายงานข่าว ของรายการระเบียงข่าว ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท.. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, กรุงเทพฯ.*
- จตุพร กลั่นเรืองแสง.(2539). *ดัชนีปริเฉทในบทสนทนาแบบกันเองของผู้พูดภาษาไทยชัยภูมิ.* วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- จิราวรรณ กมรัตน์โยธิน. (2535). *การวิเคราะห์เนื้อหาและความหมายของรายการสารคดีสิ่งแวดล้อมทางโทรทัศน์ (2532-2534).* วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ชญัญญา ไยล่อ. (2544). *การสื่อสารอารมณ์ขันของนักแสดงตลก "รายการโทรทัศน์ก่อนบ่ายคลายเครียด".* วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ณัฐพร พานโพธิ์ทอง. (2556). *วาทกรรมวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ตามแนวภาษาศาสตร์: แนวคิดและการนำมาศึกษาวาทกรรมในภาษาไทย. (พิมพ์ครั้งที่ 2).* กรุงเทพฯ:
- ดวงกมล เทวพิทักษ์. (2542). *ลักษณะเนื้อหาข่าวสารและจินตนาการบันเทิงในข่าวบันเทิงของสถานีโทรทัศน์ไทย.* วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- นววรรณ พันธุมธา. (2558). *ไวยากรณ์ไทย. พิมพ์ครั้งที่ 7.* กรุงเทพฯ.: กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทน์ภัส วัฒนาจตุรพร. (2543). *กระบวนการผลิต รูปแบบและเนื้อหา รายการเก็บตกของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3.* วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- นารากร ตียายน. (2536). *การวิเคราะห์เนื้อหาของรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก.* วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ
- ประไพพรรณ พิงฉิม. (2542). *กลวิธีการถามในปริเฉทการสัมภาษณ์ทางโทรทัศน์สองประเภท.* วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ปอรัชฌ์ ยอดเนร. (2544). *ปฏิสัมพันธ์ระหว่างพิธีกรและวิทยากรรายการสุขภาพทางโทรทัศน์ในเชิงชาติพันธุ์วรรณนา.* วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปัญญาพร สีลาชีวสิทธิ์. (2549). *การวิเคราะห์ปริเฉทรายการโทรทัศน์ “หัวหมोज้อข้าว”*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ปัทมา วสวานนท์. (2539). *ดัชนีปริเฉท “นะ” ในบทสนทนาแบบกึ่งเองภาษาไทยกรุงเทพฯ*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พรรณธร ครุฑเนตร. (2547). *กลวิธีทางภาษาที่ใช้โจมตีรัฐบาลทางอ้อมในปริเฉทการอภิปรายทั่วไปเพื่อลงมติไม่ไว้วางใจ*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พินทุ์สุดา ยุทธบรรดล. (2541). *กระบวนการผลิตและการนำเสนอข่าวบันเทิงทางโทรทัศน์*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พีรพัท ไตรวิวัฒน์กุล. (2548). *พัฒนาการของงานข่าวโทรทัศน์ไทย พ.ศ. 2525 – 2538*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- เพียรศิริ วงศ์วิภานนท์. (2534). *การวิเคราะห์ปริเฉทในภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มณฑาทิพย์ ศิริพันธ์. (2554). *การแสดงโนราห์คณะละม้ายศิลป์: การศึกษาตามแนวชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร*. อักษรศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ไม่ปรากฏผู้เขียน. (2550). *ประวิทย์ มาลีนนท์ บิ๊กทีวี*. ค้นเมื่อ 7 กันยายน 2558, จากนิตยสารโพซิชั่นนิ่งออนไลน์ [HTTP://WWW.POSITIONINGMAG.COM/CONTENT/“ประวิทย์-มาลีนนท์”-บิ๊กทีวี](http://WWW.POSITIONINGMAG.COM/CONTENT/“ประวิทย์-มาลีนนท์”-บิ๊กทีวี).
- ไม่ปรากฏผู้เขียน. ค้นเมื่อ 5 ม.ค. 2559, จากแฟนเพจเฟซบุ๊กรายการเรื่องเล่าเช้านี้: <https://www.facebook.com/MorningNewsTV3/?fref=ts>.
- ไม่ปรากฏผู้เขียน. ค้นรูปภาพเมื่อ 20 พ.ย. 2559, จากเว็บไซต์ครอบครัวข่าว 3. <https://www.morning-news.bectero.com/pr-news/14-Nov-2016/91288>.
- ไม่ปรากฏผู้เขียน. ค้นรูปภาพเมื่อ 20 พ.ย. 2559, จากเว็บไซต์มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี. <http://bkkthon.ac.th/home/th/faculty/communication-arts/radio-and-television/gallery-view/post-580>.
- ไม่ปรากฏผู้เขียน. ค้นรูปภาพเมื่อ 19 พ.ย. 2559, จากเว็บไซต์ครอบครัวข่าว 3. <http://morning-news.bectero.com/full-rerun/02-Jul-2015/45605>.
- ไม่ปรากฏผู้เขียน. ค้นรูปภาพเมื่อ 19 พ.ย. 2559, จากเว็บไซต์ครอบครัวข่าว 3. <http://morning-news.bectero.com/full-rerun/25-Nov-2015/62960>.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ไม่ปรากฏผู้เขียน. ค้นรูปภาพเมื่อ 15 ธันวาคม 2559, จากเว็บไซต์ครอบครัวข่าว 3.
<http://morning-news.bectero.com/full-rerun/09-Nov-2015/61136>.
- ยาภา ลิวเจริญชัย. (2548). การศึกษาเชิงปริจเฉทวิเคราะห์แบบทดสอบในนิตยสารไทย. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- รุจิรา สุวรรณน้อย. (2541). ดัชนีปริจเฉทในบทสนทนาแบบกึ่งเองในภาษาไทย นครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- วรรณรัตน์ นาทิ. (2545). กระบวนการรายงานสดของข่าวโทรทัศน์ไทย. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- วัฒนา อนุวัฒน์นนทเขตต์. (2541). การวิเคราะห์เนื้อหารายการสะกิดข่าว ในรายการข่าวภาคค่ำ สถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- วิภาวรรณ วงษ์สุวรรณ. (2542). การวิเคราะห์ปริจเฉททอล์คโชว์ของทีนวัฒน์ มฤคพิทักษ์. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ศิริชัย ศิริกายะ. (2535). ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริพงษ์ สุทธิโยธิน. (2534). กลยุทธ์ในการนำเสนอรายการโทรทัศน์รูปแบบปกิณกะบันเทิง(พ.ศ. 2532-2535). วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ศุภมน อากานันท์. (2554). การแสดงลักษณะทวีป-ชัยณรงค์ วงศ์เทวัญ: การศึกษาตามแนวชาติพันธุ์วรรณาแห่งการสื่อสาร. อักษรศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- ศุภลักษณ์ ด่านไพบูลย์. (2549). รูปแบบ วิธีการนำเสนอและปัจจัยที่มีผลต่อรายการสนทนาข่าวทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สกาเวื่อน ชาธรรม. (2549). การศึกษาปริจเฉทการสอบปากคำระหว่างพนักงานสอบสวนกับผู้เสียหายในการร้องทุกข์ให้เป็นคดีอาญา. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สิริภิญญา อินทรประเสริฐ. (2547). กลวิธีการเล่าเรื่องและการใช้ภาษาในข่าวหนังสือพิมพ์กรณีดาบตำรวจสุวิชัย รอดวิมุต. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, กรุงเทพฯ.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สุชาติ พิบูลย์วรศักดิ์. (2547). *องค์ประกอบกับกลวิธีการโน้มน้าวใจในปริศนาการเขียนของพระพยอมกัลป์ยาโณ*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุภาภรณ์ รวีเลิศธรรม. (2544). *พัฒนาการการนำเสนอรายการข่าวโทรทัศน์ของสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 3 อ.ส.ม.ท. ตั้งแต่ปี 2529 – 2542*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขา นิเทศศาสตรธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ.
- เสกสรร โจรนเมธากุล. (2556). “*สฤษฎ*” ถ้วยรางวัลเต็มบ้านจากเวที “*ท็อปอวอร์ด*” บทพิสูจน์ “*ขวัญใจมหาชน*”. ค้นเมื่อ 7 กันยายน 2558, จาก: สำนักข่าวอิศรา เว็บไซต์: <http://www.isranews.org/isranews-scoop/item/19411-.html>.
- อนันต์ จันทรวาวาม. (2534). *การวิเคราะห์คุณค่าของรายการโทรทัศน์ "ท้าวพิสูจน์"*. วิทยานิพนธ์ นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2556). *ภาษาศาสตร์สังคม*. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์วิทยาลัย.
- อรัญญา มิ่งเมือง. (2534). *การ "เล่าข่าว" ทางวิทยุ*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- อารีญา ทวีศักดิ์สกุล. (2544). *การวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบรายการธรรมะทางโทรทัศน์ พ.ศ. 2542*. วิทยานิพนธ์นิเทศศาสตรมหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- Dahlgren, P (1995). *Television and the public sphere: citizenship, Democracy and the media*. London.
- Hymes, D. (1962). *The ethnography of speaking*: University of California, Berkeley.
- Hymes, D. (1974). *Foundation in sociolinguistic an ethnographic approach*. Philadelphia: University Of Pennsylvania Press.